

ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක
මගින් කෘෂි කර්මාන්තයට හා ජන
ජීවිතයට වන බලපෑම

පටුන

අනු අංකය	විස්තරය	පිටු අංකය
-----	-----	-----
01	විධායක සාරාංශය	02
02.	චාර්තාවේ හැඳින්වීම, පසුබිම සහ ස්වභාවය	04
2.1.	හැඳින්වීම	04
2.2	විගණනය සඳහා අධිකාරි බලය	09
2.3	විගණන අරමුණ	09
2.2	විගණනය සඳහා අධිකාරි බලය	09
2.4	විගණනය සඳහා මාතෘකාව තෝරා ගැනීමට පදනම	10
2.5	සම්බන්ධිත ආයතන	10
2.6	විගණන ප්‍රවේශය	11
2.7	විගණන විෂයපථය	12
03	නිරීක්ෂණ	13
3.1	ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක පාලනය සඳහා වූ නෛතික හා ආයතනික පසුබිම	13
3.2	ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාකවල ව්‍යාප්තිය	29
3.3	ආයතනික මට්ටමින් ඉටු කෙරෙන කාර්යභාර්යයන්	50
3.4	නිරසර සංවර්ධන අරමුණු හා ඉලක්කයන් ඉටු නොවීම	61
04	විගණන නිර්දේශ	63
05	නිගමනය	65
	ඇමුණුම්	

1. විධායක සාරාංශය

ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂයන් යනු සිසුයෙන් වර්ධනය වීමේ සහ ප්‍රජනනය වීමේ හැකියාව අනුව සහ නව පරිසර පද්ධතිවලට ඉක්මනින් අනුවර්තනය වීමේ හැකියාවක් සහ ප්‍රමාණාත්මකව ප්‍රදේශය තුළ ව්‍යාප්ත වීමේ හැකියාව මත වාසස්ථාන එකක් හෝ කිහිපයක් තුළ ව්‍යාප්තව ඇති දේශීය නොවන ශාක විශේෂ වේ. මෙම ශාක විශේෂ ජෛව විවිධත්වයට තර්ජනයක් වෙමින් පවතින අතර ආර්ථිකයට, කෘෂිකර්මාන්තයට, සංචාරක කර්මාන්තයට සහ සමාජයට සාමාන්‍යමත බලපෑම් ඇති කරනු ලබයි. බෝග හානිය, තෘණබිම්/ගොවිබිම්වල අගය හීනවීම වැනි බලපෑම් කෘෂිකර්මාන්තයට සිදු වේ. එසේම ආර්ථිකයට, සෞඛ්‍යයට සහ සමාජයට ගැටළු රාශියක් ඇති වේ. වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රමුඛතාවයෙන් ඉහළ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක 20 ක් හඳුනාගෙන ඇති අතර විභව මට්ටමේ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක 15 ක් පවතින බව හඳුනාගෙන ඇත. ඒ අතරින් කෘෂිකර්මාන්තයට හා ජන ජීවිතයට බලපෑම් ඇති කරනු ලබන හා දැඩි ලෙස ආක්‍රමණික ස්වරූපයක් ගනු ලබන සැල්වීනියා (*Salvinia molesta*), ජපන් ජබර (*Eichhornia crassipes*), පාතීනියම් (*Parthenium hysterophorus*), යෝධ නිදිකුම්බා (*Mimosa pigra*), ඇලිගේටර් (*Alternanthera Philoxeroides*), ලුඩ්විජියා (*Ludwigia sedoides*) හා ගිනි තණ (*Panicum maximum* වැනි ජලජ ශාක සහ ගොඩබිමේ ඇති ශාක දැක්විය හැකිය. එසේම මෙම ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක මර්ධනය හා ව්‍යාප්තිය වළක්වා ගැනීම සඳහා දැඩි පරිශ්‍රමයක් සහ අධික වියදමක් දැරීමට සිදු වේ.

එසේම ශ්‍රී ලංකාවේ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාකිරීමට 1999 අංක 35 දරන පැළෑටි සංරක්ෂණ පනත හඳුන්වා දී ඇති අතර කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ බලධාරී ආයතනය ලෙස කටයුතු කරනු ලබයි. ඒ අනුව පර්යේෂණ මඟින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඇති ශාකවලට හානිකර හෝ හිංසාකාරී හෝ විනාශකාරී වූ ජීවීන් හඳුනාගැනීමටද ඒ තුළ ව්‍යාප්ත වීම වැළැක්වීම සහ ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඇති ශාකවල නිරෝගීබව ආරක්ෂා කිරීමද, පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවයේ ප්‍රධාන අරමුණ වන අතර කෘෂිකර්මාන්තය කෙරෙහි ජලජ වල් පැළෑටි හා ආක්‍රමණික වල් පැළෑටිවලින් ඇති වන බලපෑම් අවම කිරීමද යන කාර්යයන් එම ආයතනය මඟින් ඉටු කළ යුතු විය. මෙම පනත පිහිටුවා වසර 20 කට අධික කාලයක් ගත වුවද, පනත යටතේ වරදකරුවකු වූ අයෙකුට එරෙහිව නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට අවශ්‍ය රෙගුලාසි වර්තමානය වන විටත් පිළියෙල කර නොමැත. එසේම පනත ප්‍රකාරව අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාට හෝ බලයලත් නිලධාරීන්ට පියවර ගැනීමට හෝ වැඩ ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහ ඊට වැය වූ වියදම් අයකර ගැනීමට බලය පැවතියද, ශ්‍රී ලංකාව පුරා විසිරී ඇති ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක සම්බන්ධයෙන් එලෙස කටයුතු කර ඇති බව තහවුරු නොවීය. පනතේ විධි විධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ බලාත්මක කිරීමේ කාර්යය සඳහා සහාය වීම පිණිස අවශ්‍ය බලයලත් නිලධාරීන් 933 කු දිවයින පුරා නම් කර ඇති බවට පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය මඟින් දක්වා තිබුණද පනතේ එම කාර්යයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට ඔවුන් සක්‍රියව දායක නොවන බවත් බලයලත්

නිලධරයන් සහ පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය අතර ධනාත්මක අඛණ්ඩ සම්බන්ධතාවයක් නොපවතින බවත් නිරීක්ෂණය විය.

මෙම ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ශ්‍රී ලංකාවේ ශත වර්ෂයකට අධික කාලයක සිට ව්‍යාප්තව පැවතුණි. එම ශාක අතුරින් සැල්වීනියා සහ ජපන් ජබර ව්‍යාප්තිය පාලනය හා මර්ධනය සඳහා කෘෂිකර්ම හඳුන්වා දී තිබුණද සැල්වීනියාවල පමණක් සැලකිය යුතු පාලනයක් සිදු වුවත් ජපන් ජබර ශාක මර්ධනය සඳහා එම ක්‍රියාමාර්ග සාර්ථක මට්ටමක නොපැවතුණි. එමෙන්ම මෙම ශාක මර්ධනය සඳහා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සාර්ථක පර්යේෂණයක් සිදුකර ඇති බවට හෝ එවැනි පර්යේෂණ සඳහා වර්තමානයේදීද යොමු වීමක් දක්නට නොතිබුණි. ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක මර්ධනය සඳහා යම් යම් උපක්‍රම භාවිතා කරනු ලැබුවද, ඒවා සාර්ථක හා ස්ථිර විසඳුම් නොවන බව තහවුරු විය. උදාහරණ ලෙස යෝධ නිදිකුම්බා ශාකය දැඩි ලෙස දිවයින පුරාවට ආක්‍රමණික තත්ත්වයන්ගෙන් ව්‍යාප්ත වෙමින් පවතින අතර ඒවා ගලවා පිළිස්සීම සිදු කරනු ලැබුවද, ඊට ටික කාලයකට පසු නැවත පෙර තත්ත්වයට ඒවා ආක්‍රමණික ලෙස ව්‍යාප්ත වීමත් මත ඒ සඳහා දරන කාලය, ශ්‍රමය හා වියදම නිෂ්ඵල බව නිරීක්ෂණය විය. 2016 වර්ෂයේ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී විශේෂ රට තුළට ඇතුළුවීම හා පැතිරීම පාලනය සඳහා රු.මිලියන 120.55 ක වියදමක් දරමින් පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ජෛව විද්‍යාත්මක ලේකම් කාර්යාලය මගින් ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කර අවසන් කර තිබුණි. එමගින් ප්‍රතිපත්ති, උපක්‍රමික හා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සහ දැනුවත් කිරීම් සිදුකර තිබුණද, ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යාප්ත වී පවතින ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය වැළැක්වීම සහ මර්ධනය සඳහා සැලකිය යුතු භෞතික කාර්යභාරයක් ඉටු වී ඇති බවක් නිරීක්ෂණය නොවීය. 1999 අංක 35 දරන පැළෑටි සංරක්ෂණ පනතට අදාළ රෙගුලාසි ස්ථාපිත කිරීම, බලයලත් නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් යාවත්කාලීන තොරතුරු පද්ධතියක් පවත්වාගෙන යාම, ඔවුන්ගේ කටයුතු පසු විපරමක් සිදු කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් සකස් කිරීම, ආයතනයේ නිලධාරීන් සහ බලයලත් නිලධාරීන් සඳහා ප්‍රමාණවත් පුහුණුවක් ලබා දීම, ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක හඳුනාගැනීම, ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය, පාලනය සහ මර්ධනය සඳහා විධිමත් වැඩ පිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කිරීම , ව්‍යාප්තිය පාලනය හා මර්ධනය සඳහා ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපාදන ලබා ගැනීමට කටයුතු කිරීම, පනත ප්‍රකාරව වරදකරුවන් වන පාර්ශවයන්ගෙන් සැලකිය යුතු දඩ මුදලක් අය කිරීම, බලයලත් නිලධරයන්ගේ කාර්යන් ඉටු කිරීම දිරිමත් වන ලෙස දිරිදීමනා ක්‍රමයක් ස්ථාපිත කිරීම හා එම තත්ත්වයන් සඳහා නව පර්යේෂණ මත පදනම්ව ස්ථිරසාර විසඳුම් ලබා දීම සඳහා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව ඇතුළු සියළුම රාජ්‍ය ආයතන ක්‍රියාත්මක විය යුතු බව විගණනයේ නිගමනයන් වේ.

2. වාර්තාවේ හැඳින්වීම, පසුබිම සහ ස්වභාවය

2.1.1 හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාව යනු ජෛව විවිධත්වයෙන් (බිම් කොටසක පවතින විවිධ ශාක සහ සත්ත්ව ගහණයන්) ඉතාම පොහොසත් වූ රටකි. සර්ම කලාපීය දේශගුණයක් සහිත ශ්‍රී ලංකාවෙහි විශාලත්වය වර්ග කි.මී. 65,610 ක් පමණ වේ. ශ්‍රී ලංකාවට ආවේණික වූ ශාකයන් සහ සත්ත්වයන් විශාල ප්‍රමාණයකින් සංයුක්ත වූ මෙරටෙහි බිම් කොටසක පවතින ජෛව විවිධත්වය වෙනත් සර්ම කලාපික රටක දැකිය නොහැක. වෙනත් රටකට සම්බන්ධයක් නොමැතිව දූපතක් වශයෙන් පැවතීම මෙම විවිධත්වයේ සම්භවයට තවත් රුකුලක්වී ඇත.

මෙවන් මනරම් පරිසර පද්ධතියකට සිදු විය හැකි තර්ජනයන් බොහොමයක් ඇත. නමුත් මෙම තර්ජනයන් ඇති වීමට මූලිකත්වය දරන්නේ මිනිසාමය.

“ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක” යනුවෙන් අප හඳුන්වන්නේ පරිසර පද්ධතියක සමතුලිතතාවය බිඳ දමමින් ඒවාට තර්ජනයක් වී එම තත්වය අඩාල කිරීමට මූලික වී ඇති ශාකයන්ය. එවැනි ශාක බොහෝ විට එම පරිසරයට කිසිම සබැඳියාවක් නොමැති විදේශයක උපත ලද ශාකයකි. එනම් ශාක තමාට උරුම නොමැති විදේශ පරිසර පද්ධතියකට ඇතුළු වී එම පරිසර පද්ධතියේ පවතින ශාක සහ සත්ත්වයන් අහිඛවා වර්ධනය වී, ආවේණික ශාක සහ සත්ත්වයන්ගේ පැවැත්මට විශාල තර්ජනයක් ඇති කරනු ලබයි. මෙවැනි ශාක මගින් ඇති වන හානිය කෘෂිකර්මාන්තයට, පරිසර පද්ධතියට, වන ගහණයට, ජලජ හා තෙත්බිම් වලට, මිනිසුන් හා සතුන්ගේ එදිනෙදා දිවිපෙත් වලට සහ නිරෝගි පැවැත්මට බලපායි. මෙම ශාකයන් මගින් සියළුම පරිසර පද්ධති වල පැවැත්ම අඩාල කෙරේ. මෙම ප්‍රශ්නය සෑම වසරකම වැඩි වෙමින් පවතී. පසුගිය දශක ගණනාවක් තුළදී විශාල ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ප්‍රමාණයක් ශ්‍රී ලංකාවට ඇතුළු වී, ඉතා හොඳින් ස්ථාන ගත වී, රටපුරා ව්‍යාප්ත වෙමින්, පරිසරයට තර්ජනයක්ව ඇත. මෙවැනි ශාක රට තුළට ඇතුළු වීම සිදු වී ඇත්තේ, ගෙවතු වගා වලට අලංකාර පැළ වශයෙන්, පේරාදෙණිය උද්භිද උද්‍යානයේ වගාව සඳහා හඳුන්වා දීමෙන්, වෙනත් බීජ වර්ග සමඟ මිශ්‍රව පැමිණීමෙන් හා බාදනය නවතා පස සංරක්ෂණයට යොදා ගන්නා ශාක වශයෙනි. උදාහරණ වශයෙන් ජපන් ජබර, සැල්වීනියා, යෝධ නිදිකුම්බා වැනි ශාක නම් කළ හැකිය.

ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාකවල ලක්ෂණ

- i. ඉතා වේගවත් වර්ධනයක් පැවතීම. (ඇලිගේටර් ශාකය)
- ii. කෙටි කලකින් බීජ නිපදවීම (කටුගස්)
- iii. විශාල බීජ සංඛ්‍යාවක් නිපදවීම. (පොඩිසිඤ්ඤාමරං)
- iv. විවිධ ආකාරයෙන් බීජ ව්‍යාප්තිය සිදුවීම. (ජලය, සුළඟ, සතුන්, මිනිසුන්)
- v. බීජවලට අමතරව ශාක කොටස් මගින් ව්‍යාප්තිය සිදුවීම. (ජපන් ජබර)

- vi. විවිධ දේශගුණික හා පාරිසරික තත්ත්වයන්වලට අනුවර්තනය වීම.
- vii. දේශීය ශාක අභිබවා වර්ධන හැකියාව (මයිකෝනියා, කටු ගස්)
- viii. ලෙඩ රෝග පතුරන කෘමීන්ට වාසස්ථාන සැපයීම (සැල්විනියා, ජපන්ජබර)
- ix. බෝගවල අස්වැන්න අඩු කිරීම.
- x. පරිසර අලංකාරයට හානි පැමිණවීම. (යෝධ නිදිකුම්බා)

ආගන්තුක ආක්‍රමණික ශාක විශේෂවල පොදු ලක්ෂණ

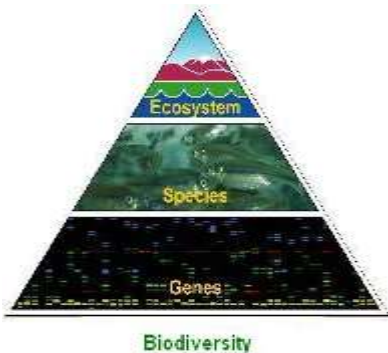
- i. ඒවා ස්වාභාවික පරිසරයෙන් පිටත ද ආක්‍රමණශීලී වන බවට දිගු ඉතිහාසයක් ඇත.
- ii. විවිධ පරිසර පද්ධතිවල විශාල ලෙස ව්‍යාප්ත වී ඇත.
- iii. ඉතා සීඝ්‍රයෙන් වර්ධනය හා ප්‍රජනනය වන අතර ඉක්මනින් පරිනතභාවයටද පත්වේ.
- iv. ඔවුන් ඉතා කාර්යක්ෂමව තම වර්ගයා බෝ කරන අතර ඉතාමත් සාර්ථක පැතිරීමක් පෙන්වයි.
- v. ඔවුන්ට කටුක තත්ත්වයක් දරාගත හැක. උදා:- ජලය නොමැතිව දිගු කාලයක් සිටීමට හැකිවීම හා කටුක පරිසර තත්ත්වයට ඔරොත්තු දීම සඳහා විවිධ අනුවර්තන තිබීම.
- vi. අනෙකුත් ශාක වර්ධනය අඩාල කරන රසායනික ද්‍රව්‍ය නිපදවීමේ හැකියාවක් මෙවැනි ශාකවලට ඇත.

2.1.2 ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක වර්ග

මෙම ආක්‍රමණශීලී ශාක වියළි කලාපයේ, පහත රට තෙත් කලාපයේ, කඳුකර වියළි කලාපයේ හා දිවයින පුරා ව්‍යාප්තව පවතින අතර වැව්, ජලාශ, වගුරු බිම්, ඇළ දොළ, වනාන්තර, තෘණ බිම්, මුඩු බිම් ආදියෙහිද ව්‍යාප්ත වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. විස්තර ඇමුණුම 01 හි දැක්වේ.

2.1.3 ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂවල බලපෑම

ජෛව විවිධත්වය - Biodiversity

Biodiversity = Gene diversity + Species diversity + Ecosystem diversity

බාධා නොවුණු පරිසර පද්ධති සහ ඉහළ ජෛව විවිධත්වය නිසා පහත වාසි දායක තත්වයන් හිමිවේ.
ඒවා නම්,

- (අ) පරිසර පද්ධතිවල ඵලදායීත්වය වැඩි වේ.
- (ආ) ශාක සහ සත්ව විශේෂ විශාල සංඛ්‍යාවක පැවැත්මට උපකාරී වේ.
- (ඇ) ජලජ සම්පත් ආරක්ෂා වේ.
- (ඈ) පාංශු ජනනය සහ ආරක්ෂණය වේගවත් වේ.
- (ඉ) පෝෂක ද්‍රව්‍ය රඳවා තබා ගැනීම සහ ප්‍රතිචක්‍රීකරණයට උපකාරී වේ.
- (ඊ) දූෂක ද්‍රව්‍ය විනාශ කිරීමට උපකාරී වේ.
- (උ) දේශගුණික ස්ථායීතාවයට දායක වේ.
- (ඌ) ආහාරමය සම්පත් වැඩි වශයෙන් සපයයි.
- (එ) බෙහෙත් වර්ග සහ වෙනත් ඖෂධමය සම්පත් සපයයි.
- (ඒ) ස්වභාවික සම්පත් නිසා ඇති වන හානි ඉක්මනින් යථාතත්වයට පත්කර ගැනීමට උපකාරී වේ.
- (ඔ) විනෝද ක්‍රීඩාවන්ට සහ සංචාරක කර්මාන්තයට වැඩි අවස්ථාවන් සලස්වා දෙයි.

ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂවල පැතිරීම ජෛව විවිධත්වය විනාශ වීමට ප්‍රධාන හේතුවක් වේ. ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂයන් මගින් ජෛව විවිධත්වයට සහ පරිසරයට ඇතිකරන බලපෑම පහත පරිදි දැක්විය හැක.

- (අ) දේශීය විශේෂවලට තර්ජනයක් වෙමින් ඒවා විනාශ කරයි.
- (ආ) සම්පත් සඳහා උපරිම ලෙස තරග කරයි.
- (ඇ) දේශීය විශේෂ සමග දෙමුහුම්කරණය වෙයි.
- (ඈ) ඇතැම් රෝගවල වාහකයකු ලෙස ක්‍රියා කරයි.

මෙම ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂ ජෛව විවිධත්වයට තර්ජනයක් වෙමින් පවතින අතර ආර්ථිකයට, කෘෂිකර්මාන්තයට, සංචාරක කර්මාන්තයට සහ සමාජයට පහත පරිදි සෘණාත්මක බලපෑම ඇති කරනු ලබයි. විස්තර පහත පරිදි වේ.

(අ) කෘෂිකර්මාන්තයට වන සෘණාත්මක බලපෑම

i. බෝග හානිය

- පාංශු පෝෂක, ජලය හා ඉඩකඩ සඳහා දැඩි තරගයක් දෙමින් බෝග වගාවන්හි වර්ධනය හා අස්වැන්න සැලකිය යුතු ලෙස අඩු කරයි.
- කෘෂිකාර්මික ඉඩම් ආක්‍රමණය නිසා ආහාර නිෂ්පාදනයට හා එහි ගුණත්වයට බලපෑම් සිදු කරයි.

ii. තෘණබිම්/ගොවි බිම්වල අගය හීන වීම

- මේ නිසා තෘණ බිම්වල සත්ත්ව ආහාර අගය අඩු කරයි.
- ගොවි බිම්වල ඵලදායී භූමි ප්‍රමාණය අඩු කරයි.
- විශේෂ සත්ත්ව පාලනය සහ කෘෂිකර්මය කෙරෙහි බලපෑම් ඇති කරයි.

iii. ජල සම්පත් හීනවීම

- ජපන් ජබර වැනි ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂ ජලයෙහි ගුණාත්මකභාවය සහ ජලය ගලා යාම අඩුකරන අතරම ජලාශවල ඇති ජලය අඩුවීම වේගවත් කරයි. එමෙන්ම මසුන් සහ විවිධ ජලජ ජීවීන්ගේ ගහන ඉතා අඩු මට්ටමකට පත් කරයි.
- වැව් හා ඇළ මාර්ග ගොඩවීම හා ජල ධාරිතාවය අඩු කරයි.
- වාෂ්පීකරණ උත්ස්වේදනය මගින් ජල හානිය ඉහල යාම සිදු කරයි.
- වාරි නිර්මිතවලට හානිවීම, ඇල මාර්ග හා ගේට්ටුවල මෙහෙයුම් කටයුතු වලට බාධා කිරීම.
- ජල දූෂණය

(ආ) ආර්ථිකයට වන සෘණාත්මක බලපෑම

ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂ පාලනය කිරීමට සහ කළමනාකරණය කිරීමට අධික පිරිවැයක් සහ විශාල ප්‍රයත්නයක් දැරීමට සිදු වේ. ඒ අනුව පහත සඳහන් අවාසි දායක තත්ත්වයන් ඇති වේ.

- i. කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනය සඳහා යොදාගත හැකි ඉඩම් ප්‍රමාණය අඩු වීම.
- ii. ස්වාභාවිකව වැවෙන ආහාරයට ගත හැකි ශාක වර්ග මේ නිසා වඳ වී යාම.
- iii. වාර්ෂික නඩත්තු වියදම් ඉහළ යෑම. (ජලාශ, වැව්, ඇල මාර්ග, කුඹුරු යනාදිය)
- iv. මසුන් අල්ලන ස්ථාන අහිමිවීම හා ධීවර බෝට්ටු හා ආම්පන්න භාවිතයට බාධා පැමිණීම.
- v. ජලාශ ගොඩ වීම හේතුවෙන් රැස්වන වතුර ප්‍රමාණය අඩු වීම මත කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා ප්‍රමාණවත් පරිදි වාරි ජලය සැපයීමට නොහැකි වීම.

(ඇ) සෞඛ්‍ය, සමාජ සහ පරිසරයට වන සාංචානමක බලපෑම

- i. ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂ සෞඛ්‍යමය ගැටළු ඇති කරයි. සමහර ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂ හේතුවෙන් පෙර වාර්තා නොවූ රෝග පැතිර යාමේ අවධානමක් ඇත.
- ii. ඖෂධීය වටිනාකමක් ඇති දේශීය පැළෑටි ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂ නිසා තර්ජනයට පාත්‍ර වීම බොහෝ ආක්‍රමණශීලී ශාක ඒවා වැවෙන ප්‍රදේශයේ සුන්දරභාවයට හානි සිදු කරයි. බොහෝ විට මේවායේ ඇති විෂ ද්‍රව්‍ය, බුබු, කටු, අධික වර්ධනය ආදිය මගින් ප්‍රදේශවාසී ජනතාවගේ ජීවන පැවැත්මට බාධාවන් ඇති කරයි.
- iii. සෞන්දර්යාත්මක වටිනාකමට, පාරිසරික වටිනාකමට හානි පැමිණීම හා දේශීය ජලජ ශාක තුරන්ව යාම.
- iv. වාරි පද්ධතිය ආශ්‍රිතව ලබා ගන්නා සමාජීය ප්‍රයෝජන වලට බාධා පැමිණීම හා සෞඛ්‍යමය ගැටළු ඇති කිරීම.
- v. පරිසර පද්ධතියකට ආගන්තුක වූ විට එම පරිසර පද්ධතිය මුළුමනින්ම පාහේ ආක්‍රමණය කරමින් අනෙකුත් ශාකයන් විනාශ කර දැමීම.
- vi. ජෛව විවිධත්වයේ සමතුලිතතාවය මුළුමනින්ම පාහේ විනාශ කර දමමින්, වාසස්ථාන හා අභිජනන ප්‍රදේශ අත්පත් කර ගනිමින්, ජලවහන රටාවන් අවහිර කරමින්, ජල පද්ධතිවල රොන්මඩ තැන්පත් කරමින් මේවා එකිනෙකට ගොනුව පැතිර පැවතීම මගින් ජලය ගලා යෑමේ වේගය අඩු කරන අතරම දේශීය ජලජ ජීවීන්ටද බලපෑම් එල්ල කරයි.
- vii. සූර්යාලෝකය හා ඔක්සිජන් වායුව පැමිණීම අවහිර කිරීම තුළින් ජලජ පරිසර පද්ධතිවල ජීව විද්‍යාත්මක විවිධත්වය ඉතා විශාල ලෙස අඩු කරයි. බොහෝ විට දේශීය ශාකවලට මොවුන් හා තරඟකිරීමට නොහැකි වන අතර ක්‍රම ක්‍රමයෙන් වඳ වී යෑමට පටන් ගනී. මෙසේ වීමෙන් යම් කාලයකදී මෙම පරිසර පද්ධතියේ ආක්‍රමණශීලී ශාක ප්‍රමුඛ වී දේශීය ශාක විශේෂ වඳ වී යනු ලබයි.
- viii. වනෝද්‍යානවල අලින් හා ගවයන් උලා කන තණ බිම්වල පැතුරුණු ගඳපාන ගිනිතණ, ඉළක් වැනි ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක නිසා මෙම සතුන්ට ආහාර හිඟ වී ඇති අතර ගඳපාන ශාකය තෘණ භූමිවල නිෂ්පාදිත ඵලදායීතාව අඩු කිරීමට ඉවහල් වන අතර ගවයන්ට විෂ සහිත ආහාරයක් වේ.
- ix. ගිණි තණ වනාන්තර ආශ්‍රිතව ළැවී ගිනි ඇති කිරීමට හා පස නිසරු කිරීමටද දායක වී ඇත.

(යොමුව: ශ්‍රී ලංකාවේ ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ජීවී විශේෂ :එස්.එස්.වැලිගම)

2.1.4 පසුබිම

සෘජුවම ආක්‍රමණශීලී වල් පැළෑටි පාලනය හා මර්ධනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවයට පැවරී ඇති අතර, ඊට අතිරේකව ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය හා පොල් සංවර්ධන අධිකාරිය යනාදී ආයතනද මේ සඳහා වක්‍රාකාරයෙන් මැදිහත් වේ.

2.2 විගණනය සඳහා අධිකාරි බලය

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(I) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාරව හා ජාතික විගණන පනතේ 3(1)(ඇ), 5(2), 12(ඌ) වගන්ති ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ මෙම කාර්යසාධන විගණනය සිදු කරන ලදී.

2.3 විගණන අරමුණ

2.3.1 ප්‍රධාන අරමුණ

ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක මඟින් කෘෂි කර්මාන්තයට හා ජන ජීවිතයට වන බලපෑම හඳුනාගැනීම.

2.3.2 උප අරමුණු සහ නිර්ණායක

උප අරමුණු -----	නිර්ණායක -----
i. පවතින අණ පනත් හා රෙගුලාසිවල කාලීන හා ප්‍රමාණාත්මක බව ඇගයීම.	i. 1999 අංක 35 දරන ශාක ආරක්ෂණ පනතේ පනතේ 1 වන කොටසේ 3 , II වන කොටසේ 4 (1), 4 (2) , 06 (3) ,7 (1) ,7 (2) ,7 (3) ,7 (5) ,V වන කොටසේ වැරදි සහ දණ්ඩන යටතේ 10 (2) සහ 11 වන වගන්ති
ii. ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාකවලින් වන තර්ජනය හඳුනාගැනීම හා අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග සාකච්ඡා කිරීම.	i. 1980 අංක 47 දරන පරිසර පනතේ 4(ආ) කොටසේ පරිසර තත්ත්ව යටතේ 23උ.(1) වගන්තිය ii. 1999 අංක 35 දරන ශාක ආරක්ෂණ පනතේ V වන කොටසේ 10 සහ VI වන කොටසේ 12 වන වගන්ති.

iii. ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය පාලනය සඳහා ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග ඇගයීම

iv. ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය, මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය මඟින් ඉදිරිපත් කර ඇති ශ්‍රී ලංකාවේ ආක්‍රමණශීලී ජීවී විශේෂ හඳුනා ගැනීමේ රූපමය මාර්ගෝපදේශකය

iii. බලයලත් නිලධාරීන්ගේ රාජකාරී විධිමත් කිරීම හා ඔවුන්ගේ වගකීම් නියාමනය කිරීම

i. 1999 අංක 35 දරන ශාක ආරක්ෂණ පනතේ 1 වන කොටසේ 3, II වන කොටසේ 4 (1), 4 (2)

2.4. විගණනය සඳහා මාතෘකාව තෝරා ගැනීමට පදනම

- (අ) දිනෙන් දින මෙම ජලජ වල් පැළෑටි හා ආක්‍රමණශීලී පැළෑටි මඟින් කෘෂි කර්මාන්තයට වන බලපෑම වර්ධනය වීම.
- (ආ) එම තත්ත්වයන් පාලනය කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් පර්යේෂණ හා සොයා ගැනීම්වල ප්‍රගතිය දුර්වල මට්ටමක පැවතීම.
- (ඇ) ජල සම්පත සිඳී යාමේ තර්ජනයට හේතුවක් වීම.

2.5 සම්බන්ධිත ආයතන

ආයතනය

අදාළත්වය

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය

ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මාන්තයේ නියමුවා වීම
1999 අංක 35 දරන පැළෑටි සංරක්ෂණ පනතේ
අපේක්ෂිත ක්‍රියාකාරකම් ඉටු කිරීම

ගොවිජන සංවර්ධන

දැක්ම:

දෙපාර්තමේන්තුව

ශ්‍රී ලංකාවේ සියලුම කෘෂිකාර්මික ඉඩම් හා ගොවි ප්‍රජාවේ තිරසාර සංවර්ධනය.

ඉලක්ක:

- කුලී නිවැසියන් මෙන්ම ඉඩම් හිමියන්ගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ගොවිජන නීතිය සකස් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම
- ගොවි ආයතන ශක්තිමත් කිරීම හා සංවර්ධනය කිරීම
- කෘෂිකාර්මික ඉඩම් කළමනාකරණය
- ජල සම්පත් කළමනාකරණය

වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව

දැක්ම:

තිරසාර ජල සම්පත් සහිත වාරිමාර්ග පද්ධති ප්‍රශස්ත ලෙස භාවිතා කිරීම

මෙහෙවර:

ගොවි ජනතාවට අවශ්‍ය ජලය සාධාරණ හා කාලෝචිත ආකාරයකින් සැපයීම සඳහා ඒකාබද්ධ ජල සම්පත් කළමනාකරණය තුළින් තිරසාර වාරිමාර්ග පද්ධති

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය

කෘෂිකාර්මික කටයුතු සඳහා ජලය සම්පාදනය උදෙසා දායක වීම.

පොල් සංවර්ධන අධිකාරිය
සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව

කෘෂිකර්මාන්තයේ අභිවෘද්ධියට ඉවහල් වීම.
දේශයේ ආර්ථික, සමාජීය, මානසික හා අධ්‍යාත්මික සංවර්ධනය සඳහා දායකවන සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජාතියක් බිහිකිරීම.

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල
සමුපකාර සංවර්ධන
දෙපාර්තමේන්තුව
සත්ත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය
දෙපාර්තමේන්තුව

උතුරු පළා පාතීනියම් පැළෑටිය පාලනය සඳහා

මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය
ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව

මෙම ආයතනය සතු භූමි භාගය තුළ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තව පවතින බැවින් ඒවා පාලනය හා මර්ධනය සඳහා සක්‍රීයව දායක කර ගැනීම.

ප්‍රාදේශීය සභා, නගර සභා හා මහ
නගර සභා

2.6 විගණනය ප්‍රවේශය

මේ සම්බන්ධයෙන් පවතින තෛතික විධිවිධාන, ආයතනවලින් තොරතුරු ලබා ගැනීමෙන් හා විගණන භෞතික පරීක්ෂාව මඟින් ලබා ගත් තොරතුරු හා සාක්ෂි මත පදනම්ව විගණනය ක්‍රියාත්මක කිරීම.

2.6.1 සාක්ෂි ප්‍රභවයන්

- (අ) 1999 අංක 35 දරන ශාක ආරක්ෂණ පනතේ විධිවිධාන අනුගමනය කෙරේද යන්න පරීක්ෂා කිරීම
- (ආ) මාතෘකාවට අදාළ තිරසර සංවර්ධන අරමුණු හා ඉලක්ක හඳුනා ගැනීම විගණන භෞතික පරීක්ෂාව
- (ඇ) 1980 අංක 47 දරන පරිසර පනතේ නියමයන් අනුගමනය කර තිබේදැයි පරීක්ෂා කිරීම.
- (ඉ) භෞතික පරීක්ෂාව හා වාරි මාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, වන ජීවි දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය, පොල් වගා කිරීමේ මණ්ඩලය, ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව යනාදී ආයතනවලින් තොරතුරු ලබා ගැනීම.
- (ඊ) කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය, කාර්මික තාක්ෂණික ආයතන, ජාතික විද්‍යා පදනම යනාදී ආයතන විසින් මෙම විෂය සම්බන්ධයෙන් සිදු කරන ලද පර්යේෂණයන්ට අදාළ තොරතුරු ලබා ගැනීම.

2.6.2 භෞතික ප්‍රභවයන්

ජාතික විගණන කාර්යාලය සහ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවයේ නිලධාරීන් එකාබද්ධව මහනුවර, මාතලේ, නුවරඑළිය හා කුරුණෑගල යන දිස්ත්‍රික්කයන් තුළ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය හා එහි පාලනය භෞතිකව පරීක්ෂා කිරීම.

2.7 විගණන විෂයපථය

2.7.1 ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල වීම

මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 3000 - 3200 හා ISSAI 5110 -5140) අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම පරිසර විගණනයේදී 1999 අංක 35 දරන ශාක ආරක්ෂණ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීමේ බලධාරී ආයතනය වන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය මගින් එම විධිවිධාන අනුගමනය කර තිබේද, පනත ක්‍රියාත්මක කිරීමට පවතින බාධා, ශ්‍රී ලංකාව තුළ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය හා පාලනය සඳහා ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග හා එහි බලපෑම මෙන්ම ඒ සඳහා වගකිව යුතු ආයතන විසින් ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග සහ දරන ලද පිරිවැය හඳුනා ගැනීම.

2.7.2 විගණන විෂයපථයේ සීමාවන්

- (අ) වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාවේ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය සම්බන්ධයෙන් ආක්‍රමණික ශාකයේ නම, ව්‍යාප්ත වී ඇති වපසරිය, ඒ සඳහා වගකිව යුතු පාර්ශවයන් ආදිය පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක තොරතුරු විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය.
- (ආ) වර්තමානය වන විට ශ්‍රී ලංකාව ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක සම්බන්ධයෙන් සිතියම් ගත කිරීමක් ඉදිරිපත් නොවීය.
- (ඇ) ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක මර්ධනය හා ඉවත් කිරීම සඳහා රාජ්‍ය ආයතන වියදම් දරා තිබුණද, ඒ වෙනුවෙන්ම දරන ලද වියදම් කොපමණද යන්න නිෂ්චිතව තහවුරු නොවීය.
- (ඈ) ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ මධ්‍යම පළාත් බල ප්‍රදේශය තුළ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය හා එහි පාලනය සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු විමසීම් සිදු කළද, නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කයට අයත් ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන 22 ක හා මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයට අයත් ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන 17 කට අදාළ තොරතුරු 2020 පෙබරවාරි 17 දින වන විටත් විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය.

3. නිරීක්ෂණ

3.1 ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක පාලනය සඳහා වූ නෛතික හා ආයතනික පසුබිම

3.1.1 ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක සම්බන්ධ ජාතික ප්‍රතිපත්ති

ශ්‍රී ලංකාවේ දීප ව්‍යාප්ත ලෙස ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්ත වී පවතින අතර එයින් ප්‍රමුඛතාවයෙන් ඉහළ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක 20 ක් හඳුනාගෙන ඇති අතර විභව මට්ටමේ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක 15 ක් පවතින බව හඳුනාගෙන තිබුණි. මෙම ශාක ව්‍යාප්ත වීම මගින් කෘෂිකර්මික ඉඩම් ආක්‍රමණය කිරීම හේතුවෙන් ආහාර නිෂ්පාදනයට හා එහි ගුණත්වයට බාධා ඇති වීම, ජල ධාරිතාවය අඩු වීම, ජලය දූෂණය වීම, ජෛව විවිධත්වයේ සමතුලිතතාවය බිඳ වැටීම, හිතකර ශාක විනාශ වීම, පස නිසරු වීම, ගිනිතණ හේතුවෙන් වන උද්‍යාන වල ලැවිගිනි ඇති වීම යනාදී ගැටළු රාශියකට මුහුණ දේ. ඒ අනුව මෙම ආගන්තුක ආක්‍රමණික ශාක ව්‍යාප්තිය දිනෙන් දින වර්ධනය වුවද ඒ සම්බන්ධයෙන් ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් නොවීය.

3.1.2 1999 අංක 35 දරන ශාක ආරක්ෂණ පනත

3.1.2.1 බලයලත් නිලධාරීන්ගේ කාර්යභාරය

(අ) පනතේ 1 වන කොටසේ 3 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව පනතේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ බලාත්මක කිරීමේ කාර්යයන් සඳහා තමාට සහාය වීම පිණිස අවශ්‍ය විය හැකි “බලයලත් නිලධරයන්” යනුවෙන් හැඳින්විය යුතු නිලධරයන් සංඛ්‍යාව අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් නම් කරනු ලැබිය යුතුය. ඒ අනුව 2019 ඔක්තෝබර් මස 22 වැනි දින දක්වා බලයලත් නිලධරයන් 933 ක් පත් කර තිබුණද, ඒ සම්බන්ධයෙන් පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (i) පත් කරන ලද බලයලත් නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් යාවත් කාලීන කරන ලද තොරතුරු පද්ධතියක් පවත්වා ගෙන ගොස් නොතිබුණි.
- (ii) 2019 නොවැම්බර් 29 දින වන විට සක්‍රීය මට්ටමේ සිටින බලයලත් නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව 310 කට සීමා වී තිබුණි.
- (iii) මේ සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාකිරීමට නිශ්චිත තොරතුරු ආයතනය සතු නොවීය.

(iv) පත්කර තිබූ බලයලත් නිලධාරීන් ස්ථාන මාරු වීම, විශ්‍රාම යාම හා මිය යාම යන හේතු මත පුරප්පාඩු වූ අවස්ථා හඳුනාගෙන නොතිබූ අතර ඔවුන්ට බලයලත් නිලධාරියෙකු ලෙස ලබා දී තිබූ හැඳුනුම්පත් ආපසු ලබා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(v) බලයලත් නිලධාරීන් විසින් රාජකාරී ඉටු කිරීම සම්බන්ධයෙන් කිසිදු වාර්තාවක් ලබා ගැනීමක් හෝ පසු විපරම් කිරීමක් පත් වීම සිදුකළ දින සිට 2019 නොවැම්බර් 29 දිනය වන විටත් සිදු කර නොතිබුණි.

(vi) ආගන්තුක ආක්‍රමණික ශාක ව්‍යාප්තිය දිවයින පුරා ව්‍යාප්තව පවතින අතර ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය, පොල් වගා කිරීමේ මණ්ඩලය, මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය, ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය දෙපාර්තමේන්තුව, සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව , ප්‍රාදේශීය සභා, නගර සභා හා මහ නගර සභා යනාදී රාජ්‍ය ආයතන සතු භූමි භාගය තුළ ව්‍යාප්තව පවතින නමුත් ඒ සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාකිරීම සඳහා එම ආයතන මොනවාද යන්න නිශ්චිතව හඳුනාගෙන නොතිබීම හා එම ආයතනයන් වල බලයලත් නිලධාරීන් පත්කිරීමට 2019 නොවැම්බර් 29 දින වන විට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(vii) ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ඉවත් කිරීම හෝ පාලනය කිරීමට බලයලත් නිලධාරීන් සක්‍රීයව කටයුතු කර ඇති බවක් වාර්තා වී නොතිබුණි. නමුත් 2015 වර්ෂයේ සිට මේ දක්වා අවස්ථා 30 කදී පුද්ගලයින් සහ ආයතන විසින් පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය දැනුවත් කිරීම් කර තිබූ අතර ඒ සඳහා උපදෙස් ලබා දී තිබුණද ඒවායේ කාර්යසාධන තත්ත්වය පිළිබඳව පැහැදිලි තොරතුරක් 2019 නොවැම්බර් 29 දිනය වන විටත් විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය. (ඇමුණුම 02)

(ආ) පනතේ II වන කොටසේ 4 (2) වගන්තිය ප්‍රකාරව එහි 4 (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් පරීක්ෂා කිරීමෙන් සහ පරීක්ෂණ පැවැත්වීමෙන් පසුව ඒ පරිශ්‍රයේ පළිබෝධකයක් හෝ පළිබෝධ කිසිවක් නොමැති බවට අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා හෝ බලයලත් නිලධරයා සෑහීමට පත් වන්නේ නම්, එකී පළිබෝධයේ හෝ පළිබෝධ කිසිවකගේ ස්වාභාවය සහ එවැන්නක් හෝ එවැනි පළිබෝධ ව්‍යාප්ත වීමට ඇති ඉඩකඩ සැලකිල්ලට ගෙන, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා හෝ බලයලත් නිලධරයා විසින් තම තීරණය සහ එම තීරණයට හේතුද ලිඛිතව ආනයනකරුට, අයිතිකරුට හෝ පදිංචිකරුට දැන්විය යුතුය. එම පළිබෝධය හෝ පළිබෝධ කිසිවක් මැඩපැවැත්වීම හෝ පැතිරයෑම වැළැක්වීම සඳහා එම විධානයේ දක්වා ඇති ගතයුතු පියවර හෝ ක්‍රියාත්මක කළ යුතු කටයුතු කරන ලෙස අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ඒ ආනයනකරුට හෝ එම පරිශ්‍රයේ අයිතිකරුට හෝ පදිංචිකරුට විධාන කළ යුතු වුවද, ඉහත වගන්තිය ප්‍රකාරව එකී පළිබෝධයේ හෝ පළිබෝධ කිසිවකගේ ස්වාභාවය සහ එවැන්නක් හෝ එවැනි පළිබෝධ ව්‍යාප්ත වීමට ඇති පරිශ්‍රයේ අයිතිකරුට හෝ පදිංචිකරුට විධාන කර තිබූ බවට විගණනයට තොරතුරු නිරීක්ෂණය නොවීය.

(ඇ) පනතේ 06 (3) වන වගන්තිය ප්‍රකාරව එහි (1) වන උප වගන්තිය යටතේ යම් පරිශ්‍රයක හෝ පරිශ්‍රයක් මත යම් පියවර ගැනීමේ හෝ යම් වැඩක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කාර්යය සඳහා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාට හෝ බලයලත් නිලධාරියාට යම් පරිශ්‍රයක පළිබෝධයන් ඉවත් කිරීම හෝ පාලනය කිරීම සම්බන්ධ විධාන පැහැර හරින අවස්ථාවක අදාළ පියවර ගැනීමට හෝ වැඩ ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහ ඊට වැය වූ වියදම් අයකර ගැනීමට බලය පවතී.

ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාකවල ව්‍යාප්තිය ක්‍රමයෙන් වර්ධනය වී මේ වන විට ශ්‍රී ලංකාව තර්ජනයකට මුහුණ පා සිටින නමුත් පනත පිහිටුවා වසර 20 ක් ගත වන තුරුම එම වගන්තිය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ එක් අවස්ථාවක් හෝ වාර්තා වී නොතිබුණි.

3.1.2.2 රෙගුලාසි නිකුත් කිරීම

(අ) පනතේ 7 (1) වගන්තියේ (6) වන උප වගන්තියේ විධිවිධාන යටතේ ආනයනය කරනු ලබන්නේ නම් මිස, නිරෝධායන කරන ලද පළිබෝධ වශයෙන් හෝ යම් ශාකයක හෝ ශාක නිෂ්පාදනයක් මත වූ ආසාදනයක් වශයෙන් හෝ ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය නොකළ යුතු, නිරෝධායන පළිබෝධයන්, අමාත්‍යවරයා විසින් කලින් කළ ගැසට් පත්‍රයේ පළ කරනු ලබන නිවේදනයක් මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබිය යුතුය. පනත ක්‍රියාත්මක වී වසර 20 ක් ගත වන තුරුම එම වගන්තිය ප්‍රකාරව කටයුතු කිරීම සඳහා 2000 දෙසැම්බර් 20 දින පාතීනියම් හිස්ටරෝෆෝරස් එල් (*Parthenium Hysterophorus L*) වල් පැළෑටිය ශ්‍රී ලංකාව තුළ ව්‍යාප්තිය වැළැක්වීම සහ උත්ථාපනය කිරීම සඳහා පමණක් එක් රෙගුලාසියක් නිකුත් කර තිබුණි.

(ආ) මෙම පනතට අදාළ රෙගුලාසි 2019 ඔක්තෝබර් මස වන විට සකසා පැවතීම සහ එම රෙගුලාසි නීති කෙටුම්පත් සම්පාදකගේ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කිරීමට නියමිත නමුත් මේ වන විටත් ඊට අදාළ රෙගුලාසි ක්‍රියාත්මක අදියරට පත් කිරීමට අපොහොසත් වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

3.1.2.3 විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ බලාත්මක කිරීම

(අ) පනතේ 7 (2) වගන්තිය ප්‍රකාරව එහි 7 (1) උපවගන්තිය යටතේ අමාත්‍යවරයා විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද නිරෝධායන පළිබෝධයක් හෝ පළිබෝධ කිසිවක් ශ්‍රී ලංකාවේ යම් ප්‍රදේශයක ඇති බවට යම් තැනැත්තෙකුට සාධක ඇති නම් ඒ බව ඔහු විසින් වහාම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා වෙත ලිඛිතව දැනුම් දිය යුතු වුවද, පාතීනියම් හිස්ටරෝෆෝරස් එල් (*Parthenium Hysterophorus L*) වල් පැළෑටිය ශ්‍රී ලංකාවේ හම්බන්තොට, බදුල්ල, යාපනය, වවුනියාව හා ත්‍රිකුණාමලය යන ප්‍රදේශයන්වල ව්‍යාප්තව පැවතියද, ඉහත පරිදි අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා වෙත ලිඛිතව දැනුම් දී තිබූ බව නිරීක්ෂණය නොවීය.

(ආ) පනතේ 7 (3) වගන්තිය ප්‍රකාරව තත්කාර්ය සඳහා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාගෙන් නිශ්චිතව ලිඛිත උපදෙස් යම් තැනැත්තෙකුට ලැබී ඇත් නම් මිස, මේ වගන්තියේ (1) වන උප වගන්තිය යටතේ අමාත්‍යවරයා විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද යම් නිරෝධායන පළිබෝධයකින් ආසාදනය වී ඇති යම් ශාකයක් හෝ ශාක නිෂ්පාදනයක් කිසිම තැනැත්තෙකු විසින් දැන දැනම ළඟ තබා ගැනීම, විකිණීම, වගා කිරීම, මුදා හැරීම හෝ අන්‍යාකාරයකින් බැහැර කිරීම හෝ දැන දැනම ළඟ තබා ගැනීමට, විකිණීමට, වගා කිරීමට, මුදා හැරීමට, බෙදාහැරීමට හෝ අන්‍යාකාරයකින් බැහැර කිරීමට කටයුතු සැලැස්වීම කරනු නොලැබිය යුතු නමුත් ශ්‍රී ලංකාවේ දීප ව්‍යාප්ත ලෙස ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්ත වී පවතින අතර එයින් ප්‍රමුඛතාවයෙන් ඉහළ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක 20 ක් හා විභව මට්ටමේ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක 15 ක් පැවතීම මත ඉහත පරිදි කටයුතු කිරීමට වගකිව යුතු පාර්ශව හා ඊට අදාළ වපසරිය ආදී තොරතුරු ඇතුළත් විධිමත් පද්ධතියක් නොපවතින බැවින් ඒ අනුව කටයුතු කිරීම අපහසු කාර්යයක් බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) පනතේ 7 (5) වගන්තිය ප්‍රකාරව ශ්‍රී ලංකාවේ යම් ප්‍රදේශයක් තුළ යම් නිරෝධායන පළිබෝධයක් හෝ පළිබෝධ කිසිවක් ඇති බවට අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයාට යම් තොරතුරක් ලැබුණහොත් එම පළිබෝධය හෝ පළිබෝධ කිසිවක් පාලනය කිරීම සඳහා ඔහු විසින්, අවශ්‍ය යැයි සලකනු ලැබිය හැකි සියලු පියවර වහාම ගත යුතු වුවද, ශ්‍රී ලංකාව පුරා ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්ත වී පවතින අතර ඒ අතුරින් විගණනයේදී හඳුනා ගත් ආක්‍රමණශීලී ශාක සම්බන්ධයෙන් එම ශාක ව්‍යාප්තියට සාපේක්ෂව අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් සතුටු දායක පියවර ගැනීමක් සිදු කර නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඈ) පනතේ v වන කොටසේ වැරදි සහ දණ්ඩන යටතේ 10 (2) වගන්තිය ප්‍රකාරව මේ පනත යටතේ වරදක් කරන යම් තැනැත්තෙකු මහේස්ත්‍රාත්වරයකු ඉදිරිපිටදී වරදකරු කරනු ලැබූ විට මාස එකකට නොඅඩු සහ මාස හයකට නොවැඩි කාලයකට දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයකට බන්ධනාගාර ගත කරනු ලැබීමට හෝ රුපියල් දසදහසකට නොඅඩු හා රුපියල් එක් ලක්ෂයක් නොඉක්මවන දඩයකට හෝ ඒ දඩය සහ බන්ධනාගාරගත කිරීම යන දඬුවම් දෙකටම හෝ යටත් වියයුතු නමුත් ශ්‍රී ලංකාවේ දීප ව්‍යාප්ත ලෙස ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්ත වී පවතින අතර ඒ අනුව විශාල ලෙස තනි පුද්ගලයින්, රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතනද මේ යටතේ වරදකරුවන් වීම හා පනත පිහිටුවා වසර 20 ක් ගත වී පැවතුනද පනතේ ඉහත වගන්තිය ප්‍රකාරව වැරදි සහ දණ්ඩන ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.

(ඉ) පනතේ v වන කොටසේ වැරදි සහ දණ්ඩන යටතේ 11 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව, යම් පුද්ගල මණ්ඩලයක් විසින් මේ පනත යටතේ හෝ ඒ යටතේ සාදන ලද යම් නියෝග හෝ ඒ යටතේ සාදන ලද යම් නියෝග හෝ රීති යටතේ වරදක් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක

(i) ඒ පුද්ගල මණ්ඩලය සංස්ථාවක් නම්, ඒ වරද කරන ලද වේලාවේ ඒ සංස්ථාවේ අධ්‍යක්ෂවරයකුට, කළමනාකරුවකුට, ලේකම්ව හෝ ඒ සමාන වෙනත් නිලධරයකුට සිටි සෑම තැනැත්තෙක්ම; හෝ

(ii) ඒ පුද්ගල මණ්ඩලය වෙළඳ ආයතනයක් නම්, ඒ වරද කරන ලද වේලාවේදී ඒ වෙළඳ ආයතනයේ හවුල්කරුවකුට සහ කළමනාකරුව සිටි සෑම තැනැත්තෙක්ම, ඒ වරද තමාගේ එකභතාවය හෝ දැනීම නොමැතිව කරන ලද බව හෝ ඒ වරද කිරීම වැළැක්වීමට තමා නිසි ලෙස සියලු උද්යෝගයෙන් කටයුතු කළ බව හෝ ඔහු ඔප්පු කළහොත් මිස, ඒ වරද කළ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු නමුත් ශ්‍රී ලංකාවේ දීප ව්‍යාප්ත ලෙස ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්ත වී පවතින අතර ඒ අනුව විශාල ලෙස රාජ්‍ය හා පෞද්ගලික ආයතනද මේ යටතේ වරදකරුවන් වී තිබුණද පනතේ ඉහත වගන්තිය ප්‍රකාරව වැරදි සහ දණ්ඩන ක්‍රියාත්මක කර නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

3.1.3 1988 අංක 56 දරන ජාතික පාරිසරික (සංශෝධන) පනත

1988 අංක 56 දරන ජාතික පාරිසරික (සංශෝධන) පනතේ iv (ආ) කොටසේ පරිසරික තත්ත්ව යටතේ 23 උා (1) වගන්තිය ප්‍රකාරව කිසිම තැනැත්තෙකු විසින්, ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය ජල තීරයක් හෝ ඒ දේශීය ජල තීරයෙන් යම් කොටසක් හෝ අපවිත්‍රවීම, අහිතකරවීම, විෂවීම, අපිරිසිදු වීම, මනුෂ්‍ය වර්ගයාගේ සෞඛ්‍යට සුභ සාධනයට, ආරක්ෂාවට හෝ දේපලට හානි කර වීම, සත්ත්වයන්ට , කුරුල්ලන්ට, වන සතුන්ට, මත්ස්‍යන්ට, ශාකවලට හෝ වෙනත් ආකාරයේ ජීවීන්ට විෂ සහිත වීම හෝ හානිදායක වීම, නැතහොත් ඒ ජල තීරය වැඩිදායී ලෙස උපයෝගී කිරීමෙහිලා හානි කරවීම සිදුවන පරිදි හෝ එසේ සිදුවෙතැයි සාධාරණ ලෙස බලාපොරොත්තු විය හැකි පරිදි ඒ ජල තීරයේ භෞතික, රසායනික හෝ ජෛවී තත්ත්වය වෙනස් වන ආකාරයෙන් ඒ දේශීය ජල තීරය දූෂණය කිරීම හෝ දූෂණය කිරීමට සැලැස්වීම හෝ එසේ දූෂණය කිරීම සැලැස්වීමෙහිලා අවසර දීම නොකළ යුතුය. මේ අනුව ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍යම, උතුරු මැද, වයඹ පළාත් වල සහ මහවැලි කලාප වල ව්‍යාප්තව පැවතීම මත ඉහත නීතිමය ප්‍රතිපාදන සාර්ථක ලෙස ක්‍රියාත්මක වන බවට විගණනයට සෑහීමකට පත් විය නොහැක.

3.1.4 පර්යේෂණ කඩිනම් කිරීමේ අවශ්‍යතාවය

(අ) දිවයිනේ දක්නට ලැබෙන ආවේණික ශාක හා සත්ත්ව ගහනය හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාව ලෝකයේ ජෛව විවිධත්ව උණුසුම් ස්ථාන 35 න් එකක් ලෙස සැලකේ. ශ්‍රී ලංකාවේ සත්ත්ව හා වෘක්ෂලතා සංරක්ෂණ තත්ත්වය පිළිබඳ ජාතික රතු ලැයිස්තුවට අනුව දිවයිනේ සපුෂ්ප ශාක විශේෂ 3,150 ක් පමණ ඇති අතර ඒවායින් විශාල ප්‍රමාණයක් ආවේණික වේ. එසේ තිබියදී ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂ දිවයින පුරා වේගයෙන් ව්‍යාප්ත වේ. ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ශාක විශේෂයන් ශ්‍රී ලංකාවට හිතා මතා හෝ අහමිබෙන් හඳුන්වාදුන් ශාක වන අතර එතැන් සිට මුල් බැස වේගයෙන් ව්‍යාප්ත වී ස්වාභාවික සම්පත් සමඟ තරඟ කිරීමෙන් ස්වාභාවික පරිසර පද්ධතියේ පවතින හිතකර ශාක විනාශ වීමට ලක්වේ. මේ සම්බන්ධයෙන් අවධානය යොමු කර එම ආක්‍රමණික ශාක පාලනය හා මර්ධනය සඳහා ක්‍රමවේද නව පර්යේෂණයන් මගින් හඳුන්වා දී නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

- (ආ) ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක මර්ධනය හා ව්‍යාප්තිය අවම කිරීම සඳහා වාර්ෂිකව විශාල පිරිවැයක් දරමින් මේ මඟින් වන හානිය අවම කිරීම, ව්‍යාප්තිය අවම කිරීම සහ මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබුවද, වල් පැළෑටි හේතුවෙන් විශාල වගාබිම් වපසරියක් පුරන් වී ඇති අතර දළ දේශීය නිෂ්පාදනයටද මෙය බලපා තිබුණි. මේ හේතුවෙන් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ පර්යේෂණ නිලධාරීන්ගේ පර්යේෂණ නව මාවතකට යොමු විය යුතු අතර මෙය වත්මන් ජාතියේ අවශ්‍යතාවක් වන බවද නිරීක්ෂණය විය.
- (ඇ) පසුගිය දශක 04 ක කාලය තුළදී කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ පර්යේෂණ සඳහා ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂ පිළිබඳව ව්‍යාපෘති සිදු කිරීමට දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් යොමු වී නොමැති බවත් මේ පිළිබඳව දෙපාර්තමේන්තු කළමනාකාරිත්වයේදී අවධානයක් හෝ මහපෙන්වීමක් සිදු වී නොමැති බවත් දක්නට ලැබුණි.
- (ඈ) 1972 වර්ෂයේ දී ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු ආයතනය ලෙස ආරම්භ වී 1995 වර්ෂයේ සිට හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවි කටයුතු පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනය ලෙස පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීම් තුළින් ගොවිජන හා ග්‍රාමීය අංශය ශක්තිමත් කිරීම යන මෙහෙවර පෙරදැරි කරමින් ක්‍රියාත්මක මෙම ආයතනය මඟින්ද ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක සම්බන්ධයෙන් පසුගිය දශක 04 ක පමණ කාලය තුළ පර්යේෂණයන් සිදුකර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව කෘෂිකර්මාන්තය සම්බන්ධයෙන් පර්යේෂණ සිදු කරනු ලබන ප්‍රධාන ආයතනයක් ලෙස මෙවැනි ආයතන විසින් පර්යේෂණයන් සිදුකර ඇති වෙමින් පවතින අභිතකර තත්ත්වයන් මර්ධනය හා පාලනය සඳහා ක්‍රියාත්මක විය යුතු බව සහ වර්තමානය වන විටත් ඒ සඳහා ක්‍රියාත්මක වී නොමැති බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.
- (ඉ) "ජාතික සංවර්ධනය සඳහා විද්‍යාත්මක හා කාර්මික පර්යේෂණවල විශිෂ්ටත්වයේ මධ්‍යස්ථානයක්" යන දැක්ම පෙරදැරි කර ගනිමින් ක්‍රියාත්මක කාර්මික තාක්ෂණික ආයතනය මඟින්ද ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක සම්බන්ධයෙන් පසුගිය දශක 04 ක පමණ කාලය තුළ කිසිදු පර්යේෂණයක් සිදුකර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඊ) විශ්ව විද්‍යාල හා තාක්ෂණික ආයතනයන්හි මූලික හා ව්‍යවහාරික විද්‍යා පර්යේෂණ සඳහා පහසුකම් සහ සහය සැපයීම, සමාජ විද්‍යාවේ පර්යේෂණ, විද්‍යාත්මක අධ්‍යාපන වැඩසටහන් ඇතුළු විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ විභවයන් ශක්තිමත් කිරීම, ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වාභාවික සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම, ජනතාවගේ සුභසාධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, විද්‍යාව හා තාක්ෂණය පිළිබඳ පුද්ගලික පර්යේෂණ පැවැත්වීම, ශ්‍රී ලංකාවේ සහ විදේශයන්හි විද්‍යාඥයින් අතර විද්‍යාත්මක තොරතුරු හුවමාරු කර ගැනීම, වර්තමාන විද්‍යාත්මක හා තාක්ෂණික පුද්ගලික ලේඛනයක් පවත්වාගෙන යෑම සහ වෙනත් ආකාරයකින් දත්ත රැස් කිරීම අර්ථ නිරූපණය කිරීම සහ විශ්ලේෂණය කිරීම වැනි අරමුණු පෙරදැරි කර ගනිමින් ක්‍රියාත්මක ජාතික විද්‍යා පදනම මඟින් පසුගිය දශක 04 ක කාලය තුළ පර්යේෂණ 03 ක් පමණක් සිදු කර ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

i. තෝරාගත් ආක්‍රමණශීලී ශාක පරීක්ෂා කිරීම විසිතුරු ශාක පත්‍ර වල රෝග කාරක වලට එරෙහිව ප්‍රති දිලීර ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා නිස්සාරක/ සංයෝග (RG/2015/EB/02)

(Screening selected invasive plant Extracts / compounds for antifungal activity against pathogens of ornamental foliage plants)

• විසිතුරු ශාකවල පොදු දිලීර රෝග කාරක වෙන් වෙන්ව හඳුනා ගැනීම.

(To isolate and identify common fungal pathogens in ornamental plants.)

• තෝරාගත් ආක්‍රමණශීලී ශාක විශේෂවල ප්‍රති දිලීර ක්‍රියාකාරීත්වය නිර්ණය කිරීම

(To determine antifungal activity of plant extracts prepared from selected invasive plant species

• ලබා ගත් ප්‍රති දිලීර ශාක මගින් ජෛව කාරක/සංයෝග වෙන් වෙන්ව හඳුනා ගැනීම.

(To isolate and identify bioactive fractions/ compounds from the antifungal plant extracts)

• පරිසර හිතකාමී වාණිජ කාර්යක්ෂම දිලීර නාශකයක් සැකසීමේ අදහසින් වඩාත් විශ්වාසදායක ශාක/ සංයෝගවල විට්‍රෝ සහ ක්ෂේත්‍ර පැළෑටි පරීක්ෂණ සිදු කිරීම.

(To perform in vitro and field plant testing for the efficacy of the most promising plant extracts/ fractions compounds with a view to subsequently formulating an eco-friendly commercial fungicide.)

ii. ජලාශ ආශ්‍රිත ආර්ථික අපේක්ෂාවන්: වියළි කලාපයේ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තව ඇති තෝරාගත් ගංගා ද්‍රෝණිවල සහ ජලාශවල පාරිසරික ප්‍රතිෂ්ඨාපනය පිළිබඳ සිද්ධි අධ්‍යයනයක් (RE/2006/EPSPD/04)

(Economic prospects of tank habitats: a case study of ecological

• ආක්‍රමණික ජලජ වල් පැළෑටි මගින් පරිසර පද්ධතියට සහ ආර්ථිකයට වාර්ෂිකව සිදු වන හානිය වෙළඳපොල හා වෙළඳපොල නොවන සාධක මත තක්සේරු කිරීම.

(To estimate the annual value of economic damage and ecosystem services lost to aquatic Weed invasion considering both market and non-market values.)

• ආක්‍රමණික ජලජ වල් පැළෑටි ආසාදිත ප්‍රදේශ පාලනය

restoration of alien invasive plant infested tanks in Dry Zone selected river basins)

හා මූලික ප්‍රධාන දැමීමේ වැඩසටහන් සම්බන්ධ වාර්ෂික පිරිවැය තක්සේරු කිරීම.

(To estimate the annual costs associated with controlling and eradication programs of aquatic Weeds infested areas)

- වසර 25 ක කාලයක් තුළ ආගන්තුක ජලජ වල් පැළෑටි මර්ධනය සහ පාලනය කිරීම සඳහා ශුද්ධ වර්තමාන වටිනාකම සහ ප්‍රතිලාභ පිරිවැය අනුපාතය වැනි වටිනාකම් පරාමිතීන් ගණනය කිරීම.

(To calculate the project Worth parameters like Net Present Value and Benefit Cost Ratio from preventing and controlling alien aquatic weeds over 25 year period)

iii. ජලජ ශාක මගින් පරිසර හිතකාමී කාබනික පොහොර නිපදවීම

- ජලාශ ආශ්‍රිතව ඇති ආක්‍රමණශීලී ජලජ පැළෑටි ක්‍රමානුකූලව ඉවත් කිරීම මගින් ජල දූෂණය අවම කිරීම.
- ආක්‍රමණශීලී ජලජ පැළෑටි භාවිතා කර කාබනික පොහොර නිපදවීම.
- රසායනික පොහොර භාවිතය අවම කිරීම.
- කාබනික පොහොර සඳහා නව වෙළඳපොලක් ඇති කිරීම.

3.1.5 ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක පාලනය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය

3.1.5.1. පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවයේ කාර්යභාරය

(අ) සංයුතික පාලනය

දිනෙන් දින මෙම ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක තර්ජනාත්මක ලෙස ව්‍යාප්ත වීම හේතු කොට ගෙන එහි පාලනය හා මර්ධනය සඳහා නිශ්චිත ඉදිරි සැලැස්මක් පැවතිය යුතු නමුත් මේ සම්බන්ධයෙන් බලධාරී ආයතන ලෙස කටයුතු කරනු ලබන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් එම ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය, පාලනය හා මර්ධනය සඳහා ඉදිරි සැලැස්මක් හෝ සංයුක්ත සැලැස්මක් පිලියෙළ කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය කෙරේ.

(ආ) තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රගතිය

- (i) පැළෑටි සංරක්ෂණ ආයතනය පසුගිය වර්ෂ 06 ක තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම හා එහි ප්‍රගතිය පිළිබඳ පරීක්ෂාවේදී පනතේ කර්තව්‍යන් හා වගකීම් ඉටු කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාකාරකම් සැලැස්ම කිරීමක් සහ සැලැස්ම කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්වල ඉලක්කයන් සම්පූර්ණ කිරීමට අපොහොසත් වී ඇති බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය. (විස්තර ඇමුණුම 03 දක්වා ඇත.)
- (ii) 1999 අංක 35 දරන පැළෑටි සංරක්ෂණ පනතේ 3 වන වගන්තියේ දැක්වෙන පරිදි පනතේ ක්‍රියාමාර්ග ඉටුකිරීමට බලයලත් නිලධාරීන් පත්කළ යුතුය. ඒ අනුව 2014 හා 2016 වර්ෂවල පිළිවෙලින් බලයලත් නිලධාරීන් 60 ක් හා 100 ක් පත්කිරීම හා පුහුණු කිරීමට ඉලක්ක කර තිබුණද, 2014 වර්ෂයේ කිසිදු නිලධාරියකු හා 2016 වර්ෂයේ නිලධාරීන් 29 දෙනෙකු බලයලත් නිලධාරීන් ලෙස පත් කිරීම හා පුහුණු කිරීම සිදු කර නොතිබුණි.
- (iii) 2015 වර්ෂයේ පාතීනියම් පාලනය සඳහා නව බලයලත් නිලධාරීන් 50 දෙනෙකු පත් කිරීමට ඉලක්ක ගත කර තිබුණද, ඉන් බලයලත් නිලධාරීන් 13 දෙනෙකු පමණක් පත් කිරීම මත අපේක්ෂිත ඉලක්කයන් කරා ළඟා වීමට නොහැකි වී තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.
- (iv) ආක්‍රමණික ජලජ වල් පැළෑටිවල ජීව විද්‍යාත්මක පාලනය යටතේ ගොවීන් 300 ක් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීමට ඉලක්ක ගත කර තිබුණද, ඉන් 12 දෙනෙකු පමණක් දැනුවත් කිරීම මත අපේක්ෂිත ඉලක්කයන් සපුරාලීමට අපොහොසත් වී තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

(v) ආක්‍රමණික ජලජ වල් පැළෑටිවල ජීව විද්‍යාත්මක පාලනය යටතේ ආසාදිත ජල මූලාශ්‍ර සඳහා ජෛව කාරක හඳුන්වාදීම සඳහා 2014 වර්ෂයේ නිශ්චිතව ඉලක්ක පිහිටුවා නොතිබුණද, වැව්/ජලාශ සඳහා ජෛව කාරක 35 ක් හඳුන්වා දීම සිදු කර තිබුණි. නමුත් 2015, 2016 හා 2018 වර්ෂවල ඉලක්කය 25 බැගින් වුවද, අපේක්ෂිත ඉලක්කයන්ගෙන් පිළිවෙලින් සියයට 56 ක්, සියයට 48 ක් හා සියයට 40 ක් වන පරිදි ප්‍රගතියක් ළඟා කර ගැනීමට අපොහොසත් වී තිබුණි.

(vi) 2014 වර්ෂයේ සිට 2019 වර්ෂය දක්වා කාල පරාසය තුළ කෘෂිකාර්මික වාසස්ථානවල ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී වල් පැළෑටි පාලනය කිරීම යටතේ පානීයතාම ආසාදනයේ වර්තමාන තත්ත්වය පිළිබඳව සමීක්ෂණයක් පැවැත්වීම සම්බන්ධයෙන් එක් අවස්ථාවක පමණක් එනම් 2014 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් කර තිබුණද, එම ක්‍රියාකාරකමද ඉටු කිරීමට අපොහොසත් වී තිබුණි.

(vii) 2014 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ කෘෂිකාර්මික වාසස්ථානවල ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී වල් පැළෑටි පාලනය කිරීම යටතේ ශ්‍රමදාන ව්‍යාපාර සහ වරින් වර වල් නාශක යෙදීම් සංවිධානය කිරීමේ අවස්ථා 03 ක් සැලසුම් කර තිබුණද, එම එක් අවස්ථාවක්වත් ක්‍රියාවට නංවා නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

(viii) 2014 වර්ෂයේ සිට 2019 ඔක්තෝබර් දක්වා කාල පරාසය තුළ මෙම ආක්‍රමණශීලී ජලජ පැළෑටි හා ශාක සම්බන්ධයෙන් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන යටතේ ප්‍රතිපාදන ලෙස රු. මිලියන 1.2 ක් පමණක් ලැබී ඇති අතර ඉන් රු. මිලියන 0.795 ක් පමණක් වියදම් කිරීම මත බලයලත් නිලධාරීන් පත් කිරීම, ගොවීන් දැනුවත් කිරීම සහ ජල මූලාශ්‍ර සඳහා කෘෂිකර්ම හඳුන්වාදීම යන ක්‍රියාකාරකම් ඉටු කිරීම වෙනුවෙන් ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපාදනයන් නොලැබීමත්, ලද ප්‍රතිපාදනයන් සම්පූර්ණයෙන්ම උපයෝජනය නොකිරීමත් මත ආක්‍රමණශීලී ජලජ පැළෑටි හා ශාක මහින් ශ්‍රී ලංකාවට වන බලපෑම අවම කිරීම සහ මර්ධනය සඳහා වෙන්කර ඇති ප්‍රතිපාදන වියදම් කිරීම සියයට 66 ක් වීම හා ව්‍යාපෘති අරමුණු ඉටු කිරීම පිළිබඳ කරනු ලැබූ පරීක්ෂාවේදී අදාළ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සාර්ථකත්වය පිළිබඳ සැහීමකට පත්විය නොහැකි විය. විස්තර පහත පරිදි වේ.

වර්ෂය	ව්‍යාපෘතියේ නම	ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු	ප්‍රතිපාදනය (මිලියන)	වියදම	ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රතිඵලය
2016	ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන - පරිසර හිතකාමී පිලිබෝධ සහ රෝග කළමනාකරණ ප්‍රවර්ධනය (Promotion of	ජලජ වල් පැළෑටි වල ජෛව පාලනය	0.99	0.62	ජෛව පාලන කෘෂිකර්ම ඇති කිරීම සඳහා ඊංකි 6 සාදා නිම කිරීම.

Environmentally Friendly
pest and Disease
management System)

2018	ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන - පරිසර හිතකාමී පළිබෝධ කළමනාකරණ භාවිතයන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම. (Promotion of Environmental Friendly pest management practices)	ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී වළ පැළෑටි පාලනය	0.1	0.1	නිලධාරීන් 168ක් මේ යටතේ පුහුණු කරන ලදී.
2019	ජාතික ආහාර නිෂ්පාදන වැඩසටහන - තිරසාර පළිබෝධ කළමනාකරණය තාක්ෂණ සංවර්ධනය හා ව්‍යාප්තිය. (Development & Dissemination of Sustainable pest management Technologies)	1. ජලජ වළ පැළෑටිවල ජෛව පාලනය	0.02	0.005	ගලේවෙල, පුත්තලම, මාදුරු ඔය සහ තංගල්ල යන ප්‍රදේශවල ජලාශ 11කට සැල්වීනියා හා ජපන් ජබර පාලන කෘතීන් නිදහස් කරන ලදී.
		2. බලය ලත් නිලධාරීන් පත් කිරීම හා පුහුණු කිරීම	0.05	0.05	නිලධාරීන් 60ක් පුහුණු කරන ලදී.
		3. ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී වළ පැළෑටි පාලනය	0.04	0.02	ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී වළ පැළෑටි පාලනය, යෝධ නිදිකුම්බා සහ ඇලිගේටර් පාලනය යටතේ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් 3ක් පවත්වන ලදී.
			----- 1.2 =====	----- 0.795 =====	

3.1.6 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

(අ) ආයතනයක සාර්ථකත්වයෙහිලා, මානව සම්පත ඉතා වැදගත් සාධකයක් වන බැවින් එය කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායීව කළමනාකරණය කිරීම තුළින් ආයතනයේ දැක්ම කරා ළඟාවීමට මහත් වූ පිටිවහලක් වනු ඇත. ආයතනික අරමුණු සාක්ෂාත්කර ගැනීමේදී ඉහළ තනතුරු දරන නිලධාරීන් සේම අනෙකුත් සියලුම නිලධාරීන්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වය විශාල ලෙස බලපානු ලබයි. පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවයේ අනුමත කාර්යමණ්ඩලය 61 ක් වුවද විගණන දින වන 2019 ඔක්තෝම්බර් 31 දින වනවිට පැවති කාර්යමණ්ඩලයේ සංඛ්‍යාව 28 ක් විය. ඒ අනුව පුරප්පාඩු කාර්යමණ්ඩලය 36 ක් හා අතිරික්ත කාර්ය මණ්ඩලයේ සංඛ්‍යාව 03 ක් බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය. මෙම ආයතනයේ අනුමත ඉහළ තනතුරු 04 කට අදාළ නිලධාරීන් 26 කින් 23 ක්ම පුරප්පාඩු වී තිබූ අතර මෙය ආයතනයේ සාර්ථකත්වය කරා ගමන් කිරීමට විශාල බාධාවක්ව පවත්නා බව නිරීක්ෂණය විය. මෙම තත්ත්වය පසුගිය වසර 05 ක කාලය තුළද එලෙසම පැවතුණි. විස්තර ඇමුණුම 04 හි දැක්වේ.

(ආ) විගණනයට නිරීක්ෂණය වූ කරුණු අනුව කළුතර දිස්ත්‍රික්කයේ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක හෙක්ටයාර් 2,510.6 අධික වපසරියක ව්‍යාප්තව පවතින අතර, ඒ වෙනුවෙන් කටයුතු කිරීම සඳහා පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය යටතේ ක්‍රියාත්මක උප ඒකක දෙකෙන් එකක් වන බෝබුචල පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය වර්තමානය වන විට වසා දමා ඇත. ඒ අනුව මෙවැනි ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ශ්‍රී ලංකාව පුරා ව්‍යාප්තව පවතින අතර, කළුතර දිස්ත්‍රික්කය හා ඒ අවට ඇති දිස්ත්‍රික්ක පුරාද ව්‍යාප්තව පැවතීම මත එම තත්ත්වයන් පාලනය හා මර්ධනය සඳහා ක්‍රියාකාරී ලෙස දායක විය යුතු ආයතන රට පුරා සක්‍රීයව ක්‍රියාත්මක විය යුතුව පැවතුනි. ඒ අනුව දිනෙන් දින කෘෂිකර්මාන්තයට, සමාජයට, ජෛව විවිධත්වයට හා ආර්ථිකයට බලපෑම් කරනු ලබන මෙවැනි ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක පාලනය හා මර්ධනය සතුටුදායක ලෙස ක්‍රියාත්මක නොවන අවධියක මෙවැනි උප ආයතනවල ක්‍රියාකාරීත්වය ඇණහිටීම මත තවදුරටත් එම ශාක මගින් වන තර්ජනයට දිනෙන් දින වර්ධනය වීම වනවා මිස පාලනයක් නොවන බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) ආයතනයක සාර්ථකත්වයෙහිලා, මානව සම්පත ඉතා වැදගත් සාධකයක් වන බැවින් එය කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායීව කළමනාකරණය කිරීම තුළින් ආයතනයේ දැක්ම කරා ළඟාවීමට මහත් වූ පිටිවහලක් වනු ඇත. ආයතනික අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීමේදී ඉහළ තනතුරු දරන නිලධාරීන් එහි මූලික පදනම සපයන අතර ශක්තිමත් පදනමක් මගින් ගනු ලබන හා ක්‍රියාත්මක වන තීරණ ආයතනයක සාර්ථකත්වයට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපායි.

ආයතනය විසින් ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණ තනතුරු සඳහා සුදුසු පුද්ගලයින් කාලීනව හඳුනාගැනීම හා ඒ සඳහා නිසි පරිදි මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීමත්, නිසි සුදුසුකම් ලත් පුද්ගලයින් ආකර්ෂණය කරගැනීම හා රඳවා ගැනීම සඳහාත් ජ්‍යෙෂ්ඨ තනතුරු සඳහා අවශ්‍ය සුවිශේෂී හැකියාවන් හඳුනාගැනීම හා අවශ්‍ය හැකියාවන් දියුණු කිරීම සඳහා නිසි වැඩපිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය. තවද ආයතනයේ කටයුතු විධිමත්ව හා අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමට නම් ඉහළ තනතුරු දරන නිලධාරීන් සඳහා සුදුසු අනුප්‍රාප්තියක් පිළිබඳව සැලැස්මක් (Succession Plan) සකස්කර යාවත්කාලීනව ක්‍රියාත්මක කිරීම කළ යුතුය. මෙවැනි සැලැස්මක් ක්‍රියාත්මක වන ආයතනයකට ළඟාකර ගත හැකි ප්‍රතිලාභයන් පහත පරිදි වේ.

- සුදුසු පුද්ගලයින් සුදුසු අවස්ථාවේදී නිසි තැනට පත් කිරීම සහතික වීම.
- සුවිශේෂී තනතුරු දරන සුදුසුකම්ලත් නිලධාරීන් පිරිසක් සංවර්ධනය කිරීම.
- ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණයේ කාර්යය මණ්ඩල අවශ්‍යතා හඳුනාගැනීම හා ඒවා ඉලක්ක කර ගත් සේවක පුහුණුවීම් හා සංවර්ධනයන් කළ හැකි වීම.
- නිලධාරීන්ට තම වෘත්තීය සැලැස්ම ආයතනය තුළ සාක්ෂාත් කර ගැනීමට අවස්ථාව සැලසීම.
- වෙනස්වන පරිසර ඉල්ලුමට අනුව නිලධාරීන්ගේ හැකියාවන් වර්ධනය කර ගත හැකිවීම.
- කාලීනව ආයතනයක දැනුම හුවමාරු කර ගැනීම සඳහා අවස්ථාව උදාවීම.

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ සුවිශේෂී ආයතනයක් වන පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවයේ කටයුතුවල නියැලීම මඟින් ලබාගන්නා පළපුරුද්ද හා හැකියාව මත එම අංශයේ ක්‍රියාකාරකම්වල සාර්ථකත්වය හා ඵලදායිතාවය රඳාපවතී. එම අංශයේ ප්‍රධාන තනතුරු 04 කට අදාළ අනුමත නිලධාරී 26 දෙනෙකුගෙන් නිලධාරීන් 23 කුගේ පුරප්පාඩුවක් පැවතුන අතර, දැනට ප්‍රධාන තනතුරුවල ක්‍රියාකරනු ලබන නිලධාරීන් තිදෙනාගෙන් දෙදෙනෙකුම පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවයේ රාජකාරි සඳහා 2007 හා 2019 වර්ෂයන්වල සිට සහභාගි වීම සහ දීර්ඝ කාලයක් එම රාජකාරිවල නිරතවීමෙන් අදාළ ක්ෂේත්‍රය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රවීණත්වයක් ලබා සිටින හා එහි ප්‍රධානියා ලෙස කටයුතු කරන නිලධාරීන් වන අතිරේක කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ එම්.ටී.එම්.ඩී.ආර්.පෙරේරා මහත්මිය 2021 අප්‍රේල් 06 දින එනම් තවත් වර්ෂ 01 ක් හා මාස 04 කින් විශ්‍රාම යාමට නියමිතය. ඇය විශ්‍රාම ගිය පසු එම පුරප්පාඩු සඳහා පළපුරුදු හා ප්‍රවීණ නිලධාරීන්ගේ බඳවා ගැනීමේ ගැටලුවක් ඇතිවිය හැකි බවට කරුණු නිරීක්ෂණය වන අතර මෙවැනි සුවිශේෂී තනතුරු සඳහා සුදුසුකම්ලත් නිලධාරීන් සුදානම් නොකිරීම මත පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවයේ අනාගත ක්‍රියාකාරිත්වය තුළින් අරමුණු කරා ළඟාවීමට හෝ එය දුෂ්කර වීමට හැකි බව විගණනයේ අදහස වේ.

(ඇ) විදේශ පුහුණු සහ ශිෂ්‍යත්ව

(i) පුහුණු සැලැස්මක් නොතිබීම

මෙම ආයතනයේ රාජකාරී තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරකම් මත පදනම් වන අතර, එහි සේවය කරනු ලබන නිලධාරීන්ගෙන් හා සේවකයින්ගෙන් උපරිම සේවයක් ලබා ගැනීමට නම් වෙනස්වන තාක්ෂණයට සරිලන පරිදි පුහුණු අවස්ථා ලබා දීමෙන් මානව ප්‍රාග්ධනය සංවර්ධන කළ හැකි අතර එමගින් ආයතනයේ අරමුණු වඩා හොඳින් සාර්ථක කර ගැනීමට හැකිය. ඒ අනුව 2019 වර්ෂයේ මෙන්ම පසු වර්ෂවල සලකා බැලීමේදී මෙම පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය විසින් නිලධාරීන්ට හා සේවකයින්ගේ අවශ්‍ය පුහුණු අවශ්‍යතා හඳුනාගනිමින් ඔවුන්ට අවශ්‍ය පුහුණුව ලබා දීමට පුහුණු සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොතිබුණි. 2014 වර්ෂයේ සිට 2019 ඔක්තෝබර් දක්වා කාල පරාසය තුළ පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවයේ රාජකාරියේ නියුතු නිලධරයන් තිදෙනෙකු සඳහා අවස්ථා 03 කදී පමණක් ආක්‍රමණශීලී ජලජ පැළෑටි හා ශාකපාලනය සම්බන්ධයෙන් විදේශ ශිෂ්‍යත්ව, පුහුණු, පාඨමාලා හා සැසි වලට සහභාගී වූ තත්ත්වයක් නිරීක්ෂණය විය. 1999 අංක 35 දරන පැළෑටි සංරක්ෂණ පනතේ කාර්යයන් ඉටු කිරීම හා ආක්‍රමණශීලී ජලජ පැළෑටි හා ශාක මගින් ශ්‍රී ලංකාවට වන බලපෑම අවම කිරීම සහ මර්ධනය කිරීම සඳහා නිලධාරීන් අඛණ්ඩව දේශීය හා විදේශීය වශයෙන් පුහුණු කිරීමටත් විදේශීය තාක්ෂණය හා දැනුම දේශීයව ක්‍රියාවට නංවමින් ඉහත තත්ත්වයන් පාලනය සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතු බවත් නිරීක්ෂණය විය. සහභාගී වූ විදේශ පුහුණු වලට අදාළ විස්තර පහත පරිදි වේ.

වර්ෂය	නිලධාරියාගේ නම හා තනතුර	පුහුණුව ලබන විට සේවය කළ ස්ථානය	ශිෂ්‍යත්වයේ නම/පුහුණුවේ නම	පුහුණු කාලය	පුහුණුව සඳහා ගිය රට	පුහුණුව සඳහා දැරූ වියදම
2014	එම්.එස්.කේ.කේ. පෙරේරා (සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ)	පැළෑටි සංරක්ෂණ උප ඒකකය බෝඹුවල	Strengthening capacity to control the introduction and spread of alien species in Sri Lanka (Capacity development programme on invasive alien species control)	දින 7	තායිලන්තය	පරිසර අමාත්‍යාංශය මගින් වියදම් දරන ලදී.

2018	ආචාර්ය එච්.ටී.එම්.ඩී.ආ ර්පෙරේරා මෙනෙවිය	පැළෑටි සංරක්ෂණ ඒකකය ගන්නෝරුව	New invasive species Treat in South and South- East Asia	දින 2	නේපාලය	CABI වියදම් දරන ලදී.
2018	එන්.පී.එච්. නිලානන්ද	පැළෑටි සංරක්ෂණ උප ඒකකය- මහඉලුප්පල්ලම	New invasive species Treat in South and South- East Asia	දින 2	නේපාලය	CABI වියදම් දරන ලදී.

(ii) ආක්‍රමණශීලී ජලජ පැළෑටි හා ශාක සම්බන්ධයෙන් විදේශ ශිෂ්‍යත්ව, පුහුණු, පාඨමාලා හා සැසිවලට 2014 වර්ෂයේ සිට 2018 වර්ෂය දක්වා කාල පරාසය තුළ ආක්‍රමණශීලී ජලජ පැළෑටි හා ශාක සම්බන්ධයෙන් විදේශ ශිෂ්‍යත්ව, පුහුණු, පාඨමාලා හා සැසිවලට කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධරයන් 43 දෙනෙකු සහභාගී වී තිබුණද, එම එක් එක් නිලධරයන් වර්තමානය වන විට පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවයේ කාර්යභාරයන් ඉටු කළ යුතු වුවද, ඉන් නිලධාරීන් 24 දෙනෙකු පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවයට අනුබද්ධිතව එම රාජකාරිවල නිරත බව බවට නිරීක්ෂණය නොවීය. ඒ අනුව සුදුසු නිලධාරීන් හට ඉහත සඳහන් විදේශ ශිෂ්‍යත්ව, පුහුණු, පාඨමාලා සඳහා අවස්ථාව ලබා දීම සහ එමඟින් ලබා ගත් දැනුම සාප්‍රවම අදාළ ක්ෂේත්‍රයේ ක්‍රියාවට නැංවීම කෙරෙහි අවධානය යොමුවිය යුතු බව විගණනයේ අදහස වේ. (විස්තර ඇමුණුම 05 හි දක්වා ඇත)

3.2 ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාකවල ව්‍යාප්තිය

3.2.1 විදේශ රටවලින් සංක්‍රමණය වූ ශාක

3.2.1.1 පර්යේෂණ සඳහා සංක්‍රමණය වූ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක

(අ) සැල්වීනියා - *Salvinia Molesta*

සැල්වීනියා (*Salvinia Molesta*) ලොව පවතින භයානක ජලජ පැළෑටියක් ලෙස හඳුනාගෙන ඇති අතර එය ජපන් ජබර (*Eichhornia Crassipes*) ශාකයට පමණක් දෙවැනි වේ. කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයේ උද්භිද විද්‍යා පර්යේෂණ සඳහා 1939 දී සැල්වීනියා ශාකය ශ්‍රී ලංකාවට රැගෙන එන ලද අතර, මෙම ශාක 1943 දී ප්‍රථම වරට ජලාශයක දක්නට ලැබුණි. ඉන් පසුව මෙම සැල්වීනියා සිසුයෙන් රට පුරා ව්‍යාප්ත වී ඇති අතර 1954 වර්ෂයේදී පමණ රට පුරා හෙක්ටයාර් 9,000 ක පමණ කුඹුරු හා ජලාශ ප්‍රමාණයක සැල්වීනියා පැතිර තිබුණි. වර්තමානයේ මෙම ආක්‍රමණශීලී ජලජ ශාකය ශ්‍රී ලංකාවේ බොහෝමයක් මිරිදිය ජලාශ, වාරිමාර්ග හා සමහර ප්‍රදේශයන්හි කුඹුරුවල පැතිරී ඇති අතර මෙම තත්ත්වය විශාල ගැටළුවක් බවට පත්ව ඇත. මෙම සැල්වීනියා මර්ධනය සඳහා කුඩා කාමියෙකු වන සර්ටෝවේගස් සැල්වීනියා හඳුන්වා දී ඇති අතර මෙම කාමී ගහනය මගින් සමහර ජලාශවල සැල්වීනියා මර්ධනය සාර්ථකව සිදු වී තිබුණි.

මෙම ජලජ පැළෑටි මගින් වනබලපෑම

- i. ජලයේ ආලෝකය සහ ඔක්සිජන් මට්ටම් අඩු කරයි.
- ii. මෙම ශාකය රොන්මඩ විශාල ප්‍රමාණයක් එකතුකරන අතරම ඉහළ උත්ස්වේදන මට්ටම නිසා සිදුවන අධික ජල භාතිය
- iii. තෙත් බිම් පරිසර පද්ධතීන් වෙනස් කිරීමේ හැකියාව ඇති අතර එමගින් තෙත් බිම් වාසස්ථාන නැතිවී අවසානයේදී ඒවා ගොඩබිම් වාසස්ථාන වීමේ අභියෝගයක්ද ඇති කිරීම.
- iv. විවෘත, ගලා බසින සහ/හෝ ජල විදුලිය උත්පාදනය කරන ජලාශ ධීවර කටයුතු සහ බෝවිටු ප්‍රවාහනයන් ඇති උසස් ජල තත්ත්වයක් ඇති ජලාශ ආශ්‍රයෙන් සිදුකරන සමාජ ආර්ථික කටයුතුවලට සැල්වීනියා ආක්‍රමණය නිසා විශාල තර්ජනයක් එල්ල වී ඇත.
- v. මත්ස්‍යයින් සහ ජලය යට වැඩෙන ජලජ ශාකවල බහුලත්වයට සහ ජෛව විවිධත්වයට අහිතකර ලෙස බලපෑම් ඇති කරයි.
- vi. ශ්‍රී ලංකාවේ කුඹුරුවල වාරි ජලය සැපයීමට සහ ජල ප්‍රවාහනයට සැල්වීනියාවලින් ඇතිකරන බාධක නිසා ගොවීන්ට ආර්ථික පාඩු සිදුවේ.
- vii. සැල්වීනියා නිසා ජලාශවල මසුන් ඇල්ලීමට බාධා ඇතිවන අතර මදුරුවන් බෝවීමට අතිරේක අවස්ථාවක් සලසන නිසා සෞඛ්‍ය තර්ජනයක්ද ඇති කරයි

ශ්‍රී ලංකාවේ මෙම ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය සම්බන්ධයෙන් රත්නපුර, කළුතර, කෑගල්ල, ගම්පහ, බදුල්ල, කොළඹ යන දිස්ත්‍රික්ක වලින් දිස්ත්‍රික්ක 04 ක හෙක්ටයාර් 140.2 ක වපසරියක සැල්වීනියා ව්‍යාප්තව පවතී. මීට අමතරව සැල්වීනියා, ජපන් ජබර, හම්බුපත් අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කය පුරා ජලාශවල, වැව් ඇල මාර්ගවල සහ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ හෙක්ටයාර් 67.25 ක මෙන්ම ජපන් ජබර, සැල්වීනියා මොණරාගල හා පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කවල හෙක්ටයාර් 109.25 ක ව්‍යාප්තව පවතී . විස්තර පහත පරිදි වේ.

පැතිරී ඇති දිස්ත්‍රික්ක	වපසරිය (හෙක්ටයාර්)
රත්නපුර	14.2
කළුතර	12
කෑගල්ල	08
බදුල්ල	106

(ආ) වල්අනෝදා - *ANNONA GLABRA*

Annona Glabra යන විද්‍යාත්මක නාමයෙන් හඳුන්වන වල් අනෝදා ශ්‍රී ලංකාවේ බටහිර මුහුදු තීරයේ හලාවත සිට මාතර දක්වා ජලය රැඳී පවතින ස්ථානවල ඉතා ආක්‍රමණශීලීව වර්ධනය වී ඇත. මෙම වල් අනෝදා ශ්‍රී ලංකාවට හඳුන්වා දී ඇත්තේ ආහාරයට ගන්නා අනෝදාවල බද්ධ කිරීමේදී යොදා ගන්නා ධාරක ශාකයට යොදා ගැනීමටය. ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය කර ඇත්තේ බටහිර ඉන්දීය දූපත්වලිනි.

මෙම ශාක මගින් වන බලපෑම

- i. මෙම ශාකය මෝය ප්‍රදේශ සහ කඩොලාන වගුරුබිම් ආක්‍රමණය කරයි. බීජ පැළ ලෙස පැතිරෙමින් ඉවුරු වසා වැඩෙන නිසා වෙනත් ශාක, පඳුරු විශේෂ හෝ තෘණ විශේෂයන්ට ප්‍රරෝහණය වීමේ සහ වර්ධනය වීමේ හැකියාව වළක්වාලයි. එමගින් ජෛව විවිධත්වය අඩු වීමට හේතු වීම.
- ii. ජලය රදන ස්ථානවල හොඳින් වර්ධනය වීමට අනුවර්තී මෙම ශාකය ඉතා ඉක්මනින් බොහෝ බීජ පැළ නිපදවීමත් විශාල ශාක ගහන බවට පත්වේ.
- iii. මෙම ශාක ගහන ශ්‍රී ලංකාවට ආවේණික සහ හිතකර ශාක ආක්‍රමණය කරමින් වැඩේ.
- iv. කඩොලාන වගුරු බිම් වෙනත් ශාක සහ සත්ත්ව විශේෂයන්ගේ වැඩිම සඳහා වාසස්ථාන සලසා දෙන අතර මත්ස්‍යයින්, අපෘෂ්ඨ වංශිකයින් සහ වෙනත් වන සතුන්ට පෝෂණය සහ අභිජනනය සඳහා සහාය වන පරිසරයක් සාදා දීමට උපකාරී වුවත් මෙම ශාක විශේෂය මෙම පාරිසරික පද්ධතීන් ආක්‍රමණය කර ඇත.

විශේෂයෙන් ගම්පහ සහ මුතුරාජවෙල ආශ්‍රිත තෙත් බිම්වල මෙහි අධික පැතිරීමක් දක්නට ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය සම්බන්ධයෙන් රත්නපුර සහ කළුතර යන දිස්ත්‍රික්ක 02 හි හෙක්ටයාර් 706 ක වපසරියක වෙල් ආතා ශාක ව්‍යාප්තව පවතී. විස්තර පහත පරිදි වේ.

පැතිරී ඇති දිස්ත්‍රික්ක -----	වපසරිය (හෙක්ටයාර්) -----
රත්නපුර	140
කළුතර	566

3.2.1.2 අලංකරණය සඳහා සංක්‍රමණය වූ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක

(අ) ජපන් ජබර (*Eichhornia Crassipes*)

ජපන් ජබර (*Eichhornia Crassipes*) ශාකයේ පුෂ්පයෙහි පවතින අලංකාර හා ආකර්ශණීය පෙනුම නිසා 1905 දී ඉංග්‍රීසි අනු දැනුම පරිදි හොංකොං සිට ජේරාදෙණිය උද්භිද උද්‍යානය වෙත සංක්‍රමණය වී ඇත. ඉන් පසුව ජලාශවල අලංකාරයට වඩන ජලජ ශාකයක් ලෙස ශ්‍රී ලංකාවේ නොසිතූ ආකාරයට ව්‍යාප්ත වීමක් සිදු විය. මෙම පැතිරීම සීමා කිරීම සඳහා එය හඳුන්වා දී වසර 04 ක් ඇතුළත එනම් 1909 දී ජපන් ජබර ආඥා පනත (Water Hyacinth Ordinance) පැනවීමට රජය තීරණය කරන ලදී. මෙය තදින් ක්‍රියාත්මක නොවීම මත ශාකය ශ්‍රී ලංකාවේ බොහෝ පළාත්වල සීඝ්‍රයෙන් පැතිර ගියහ. ඉන්පසු 1924 දී පනවන ලද පැළෑටි සංරක්ෂණ පනත යටතේ ජපන් ජබර රටින් තුරන් කළ යුතු කරදරකාරී වල් පැළයක් (Noxious Weed) ලෙස නම් කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ ජලාශ, වැව්, වාරිමාර්ගවල දැඩි ලෙස ව්‍යාප්ත වී ඇති මෙම ශාක ඉවත් කිරීම සඳහා අතීතයේ සිට ක්‍රියාකර ඇති නමුත් එහි ඇති ආක්‍රමණශීලී ලක්ෂණය නිසා වර්තමානයේදී ශ්‍රී ලංකාවේ බොහෝජලාශ, වැව්, වාරිමාර්ග පද්ධතිය තුළ ව්‍යාප්තියක් දක්නට ලැබේ. මෙම ශාක යාන්ත්‍රිකව මර්ධනය කිරීමට අමතරව ජෛව විද්‍යාත්මක මර්ධනයක් සඳහා 1980 දී කෘමියෙකු හඳුන්වා දීම සිදු කරන ලද නමුත් එම කෘමියා විනාශ කරනු ලබන වේගයට වඩා වැඩි වේගයකින් එම ශාක ව්‍යාප්ත වීම සිදු වීම මත එම ක්‍රමය වර්තමානය වන විට අසාර්ථක ක්‍රමයක් බවට පත්ව ඇත. වර්තමානය වන විට ශ්‍රී ලංකාව මෙම ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාකය හඳුනාගෙන ශත

වර්ෂයකට අධික කාලයක් ගත වී තිබූ අතර එම ශාකය මර්ධනය සඳහා කෘමියකු හඳුනාගෙන වසර 40 කට ආසන්න කාලයක් ගත වී තිබුණත්, එය සාර්ථකව මර්ධනය කිරීම සඳහා පර්යේෂණ මගින් වෙනත් ජෛව විද්‍යාත්මක හෝ ක්‍රමවේදයන් මේ වන විටත් හඳුනා ගැනීමට නොහැකි වී ඇත. මේ වන විට වාර්ෂිකව අධික වියදම් දරමින් යාන්ත්‍රිකව හෝ මිනිස් ශ්‍රමයෙන් ජපන් ජබර ශාක ඉවත් කිරීම සිදු කරනු ලබයි.

මෙම ජලජ පැළෑටි මගින් වන බලපෑම

- i. ජල ප්‍රවාහන මාර්ග සහ ජල බැස්ම අවහිර කිරීමත්, එම නිසා සිදුවන ජලගැලීම් ඇතිවීම.
- ii. ජලයේ තත්ත්වයට හානිවීම සහ ජල විදුලි උත්පාදනයේදී බාධා ඇති කිරීම.
- iii. සීඝ්‍ර වර්ධන වේගය නිසා *M. vaginalis* වැනි දේශීය ශාක අහිමිව යෑම.
- iv. අනෙකුත් ජලජ විශේෂයන්ට ආලෝකය, පෝෂක සහ ඔක්සිජන් සඳහා තරග කිරීමට සිදු වීම.
- v. ශාකය නිසා ජලයේ උෂ්ණත්වය, PH අගය සහ ඔක්සිජන් ප්‍රමාණය අඩු කරන නිසා ජලයේ ඇති කාබන්ඩයොක්සයිඩ් ප්‍රමාණය වැඩි වීම.
- vi. මත්ස්‍යයින් මියයෑම, අපද්‍රව්‍යයන් විනාශ කිරීමට ජලයේ ඇති හැකියාව අඩුවීම නිසා ජලය දූෂිත ගඳගසන තත්ත්වයක් ඇති වීම.
- vii. මෙම ශාක කුඹුරුවල ගොයම් වගාවන් සමග ආලෝකය සහ පෝෂක සඳහා තරග කරන නිසා වි අස්වැන්න අඩුවීම.
- viii. රෝග කාරක වාහකයන් කිහිපයකට වාසස්ථාන වීම.

ශ්‍රී ලංකාවේ මෙම ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක රත්නපුර, කළුතර, කැගල්ල, ගම්පහ, බදුල්ල, නුවරඑළිය, කොළඹ, මහනුවර යන දිස්ත්‍රික්කවලින් දිස්ත්‍රික්ක 03 ක හෙක්ටයාර් 107.15 ක වපසරියක ව්‍යාප්තව පවතී.

පැතිරී ඇති දිස්ත්‍රික්ක -----	වපසරිය (හෙක්ටයාර්) -----
රත්නපුර	102.8
ගම්පහ	0.1
නුවරඑළිය	4.25
මහනුවර	පොල්ගොල්ල ගහ අසල

(අ) ගඳපාන /බාලොලියා (*Lantana Camara*)

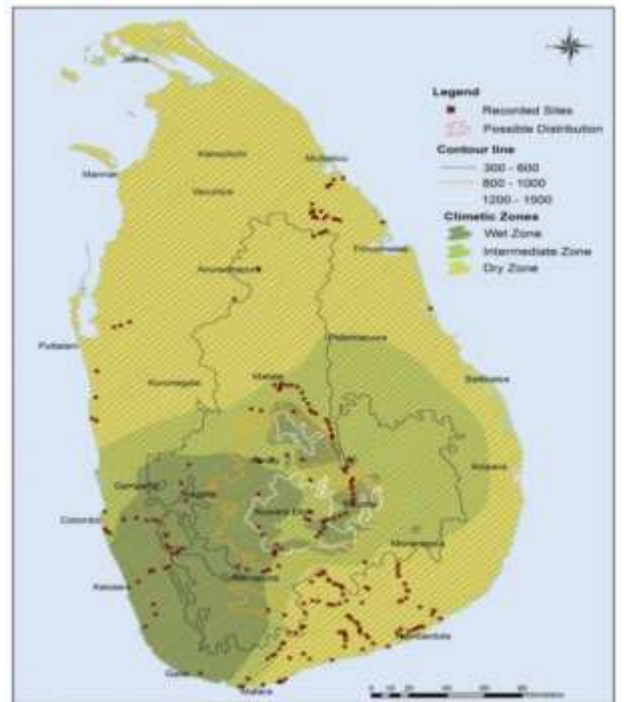
Lantana Camara යන විද්‍යාත්මක නාමයෙන් හඳුන්වන ගඳපාන 1926 දී එවකට ඉංග්‍රීසි ආණ්ඩුකාරවරයාගේ ආර්යාව විසින් ජේරාදෙණිය උද්භිද උද්‍යානය මඟින් ශ්‍රී ලංකාවට හඳුන්වාදෙන ලදී. මෙම ශාකය ලොව පුරා ගෙවතු වගා ශාකයක් ලෙස පැතිර ගියේ එහි අලංකාර පුෂ්පයන් එහි සුවඳත් නිසාය. ඉන් පසු මෙම ශාකය ක්‍රමයෙන් පරිසර ආක්‍රමණය කරමින් ව්‍යාප්ත විය. විශේෂයෙන්ම ශ්‍රී ලංකාවේ යාල, වස්ගමුව, උඩවලව වැනි වනෝද්‍යානවල මෙන්ම තෘණබිම්, ලදු, වනාන්තර, ගෙවතු සහ මාර්ග දෙපස ව්‍යාප්ත වී පරිසර පද්ධතිය ආක්‍රමණය කර ඇත. මෙම ශාක පත්‍ර ගවයන් ආහාරයට නොගන්නා අතර සතුන්ටද හානිදායක වේ. ගඳපාන ශාකය පැතිරීම වැළැක්වීම හොඳම පිරිවැය ඵලදායී කළමනාකරණ ක්‍රම වනුයේ වැඩි ඇති ශාක තලා දැමීම සහ ගලවා ඉවත් කිරීම, මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ ශාක ඇද උදුරා දැමීම ප්‍රධාන යාන්ත්‍රික මර්ධන ක්‍රමයන් වේ. තවද විසි කැති මඟින් හෝ යන්ත්‍ර මඟින් කපා දැමීම, අතින් උදුරා දැමීම, දම්වැල් මඟින් උදුරා දැමීම සහ ගිණි ලෑම වැනි ක්‍රමයන්ද භාවිතා වේ. මුල් ඉවත් නොකළහොත් නැවත මර්ධනය වළකා ගත නොහැකිය. ගඳපාන ඉවත් කළ ඉඩම් වල වෙනත් වගාවන් කිරීම හෝ ස්වාභාවික ශාක සිටුවීම මර්ධන කළමනාකරණයේදී වැදගත්ය. රසායනික මර්ධනය කෙටිකාලීනව ඵලදායී වුවද, පාරිසරිකව හානිදායක වන අතර දිගු කාලීනව භාවිතා කළ නොහැකිය.

- i. නුවරඑළිය ප්‍රදේශයේ වාරි මාර්ග ඉංජිනේරු කොට්ඨාශයේ මුල් හාල් ඇල ව්‍යාපාරයේ හා වඩුවාවල ව්‍යාපාරයේ අක්කර 5.5ක් වපසරියක මෙම ගඳපාන (හිඟුරු) ශාක ව්‍යාප්ත වී තිබුණි. විස්තර පහත පරිදි වේ.

ව්‍යාපාරය	පැතිර ඇති ස්ථාන	වපසරියක (අක්කර)
මුල් හාල් ඇල ව්‍යාපාරය	රිටි ඇල්ල ප්‍රදේශය	0.5
වඩුචාවල ව්‍යාපාරය	ලඳුපිට වරල්ලාව	5

ii. ශ්‍රී ලංකාවේ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය සම්බන්ධයෙන් රත්නපුර, කළුතර, කැගල්ල, ගම්පහ, බදුල්ල, කොළඹ, පුත්තලම යන දිස්ත්‍රික්කවලින් දිස්ත්‍රික්ක 03 ක ව්‍යාප්ත වී පවතින අතර රත්නපුර සහ පුත්තලම යන දිස්ත්‍රික්කවල හෙක්ටයාර් 265 ක වපසරියක හා කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේද ගඳපාන ව්‍යාප්තව පවතී.

පැතිරී ඇති දිස්ත්‍රික්ක	වපසරිය (හෙක්ටයාර්)
රත්නපුර	164
පුත්තලම	101

(ඇ) ලුඩ්විජියා (Ludwigia)

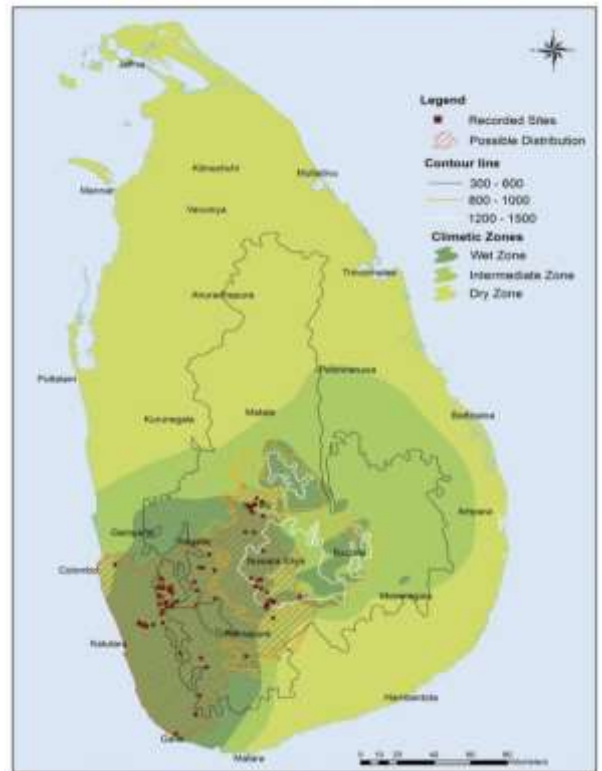
Ludwigia Peruviana යන විද්‍යාත්මක නාමයෙන් හඳුන්වන මෙම ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාකය ශ්‍රී ලංකාවේ ජලාශවල අලංකාරය සඳහා වගා කිරීමට හඳුන්වා දී ඇත. ජලය රඳා සිටින හෝ

සෙමින් ජලය ගලා යන පරිසරයෙහි මෙම ශාකය හොඳින් වර්ධනය වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත් කලාපයේ බහුලව මෙම ශාකය පැතිර ඇත. මෙම ශාකය සෙ.මී. 90 සිට සෙ.මී. 360 තෙක් උස්ව වැඩෙන අතර ඉතා ඉක්මනින් වර්ධනය වේ. මෙම ශාකය වේගයෙන් පැතිරීමක් දක්නට ලැබෙන අතර එමඟින් ආවේණික ශාක සමඟ තරග කොට ඒවායෙහි වර්ධනයද අඩාල කරනු ලබයි. මෙහි එක් කරලක බීජ 1,000 ත් 3,000 ත් අතර ප්‍රමාණයක් ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ කන්ද උඩරට කුඹුරු, පුරන් කුඹුරුවල සම්පූර්ණයෙන්ම පාහේ මෙම ශාකය ආක්‍රමණය කර ඇති අතර එය කෘෂි කර්මාන්තය සඳහා දැඩි ලෙස බලපෑම් කරනු ලබයි.

(ඇ) කටකළු බෝවිටියා -(*Clidemia Hirta*)

Clidemia Hirta යන විද්‍යාත්මක නාමයෙන් හඳුන්වන කටකළු බෝවිටියා ශාකය ප්‍රථම වරට ශ්‍රී ලංකාවට හඳුන්වා දෙන ලද්දේ 1894 දී ජේරාදෙණිය උද්භිද උද්‍යානය මගිනි. ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍යම කඳුකරයේ තේ වගාවෙහි සහ තෙත් කලාපීය මුඩු බිම් බෝග වගාවන්, වනාන්තර වල මෙම ශාකය ව්‍යාප්ත වී ඇත. හොඳින් තෙතමනය පවතින තත්ත්වයන් යටතේ වැඩුණු ශාකයකින් වසරකට ගෙඩි 500 ක් පමණ නිපදවයි. පසුගිය වසර කිහිපය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ වර්ෂාපතනය සැලකිය යුතු මට්ටමකින් ඉහළ යෑමක් දක්නට ලැබුණි. ඒ අනුව ක්ලැඩිමියා ශාකයෙහි ශීඝ්‍ර වැඩිවීමක් තෙත් කලාපීය ප්‍රදේශ වල නිරීක්ෂණය කළ හැකි විය. ක්ලැඩිමියා ශාක ගහනයන් මගින් අධිකව ආවරණය වීම නිසා හිතකර සහ ආවේණික ශාක එම පරිසර වලින් ඉවත්වීමේ තර්ජනයකට මුහුණ දී ඇත. එම නිසා මෙම ආක්‍රමණශීලී ශාකය හඳුනාගෙන කුඩා කාලයේදීම ඉවත් කිරීම වැදගත් වේ. රත්නපුර, කළුතර, කෑගල්ල, ගම්පහ, බදුල්ල, කොළඹ යන දිස්ත්‍රික්කවලින් රත්නපුර දිස්ත්‍රික්කයේ හෙක්ටයාර් 140 ක වපසරියක හා මහනුවර දිස්ත්‍රික්කය පුරාද කටකළු බෝවිටියා ශාක ව්‍යාප්තව පවතී.

(ඉ) හබරල (*Alocasia Macrorrhiza*)

Alocasia Macrorrhiza යන විද්‍යාත්මක නාමයෙන් හඳුන්වන හබරල ශාකයද ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත් කලාපය පුරා සීඝ්‍රයෙන් පැතිරීයාම පිළිබඳ අවධානය යොමු කළ යුතුය. අලංකාරයට ගෙවල් ආශ්‍රිතව වගා කරන ශාකයක් ලෙස මෙහි ව්‍යාප්තිය ආරම්භ විය. ජලය සහ පෝෂක හොඳින් පවතින ස්ථානවල හබරල ශාක වර්ධනය වේගවත්ය. හබරල ශාක කඳෙහි “කැල්සියම් ඔක්සලේට්” රසායනික ද්‍රව්‍ය තැන්පත්ව ඇති නිසා එම කොටස් ආහාරයට ගැනීම අහිතකරය. හබරල ශාක කඳ සහ පත්‍ර සම්බන්ධ වන දිග නටුවෙහි පවතින අවකාශය තුළ එක් රැස්වන ජලයෙහි ඩෙංගු බෝ කරන මදුරුවන්ගේ බිත්තර දැමීම සහ ඒවා වර්ධනය සිදුවන බව මැනකදී සොයා ගෙන ඇත. හබරල ශාකයෙහි ආක්‍රමණශීලී වර්ධනය මඟින් ආවේණික ශාක අහිබවා වර්ධනය සහ රෝග කාරක මදුරු වර්ධනයට අනුබල දීම වැනි තත්ත්වයන් යටතේ මෙහි පැතිරීම වළක්වා ගැනීමට කටයුතු යෙදිය යුතුය.

(ඊ) දියපර - (*Dilena Suffruticosa*)

අලංකාර පුෂ්පයක් සහිත, දියපර (*Dilena Suffruticosa*) ශ්‍රී ලංකාවට හඳුන්වාදෙන ලද්දේ ගෙවතු අලංකාරය සඳහා 1982 දී ජේරාදෙණිය උද්භිද උද්‍යානය මගිනි. බහු වාර්ෂික සදාහරිත ශාකයක් වූ දියපර මීටර් 07 ක් පමණ උසට වර්ධනය විය හැක. තෙත් කලාපීය පහත් බිම්හි ජලය බැස නොයන ස්ථානවල, වනාන්තර අසල, ඇළ මාර්ග දෙපස ඉතා ආක්‍රමණශීලීව වර්ධනය වන දියපර මඟින් ශ්‍රී ලංකාවට ආවේණික ශාක වර්ගයන්ගේ වර්ධනය හා පැතිරීම වළක්වාලයි. ශ්‍රී ලංකාවේ ආගන්තුක

ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය සම්බන්ධයෙන් රත්නපුර, කළුතර, කෑගල්ල, ගම්පහ, බදුල්ල, කොළඹ යන දිස්ත්‍රික්කවලින් දිස්ත්‍රික්ක 03 ක ව්‍යාප්තව වී පවතින අතර රත්නපුර හා කළුතර දිස්ත්‍රික්කයන් වල හෙක්ටයාර් 988 ක වපසරියක හා කෑගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේදී දියපර ශාක ව්‍යාප්තව පවතී. විස්තර පහත පරිදි වේ.

පැතිරී ඇති දිස්ත්‍රික්ක	වපසරිය (හෙක්ටයාර්)
රත්නපුර	356
කළුතර	632
කෑගල්ල	ව්‍යාප්තව පවතී

3.2.1.3 වෙනත් හේතු මත සංක්‍රමණය වූ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක

(අ) පාතිනියම් (*Parthenium Hysterophorus*)

Parthenium Hysterophorus යන විද්‍යාත්මක නාමයෙන් හඳුන්වන පාතිනියම් කෘෂි බෝග වගාවන්ට ඉතාම තර්ජනයක් වන අතර දකුණු චීනය, අප්‍රිකානු රටවල තායිවානය, බටහිර ඉන්දීය දූපත්, ඉන්දියාව සහ ඕස්ට්‍රේලියාවේ (ක්වින්ස්ලන්තය හා නිව් සවුත් වෙල්ස් ප්‍රාන්තය) පැතිරී ඇත. 1987 දී ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණි ඉන්දියානු සාම සාධක හමුදාව මගින් ගෙන එන ලද එළවළු මාර්ගයෙන් මෙරටට පැමිණියේ යැයි හඳුනාගෙන ඇති මෙම පැළය මුල් වරට වාර්තා වූයේ වවුනියාව ප්‍රදේශයෙනි. සෘජුව වැඩෙන ප්‍රධාන කඳෙන් අතුරාගියක් නිපදවන අතර ශාක පත්‍ර ළා කොළ පැහැතිය. පත්‍ර මත සිහින් බූවකි. සමහර පුද්ගලයන් හට මෙම බූව විෂ සහිතය. එක් ශාකයකින් සුදු පැහැති පුෂ්ප 2,000 -3,000 අතර ප්‍රමාණයක් නිපදවයි. මෙම පුෂ්පයන් බහු අක්ෂ පුෂ්ප මංජරියක පිහිටයි. පුෂ්පයකින් කළු පැහැති බීජ 5 ක් පමණ ගනී. එක් ශාකයකින් සාමාන්‍යයෙන් බීජ 10,000 - 15,000 පමණ ප්‍රමාණයක් නිපදවයි. බීජ පැතිරීම සුළඟ, ජලය, මිනිසුන්, සතුන් වෙතත් බෝග බීජ සමඟ මිශ්‍ර වී වාහන සහ යන්ත්‍ර මගින් සිදුවිය හැක.

මෙමගින් වන බලපෑම

- i. කෘෂි බෝග සමඟ පවතින තරඟකාරීත්වයට අමතරව මෙම ශාකයෙහි පවතින විෂ සහගත රසායනිකය මගින් මිනිසුන් සහ සතුන්ගේ සෞඛ්‍යයට අහිතකර බලපෑම් ඇති කෙරේ.
- ii. පාතිනියම් ශාකයෙහි අඩංගු පාතිනියම් නම් රසායනිකය ශාකයේ සියළු කොටස්වල අන්තර්ගතය. ශාක කොටස් මිනිස් ශරීරයේ ස්පර්ශවීම මගින් රසායනිකය ශරීරයට ඇතුළු වුවහොත් එමගින් වර්ම රෝග සහ වෙනත් ආසාදන ඇතිවිය හැකි වීම.

- iii. මෙම පාතීනියම් වල් පැළෑටියේ යුෂ ශරීරගත වුවහොත් මරණය පවා සිදුවිය හැකි බවට අනතුරු අඟවා ඇත.
- iv. ජෛව විවිධත්වයට බරපතල බාධකයක් වීම.
- v. පරිසර විනාශකාරී ශාකයක් වන පාතීනියම්වලට දේශීය තෘණබිම්, වනලැහැබි, ගංගා ඉවුරු සහ පිටාර තැනිවලට නැවත නිවැරදි කළ නොහැකි වාසස්ථාන වෙනස්කම් සිදුකළ හැකි ලෙස බලපෑම.
- vi. පාතීනියම් පරාග පරිසරයේ තිබීම නිසා තක්කාලි, බටු සහ බෝංචි ආදී වගාවන්ගේ එල සෑදීම අවහිර වීම.
- vii. මෙම ශාක පත්‍ර තෘණ සමග ආහාරයට ගත්විට ගවයින්ට ‘තිත්ත කිරි’ රෝගය වැළඳීමෙන් සත්ත්ව පාලනයට ගැටළු ඇති වීම.

මෙම විශේෂය ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු වියළි සහ ගුණික කලාපයේ බහුලව දක්නට ලැබේ. යාපනය, වවුනියා, ත්‍රිකුණාමලය, බදුල්ල හා නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කයන්වල හෙක්ටයාර් 19 ක වපසරියක පාතීනියම් ශාකය ව්‍යාප්තව පවතී.

(ආ) ඇලිගේටර් ශාකය(Alternanthera Philoxeroides)

Alternanthera Philoxeroides යන විද්‍යාත්මක නාමයෙන් හඳුන්වන ඇලිගේටර් ශාකය 1999 දී ශ්‍රී ලංකාවේ මුල්වරට හඳුනාගෙන ඇති අතර බාහිර රූප ලක්ෂණ අනුව මුතුණුවැන්න ශාකයට සමානකම් දැක්වීම නිසා එළවළු වගා කරන ගොවීන් විසින් මෙම ශාකය පළා වශයෙන් වගා කර ඇත. මෙම ශාකය නුවරඑළිය, බගවත්තලාව, තලවකැලේ වැනි ප්‍රදේශවලද පැතිරෙමින් පවතී. මෙය ජලජ පැළෑටියක් වුවද ගොඩබිමේද වර්ධනය වීමේ හැකියාවක් ඇත. මෙම ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක නිසා පහත අවාසිදායක තත්ත්වයන් පවතී.

- i. වාරිමාර්ග වැව් පොකුණු අවහිර කිරීම.
- ii. ජලාශවල පවතින හිතකර ශාකවල (ආවේණික ශාක වර්ගවල) වර්ධනය අඩාල කිරීම
- iii. ජලාශවල ඔක්සිජන් අඩු කිරීමෙන් ජලජ ජීවීන්ට හානි ඇති වීම
- iv. තෘණ බිම්, වගාබිම්වලට පැතිරී ඒවායෙහි නිෂ්පාදනය අඩාල කිරීම
- v. ජලාශවල පවතින සුන්දරත්වය අහිමි කිරීම.ලෝහ වර්ග (යකඩ, කැඩ්මියම් වැනි)
- vi. අවශෝෂණය කොට ශාකයෙහි තැන්පත් කර ගැනීම

මෙම ශාකය සම්බන්ධයෙන් තවදුරටත් අනාවරණය වන කරුණු පහත පරිදි විය.

- i. 2019 අගෝස්තු 29 දින සිදු කරන ලද විගණන භෞතික පරීක්ෂාව අනුව නුවරඑළිය ප්‍රදේශයේ වාරිමාර්ග ඉංජිනේරු කොට්ඨාශයේ ජලාශ දෙකක් තුළ හෙක්ටයාර් 6.96 ක වපසරියක මේ වන විට ඇලිගේටර් ශාක ව්‍යාප්ති වී තිබුණි. නුවරඑළිය බැරැක්ස්ලේන් වැවේ වපසරියෙන් සියයට 95කම මෙම ඇලිගේටර් ශාකය ව්‍යාප්ත වී තිබුණි. විස්තර පහත පරිදි වේ.

ප්‍රදේශය / ස්ථානය	පැතිර ඇති වපසරිය (හෙක්ටයාර්)
-----	-----
බැරැක්ස්ලේන් වැව	5.76
කටුමාන වැව	1.20

ii. ශ්‍රී ලංකාවේ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය සම්බන්ධයෙන් රත්නපුර, කළුතර, කෑගල්ල, ගම්පහ, බදුල්ල, කොළඹ යන දිස්ත්‍රික්කවලින් දිස්ත්‍රික්ක 03 ක හෙක්ටයාර් 0.8 ක වපසරියක ඇලිගේටර් ශාකය ව්‍යාප්තව පවතී. විස්තර පහත පරිදි වේ.

පැතිරී ඇති දිස්ත්‍රික්ක -----	වපසරිය (හෙක්ටයාර්) -----
රත්නපුර	0.1
කළුතර	0.5
ගම්පහ	0.2

(ඇ) ගිණි තණ (*Panicum Maximum*)

Panicum Maximum යන විද්‍යාත්මක නාමයෙන් හඳුන්වන ගිණි තණ සර්ම කලාපීය රටවලට සත්ව ආහාරයක් ලෙස හඳුන්වා දී ඇති අතර දැඩි නියං කාලයකටද ඔරොත්තු දිය හැකිය. මෙම තණ ලැවී ගිණිවලින් පසුව ඉතිරිවන මුල් පද්ධතියෙන් නව ශාක බිහි කෙරේ. පොල් වගාවේ ආක්‍රමණශීලී ශාකයක් වූ මෙය තණ බිම්, වන බිම් සහ කෘෂිකාර්මික බිම් ආක්‍රමණය කරමින් තෙත්, වියළි සහ අතරමැදි කලාපයන්හි හොඳින් ප්‍රචාරණය වෙමින් පවතී. විශාල ලෙස කුඩා අතු බෙදෙමින් වැඩෙන මෙම ශාකවල බීජ 9,000 ක් පමණ නිපදවනු ලබයි. එම බීජ කුරුල්ලන්, ජලය සතුන් සහ සුළඟ වැනි මාධ්‍යයන් මගින් පැතිරීම සිදු වේ. මෙම ගිණි තණ ශාකයේ ආක්‍රමණශීලී ලක්ෂණය මගින් ශ්‍රී ලංකාවට ආවේණික තණ වර්ග සහ වෙනත් හිතකර පැළ වර්ගවල වර්ධනය

අඩාල වීමට හේතු වී ඇත. මෙම ශාකය රෝග සහ පළිබෝධ වාහකයකු ලෙස, සම්පත් අත්කරගන්නෙකු ලෙස, පරිසර පද්ධතීන් වෙනස්කරන සහ ජෛව විවිධත්වය අඩුකරන ශාකයක් ලෙස දේශීය ශාක මැඩලන වල් පැළෑටියක් ලෙසද ක්‍රියාකරයි. මෙය කෘෂිකාර්මික බෝගයන්ට විශාල තර්ජනයක් වෙමින් පවතින අතර මෙය කෘෂිකර්මාන්තයේ වනාන්තර මායිම්වල සහ ස්වාභාවික පරිසරය ආක්‍රමණය කරමින් පවතී. රත්නපුර, කළුතර, කෑගල්ල, ගම්පහ, බදුල්ල, කොළඹ යන දිස්ත්‍රික්ක වලින් දිස්ත්‍රික්ක 05 කම හෙක්ටයාර් 7,046.1 ක වපසරියක ගිණි තණ ශාකය ව්‍යාප්තව පවතී. මීට අමතරව කලපු අන්දර, ඉපිල් ඉපිල් ප්‍රත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ අක්කර 1550 ක සහ මහනුවර දිස්ත්‍රික්කය පුරාද ව්‍යාප්තව පවතී. විස්තර පහත පරිදි වේ.

පැතිරී ඇති දිස්ත්‍රික්ක	වපසරිය (හෙක්ටයාර්)
රත්නපුර	1,234.3
කළුතර	1,244.8
කෑගල්ල	133.0
ගම්පහ	30.0
බදුල්ල	4,404.0
පොළොන්නරුව	1 කි.මී

(ඇ) යෝධ නිදිකුම්බා (Mimosa Pigra)

Mimosa Pigra යන විද්‍යාත්මක නාමයෙන් හඳුන්වන මෙම යෝධ නිදිකුම්බා ශාකය ප්‍රථම වරට 1996 දී මහනුවර කුණ්ඩසාල පාරේ මහවැලි ගංඉවුරෙහි නිරීක්ෂණය වී ඇති නමුත් මෙම ශාකය 1980 දශකයේ සිට මෙරට වර්ධනය වෙමින් පැවතී. මහවැලි ගංගාවේ ඉවුරු බාදනය අවම කර ගැනීම පිණිස හඳුන්වා දී ඇති මෙම ශාකය බොහෝ විට නොසැලකිල්ල නිසා ව්‍යාප්ත වී ඇත. මෙම ශාක මහනුවර ප්‍රදේශයට අමතරව ගම්පොල, නාඋල, කුණ්ඩසාලේ ඇතුළුව දිවයිනේ සෙසු පළාත්වලද ව්‍යාප්ත වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

ඉතා ඝනත්වයෙන් වර්ධනය වන මෙම ශාකය මීටර් 5 ත් 6 ත් අතර උසට වැඩෙන අතර අතු සහ කඳෙහි කටු පවතී. මෙය මුලින්ම තනි සෘජු කඳකින් වර්ධනය වී අතු රැසක් බිහි කරමින් විශාල පඳුරු බවට පත්වේ. හොඳින් වැඩුණු යෝධ නිදිකුම්බා ශාකයකින් එක් ජීවන චක්‍රයක් තුළදී බිජු 220,000 ක් පමණ නිපදවයි. මෙහි ජීව්‍යතාවය වසර 20-40 පමණ පැවතිය හැකි නිසා යෝධ නිදිකුම්බා මර්ධනයට විශේෂ පරිශ්‍රමයක්, වියදමක් දැරීමට සිදුවේ. යෝධ නිදිකුම්බා ශාකය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ තෙත් බිම්, ගංඟාවල්, ජල මාර්ග, වාරිමාර්ග දෙපස පරිසර පද්ධතිය සම්පූර්ණයෙන්ම ආක්‍රමණය කරමින් හිතකර සහ ආවේණික ශාක වර්ග වර්ධනය අඩාල කිරීමට හේතු වී ඇත.

- i. 2019 අගෝස්තු 29 දින සිදු කරන ලද විගණන භෞතික පරීක්ෂාව අනුව නුවරඑළිය ප්‍රදේශය වාරිමාර්ග ඉංජිනේරු කොට්ඨාශයේ මුල්හාල්ඇල ව්‍යාපාරයේ හෙක්ටයාර් 1.82 ක් හා වඩුවාවල ව්‍යාපාරයේ බෙලිවුල් ඔයෙහි ඉවුර දිගට ඇති ස්ථාන කිහිපයක යෝධ නිදිකුම්බා ශාකය ව්‍යාප්ත වී තිබුණි. විස්තර පහත පරිදි වේ.

ව්‍යාපාරය	පැතිර ඇති ස්ථානය (හෙක්ටයාර්)
-----	-----
මුල්හාල්ඇල ව්‍යාපාරය	3+650 ස්ථානය අසල හෙක්ටයාර් 1.21
	තැන්නේහේන්වල හෙක්ටයාර් 0.61
වඩුවාවල ව්‍යාපාරය	බෙලිවුල් ඔයෙහි ඉවුර දිගට ඇති ස්ථාන
	කිහිපයක පවතී

ii. ශ්‍රී ලංකාවේ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය සම්බන්ධයෙන් කළුතර, කෑගල්ල, ගම්පහ, කොළඹ සහ නුවරඑළිය යන දිස්ත්‍රික්ක 05 ක හෙක්ටයාර් 82.47 ක වපසරියක යෝධ නිදිකුම්බා ශාක ව්‍යාප්තව පවතී.

පැතිරී ඇති දිස්ත්‍රික්ක -----	වපසරිය (හෙක්ටයාර්) -----
කොළඹ	22
ගම්පහ	0.6
කෑගල්ල	0.4
කළුතර	53.3
නුවරඑළිය	6.17
පුත්තලම	වපසරිය දක්වා නැත

iii. මහවැලි ඉහළ කලාපයේ පවතින ජලජ පරිසර පද්ධති ආශ්‍රිතව සුලභව මෙම ශාකය ව්‍යාප්ත වී තිබේ. කොත්මලේ ජලාශය ආශ්‍රිතව හෙක්ටයාර් 41ක්ද, කොත්මලේ සිට පොල්ගොල්ල හැරවුම දක්වා හෙක්ටයාර් 11.6ක් ද, පොල්ගොල්ල ජලාශය ආශ්‍රිතව හෙක්ටයාර් 10ක් ද, වික්ටෝරියා ජලාශය ආශ්‍රිතව හෙක්ටයාර් 200 කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් ද, සුදු ගඟ ආශ්‍රිතව හෙක්ටයාර් 2ක් සහ බෝවතැන්න ජලාශය ආශ්‍රිතව හෙක්ටයාර් 111 ක් වශයෙන් මෙම යෝධ නිදිකුම්බා ශාකය ආක්‍රමණය කර තිබේ.

ඉහළ මහවැලි ජලාශවල සිට පහළින් පිහිටි කලාප දක්වාද යෝධ නිදිකුම්බා ශාකය ඉහළ ව්‍යාප්තියක් පෙන්වුම් කරයි. එම නිසා මහවැලි C, B, D සහ H කලාපවල මෙම ශාකය ශීඝ්‍ර ලෙස ව්‍යාප්ත වී තිබේ. මහනුවර, නුවරඑළිය හා මාතලේ යන දිස්ත්‍රික්කයන්ද යෝධ නිදිකුම්බා ශාකයේ ආක්‍රමණයට ලක්ව ඇත. මෙම ශාකය මගින් සිදුවෙන දැඩි පාරිසරික බලපෑම මර්දනය කිරීම සඳහා මහවැලි අධිකාරියේ පාරිසරික සහ වන සංරක්ෂණ අංශය විසින් ක්‍රියාත්මක වුවද 2019 සැප්තැම්බර් 13 දින සිදු කරන ලද විගණන භෞතික පරීක්ෂාව අනුව එම ප්‍රදේශයන්වල යෝධ නිදිකුම්බා ශාක ආක්‍රමණික ලෙස ව්‍යාප්ත වී ඇත. ඒ අනුව එම තත්ත්වයන් පාලනය සඳහා තාවකාලික විසඳුම් ලබා දී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. එම අංශය විසින් මෙම ශාකය මර්දනය කිරීම සඳහා ප්‍රධාන ක්‍රමවේද ත්‍රිත්වයක් ඔස්සේ කටයුතු කරනු දක්නට ලැබේ.

iv එහිදී ජෛව විද්‍යාත්මක ප්‍රවේශය යටතේ හොඳින් පොළොවට සෙවණ ලබාදෙන ශාක විශේෂයන් වන මාර, කුඹුක්, ජෑම් සහ උණ වැනි ශාක විශේෂ උපරිම ජල ධාරිතා මට්ටමකදී වගා කිරීම ඔස්සේ යෝධ නිදිකුම්බා ශාකයේ වර්ධනය අඩාල කරවන බව සොයාගෙන තිබෙන අතර, ඒ අනුව ආවරණ භෝග සහ වන වගා ව්‍යාපෘති සිදුකෙරේ. මේ වනවිට බ්‍රසීලය, කියුබාව, මෙක්සිකෝව, වෙනිසියුලාව, කොස්ටරිකා සහ හොන්ඩියුරාස් යන රටවල් මෙම ශාකය මර්ධනය කිරීම සඳහා කෘමි විශේෂ 200ක් සහ දිලීර විශේෂ දෙකක් හඳුනාගෙන තිබේ. එම විකල්පයන් ශ්‍රී ලංකාවේ

පරිසර පද්ධතීන්වලට හානි නොවන සේ භාවිත කිරීමට ඇති හැකියාව පිළිබඳ පර්යේෂණ කටයුතු සිදු කළ යුතුය. යාන්ත්‍රික ප්‍රවේශය යටතේ යන්ත්‍ර සූත්‍ර භාවිතා කිරීම මගින් යෝධ නිදිකුම්බා ශාකය මුලිනුපුටා දමා ගිනි තබා විනාශ කරනු ලැබේ. තුන්වැනි ප්‍රවේශය වන්නේ දැනුවත් කිරීම මගින් ප්‍රජා දායකත්වයද මේ සඳහා ලබාගැනීමයි. මෙම ශාක මර්ධනය සඳහා ඉහත දැක්වූ ක්‍රමවේදයන් ඔස්සේ කටයුතු කරනු ලබන බව වාර්තා වුවද, වර්තමානය වන විටත් ඒ සඳහා සාර්ථක විසඳුම් ලබා දීමට හැකි වී ඇති බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය නොවීය.

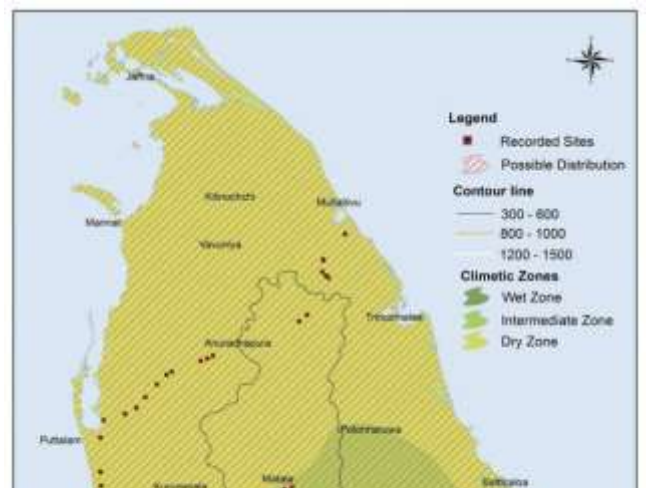
(ඉ) වෙල්අලකොළ (*Colocasia Esculanta*)

Colocasia Esculanta යන විද්‍යාත්මක නාමයෙන් හඳුන්වන මෙම වෙල් අල කොළ ශ්‍රී ලංකාවේ පහත් බිම් ප්‍රදේශ සහ ජලය රඳන ස්ථානයන්හි ශීඝ්‍ර පැතිරීමක් දක්නට ලැබෙන ශාකයකි. වගා නොකරන ලද කුඹුරු ඉඩම් ආක්‍රමණය කරමින් වර්ධනය වේ. වෙල් අල ශාකයෙහි අල, කඳ, පත්‍ර සහ නටුවල ආම්ලික රසායනිකයක් වන “ඔක්සලික්” අඩංගු වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ මෙම අල ආහාරයක් ලෙස ප්‍රයෝජනයට නොගනී. ඉතා අධික ශාක ගහණ ලෙස වර්ධනය සිදුවන අල කොළ ශාක ඉතා ආක්‍රමණශීලී ලෙස මුඩු බිම්, තෙත් බිම්, ජලාශ තෘණ බිම් ඇතුළු පරිසර පද්ධතියක් තුළ වර්ධනය වේ. මෙමගින් හිතකර සහ ආවේණික ශාක වර්ධනය අඩාල කරයි. වාරිමාර්ග දිය පහරවල්හි ජල ගමනයට අවහිරතා ඇති කෙරේ. විවිධ වර්ගයේ මදුරු වර්ගයන් බෝවීම් සඳහා හිතකර පරිසරයක් නිර්මාණය කරයි. මෙවැනි තත්ත්වයන් තුළ අලකොළ ශාකයේ පැතිරීම වළක්වාලීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීම වැදගත් වේ.

(ඊ) ඉපිල් ඉපිල් - *Leucaena Leucocephala*

Leucaena Leucocephala යන විද්‍යාත්මක නාමයෙන් හඳුන්වන මෙම ඉපිල් ඉපිල් ශ්‍රී ලංකාවේ හඳුන්වා දී ඇත්තේ සත්ත්ව ආහාරයක් වශයෙනි. නමුත් මෙම ශාකය අධික ලෙස පැතිරීම මගින් දේශීය ජෛව විවිධත්වයට සිදු කරන හානිය හේතුවෙන් ආක්‍රමණශීලී ශාකයක් ලෙස නම් කර ඇත. මෙම තත්ත්වය යටතේ බීජ පැතිරීමෙන් ඉතා කෙටි කාලයක් තුළ විශාල ශාක ගහන ආරම්භ වේ. මෙමගින් ආවේණික ශාක වර්ධනය අඩාල කෙරේ. වන බිම්, හිස් බිම්, කෘෂිකාර්මික ඉඩම් ආක්‍රමණය කරමින් වර්ධනය සිදු වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ සංරක්ෂණ බෝග වගාවේ (CONSERVATION FARMING) ඇලි මත වගා කොට කොළ පොහොරක් ලෙස පසට එකතු කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා ශාකයක් ලෙස පර්යේෂණ රැසක් මහඉලුප්පල්ලම කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් 1970-1980 දශකයේ සිදු කරන ලදී. නමුත් ආක්‍රමණශීලී ලක්ෂණ හඳුනා ගැනීමෙන් පසුව මෙම ශාකය කෘෂිකාර්මික කටයුතු වලට යොදා ගැනීම නවතා දමන ලදී.

(උ) මීට අමතරව කම්බි තණකොළ , අග මූල නැති වැල්, අරුණදේවි ,රණබට, වතුපාලු සහ මයුර තණ, යන ආක්‍රමණිකශීලී ශාක හෙක්ටයාර් 195.85 කට අධික වපසරියක ව්‍යාප්ත වී පවතී.

ආක්‍රමණිකශීලී ආගන්තුක ශාක	පැතිරී ඇති දිස්ත්‍රික්කය	වපසරිය (හෙක්ටයාර්)	
-----	-----	-----	
කම්බි තණකොළ	රත්නපුර	99.7	
	කෑගල්ල	78.5	
	බදුල්ල	ව්‍යාප්තව පවතී	
අගමූලනැති වැල්	රත්නපුර	0.8	
	කළුතර	ව්‍යාප්තව පවතී	
	කෑගල්ල	ව්‍යාප්තව පවතී	
	මහනුවර	දිස්ත්‍රික්කය පුරා	
අරුණදේවි	බදුල්ල	3.2	
	රත්නපුර	8	
	කළුතර	2	
කෑගල්ල	කෑගල්ල	3	
	රණබට	රත්නපුර	0.65
	වතුපාලු	මහනුවර	දිස්ත්‍රික්කය පුරා
මයුර තණ	මහනුවර	දිස්ත්‍රික්කය පුරා	

2016 වර්ෂයේ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී විශේෂ ඇතුළුවීම හා පැතිරීම පාලනය සඳහා රු. මිලියන 120.55 ක වියදමක් දරමින් පරිසර අමාත්‍යාංශයේ ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය මගින් ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කර තිබුණද, එමගින් ප්‍රතිපත්ති, උපක්‍රමික හා ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සහ දැනුවත් කිරීම් සිදුකර තිබුණද, ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යාප්ත වී පවතින ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය වැළැක්වීම සහ මර්ධනය සඳහා සැලකිය යුතු භෞතික කාර්යභාරයක් ඉටු වී ඇති බව නිරීක්ෂණය නොවීය. ඉදිරිපත් වූ තොරතුරු අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ දිස්ත්‍රික්ක 12ක ආක්‍රමණශීලී ශාක 17 ක් හෙක්ටයාර් 9,858.77 කට අධික වපසරියක් පුරා ව්‍යාප්ත වී පවතී. (ඇමුණුම- 06)

යොමුව:

(ශ්‍රී ලංකාවේ ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ජීවී විශේෂ හඳුනාගැනීමේ රූපමය මාර්ගෝපදේශකය : ජෛව විවිධත්ව ලේකම් කාර්යාලය මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර අමාත්‍යාංශය)

(ශ්‍රී ලංකාවේ ආක්‍රමණශීලී ශාක හඳුනා ගනිමු: ආචාර්ය ලලිත් ගුණසේකර 2012)

(ශ්‍රී ලංකාවේ ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ජීවී විශේෂ : එස්.එස්.වැලිගම)
(අන්තර්ජාලය)

3.2.2 ජලාශවල වැඩි වශයෙන් ව්‍යාප්ත වී ඇති පැළෑටි හා ඉන් ඇති කරන බලපෑම

(අ) පැළෑටි වර්ග

ශ්‍රී ලංකාවේ දීප ව්‍යාප්ත ලෙස ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක 35කට අධික සංඛ්‍යාවක් ව්‍යාප්තවී පවතින අතර එයින් ජලජ පරිසර පද්ධතියේ ආක්‍රමණශීලී ශාක ලෙස ඇලිගේටර් ශාකය, ජපන් ජබර, ගොන පරඩැල්, සැල්විනියා, ලින්නොකාරිස්, පිස්ටියා, බුදුරැස් පාසි, දියහබරල, ගිරාපිහාටු, ලුඩ්විජියා, හයිඩ්‍රිල්ලා, වෙල්අලකොළ, විල්කටු යන පැළෑටි වර්ග දීප ව්‍යාප්ත ලෙස ව්‍යාප්තව පවතී.

(ආ) කෘෂිකර්මාන්තයට බලපෑමක් ඇති කරන ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක

සෑම ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාකයක්ම කෘෂිකර්මාන්තයට සෘජුහෝ වක්‍ර ලෙස අඩු වැඩි වශයෙන් බලපෑමක් ඇති කරන අතර කෘෂිකාර්මික පරිසර පද්ධතියේ ආක්‍රමණශීලී ශාක ලෙස, නරි වලිගය (පොක්ස් ටේල්), ගිණි තෘණ, ඉලුක්, ධාවක නිදිකුම්බා, කළාදුරු, පාතීනියම්, බලු නකුට, හුලංතලා සංගජ්ජුර් ඩේසි, ඌරු කොස්ස යන ශාක වර්ග 35 කට අධික සංඛ්‍යාවක් දීප ව්‍යාප්ත ලෙස ව්‍යාප්තව පවතී.

3.2.3 ස්වාභාවික හා වනාන්තර පරිසර පද්ධතියට බලපෑමක් ඇති කරන ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක

(අ) අලිකන් වැල, අප්‍රිකානු ටියුලිප් ශාකය, උදෑසන පිබිඳෙන මල්,හවරි නුග,හබරල,සුද්දා,වල් අනෝදා,තන්බර්ජියා,දියපර,මීවන,තත්තසුරිය,ඉපිල් ඉපිල්,තාරුකා මල්,කටු පතොක්,යෝධ නිදිකුම්බා, කටකළු බෝවිටියා, කටුගස් (ගෝස්), ගඳපාන/බාලොලියා, මීදුම් මල්, මයිකෝනියා, කටු අන්දර, කලපු අන්දර, වරා ශාකය, හොඩල (එයාර් පොට්ටෝ), ගල් ගොරකා, ක්‍රොස්ටන් වල් පැළය, වල් දුම්කොළ, පයින්ස් කැරිබියා, ඇඹුල් ගැට, නිල්තරු ශාක, කොරල් වැල්, රතු එඬරු ශාක, ඇත් තෝර(ඉටිපන්දම් පඳුර), පොප්කෝන් තෝර, කහ කෝන්, බළල් කන්, යෝධ කටුගස්, තැඹිලි සෙස්ටම්, යෝධ තෘණ, පිච්ච ගස යනාදී ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක සිදු කරන ලද නියැදි පරීක්ෂණය අනුව මධ්‍යම, වයඹ, උතුරු මැද පළාත් වල සහ මහවැලි කලාපයේ බහුල වශයෙන් ව්‍යාප්තව පවතී.

(ආ) සෑම ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාකයක්ම කෘෂිකර්මාන්තයට,ආර්ථිකයට, ස්වාභාවික හා වනාන්තර පරිසර පද්ධතියට හා ජෛව විවිධත්වයට සෘජු හෝ වක්‍ර ලෙස අඩු, වැඩි වශයෙන් බලපෑමක් ඇති කරනු ලබන බැවින් ජන ජීවිතයට මෙම සියළුම තත්ත්වයන් සමග ක්‍රියාත්මක විය යුතු බැවින් සෑම ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාකයක්ම සෘජු හෝ වක්‍ර ලෙස අඩු, වැඩි වශයෙන්ද ජන ජීවිතයට බලපෑමක් ඇති කරනු ලබන බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

3.3 ආයතනික මට්ටමින් ඉටු කෙරෙන කාර්යයහාරය

3.3.1 ආයතන අතර සම්බන්ධීකරණය

(අ) ශ්‍රී ලංකාවේ දීප ව්‍යාප්ත ලෙස ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක වර්ග 35 කට අධික සංඛ්‍යාවක් ව්‍යාප්ත වී පවතී. එලෙස රජයේ හා පෞද්ගලික ආයතන සතු භූමි භාගය තුළ පවතින ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක මර්ධනය හා ව්‍යාප්තිය පාලනය සඳහා ක්‍රියාකළ යුතු අතර එලෙස ක්‍රියා නොකිරීම මත 1999 අංක 35 දරන ශාක ආරක්ෂණ පනත යටතේ වරදකරුවකු වේ. වාරි මාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, වන ජීවි දෙපාර්තමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය වැනි රාජ්‍ය ආයතන තම එදිනෙදා කාර්යයන් ඉටු කිරීමේදී අඛණ්ඩව වාර්ෂිකව විශාල පිරිවැයක් දරමින් ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ඉවත් කිරීම සිදුකරනු ලබන අතර එම තත්ත්වයන් යම් තාක් දුරට මඟ හරවා ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය ආයතන බලයලත් නිලධරයන් පත් කර තිබුණද, ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය වැනි රාජ්‍ය ආයතනවල බලයලත් නිලධරයන් පත් කර නොතිබුණි. එසේම බලයලත් නිලධරයන් පත් කරන ලද හා නොකරන ලද රාජ්‍ය ආයතන හා 1999 අංක 35 දරන ශාක ආරක්ෂණ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීමේ බලධාරී ආයතනය වන කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය අතර අඛණ්ඩ ධනාත්මක සම්බන්ධතාවයක් පවතින බවක් නිරීක්ෂණය නොවීය.

3.3.2 සම්බන්ධිත ආයතනවල ක්‍රියාකාරීත්වය

(අ) වාරි මාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව

වාරි මාර්ග දෙපාර්තමේන්තුවේ බල ප්‍රදේශය තුළ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය හා එහි පාලනයට අදාළ කාර්යසාධනය සම්බන්ධව පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

(i) වාරි මාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව දිවයින පුරා පිහිටි මහා වාරි කලාප 11 ක (මහවැලි බල ප්‍රදේශය හැර) ආක්‍රමණශීලී ශාකවල ව්‍යාප්තිය සම්බන්ධයෙන් ක්ෂේත්‍ර නිලධාරීන් විසින් 2015 වර්ෂයේ දළ සමීක්ෂණයක් සිදු කර ඇති අතර එහිදී ජපන් ජබර, සැල්වීනියා, හයිඩ්‍රිල්ලා, දිය හවරිය, හම්බුන්පන්, දිය තණකොළ, පන් විශේෂ, වෙල් මාරුක්, යෝධ නිදිකුම්බා, ගඳපාන, ඇලිගේටර්, දියපර, හබරල, ගිණි තණ, ඉපිල් ඉපිල්, කලපු අන්දර යන ආක්‍රමණශීලී ශාක පවතින බව හඳුනාගෙන ඇත. ඒ අනුව සමස්ත වාරි පද්ධතියෙහි එනම් වැව්, අමුණු, ඇළ මාර්ග හා වාරි රක්ෂිත තුළ ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය සාමාන්‍යයෙන් සියයට 45.47 ක් වූ අතර එය එක් එක් වාරි කලාප තුළ ව්‍යාප්තිය සියයට 27 සිට 66 දක්වා පරාසයක ව්‍යාප්ත වී පැවතී බවත් මේ හේතුවෙන් වාර්ෂික නඩත්තු වියදම් ඉහළ යාම, ඇළ මාර්ග ගොඩ වීම හා ජලධාරිතාවය අඩු වීම, වාෂ්පීකරණ උත්ස්වේදනය මගින් සිදු වන ජල හානිය ඉහළ යාම, කෘෂිකාර්මික ඉඩම් ආක්‍රමණය

කිරීම හේතුවෙන් ආහාර නිෂ්පාදනයට හා එහි ගුණත්වයට බලපෑම් සිදු වී ජල දූෂණය, මසුන් අල්ලන ස්ථාන අහිමි වීම හා ධීවර බෝට්ටු හා ආම්පන්න හානියට පත් වීම සහ සෞන්දර්යාත්මක වටිනාකමට හානි පැමිණීම යනාදී ගැටළු රාශියකට මුහුණ දී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. විස්තර පහත පරිදි වේ.

වාරි කලාපය	දක්නට ඇති ආක්‍රමණශීලී ව්‍යාප්තියක් සහිත ශාක වර්ග	වාරි පද්ධතිය(වැව්, අමුණු, ඇල මාර්ග හා වාරි රක්ෂිත) තුළ පැතිරී ඇති දළ ප්‍රතිශතය(%)
- අම්පාර	ජපන් ජබර, හයිඩ්‍රිල්ලා, සැල්වීනියා, දිය හවරිය, හම්බුපන්, දිය තණකොළ, කුකුල් ටවරා, පන් විශේෂ, වෙල් මාරුක්, නෙළුම්, දිය හබරල, පාසි, ඉපිල් ඉපිල්, යෝධ නිදිකුම්බා, ගිනි ග්‍රාස්, බෙරු, ඉලුක්, පාසි, රට තණකොළ	43
- අනුරාධපුර	විලකටු, සැල්වීනියා, ජපන් ජබර, කටු පෙද, හම්බුපන්, තෘණ විශේෂ, පාසි විශේෂ, කිරිදි ශාක, නෙළුම්, නබඩ, ගිනි ග්‍රාස්, ඉපිල්, යෝධ නිදිකුම්බා, නරි වලිග, ගඳපාන, කටු පතොක්, කළාඳුරු, මාන, ඉලුක්	53
- බදුල්ල	ජපන් ජබර, ඇලිගේටර්(යෝධ මුකුණුවැන්න), ඇල්ගී විශේෂයක්, ජලජ පාසි විශේෂයක්, ගිනි ග්‍රාස්, තෘණ වර්ග	66
- කොළඹ	වෙල් ආත්තා, දියපර, ජපන් ජබර, සැල්වීනියා, හම්බුපන්, දියගෝවා, හයිඩ්‍රිල්ලා, දිය පාසි වර්ග, හබරල, කංකුං, ගිණිතණ, මාන, ඉලුක්	41
- ගාල්ල/මාතර	වෙල් ආත්තා, දියපර, කෙටල, ගිනි ග්‍රාස්, ජපන් ජබර, හබරල, හයිඩ්‍රිල්ලා, දිය හවරිය, සැල්වීනියා, ඇලිගේටර්, දියගෝවා, පාසි විශේෂ, තෘණ විශේෂ, නෙළුම්, රට තණකොළ, බෙරු(තෘණ),ඕලු, විල් ගහල, වෙල් පාසි, උතුරු ගොයම්, පන් විශේෂ	58
- මහනුවර	ජපන් ජබර, දියගෝවා, සැල්වීනියා, හයිඩ්‍රිල්ලා, ඇලිගේටර්, කංකුං, ගිනි ග්‍රාස්, යෝධ නිදිකුම්බා, ගඳපාන, මාන, පන් විශේෂ, කම්බි වැල්, හඳුනා නොගත් ජලජ පැළෑටි, ඉලුක්, මාන	36
- මොණරාගල	ජපන් ජබර, සැල්වීනියා, හම්බු, කංකුං, කෙටල විශේෂ, නේපියර්(රට තණකොළ), හිඟුරු, වරා, පාසි විශේෂ, ගිනි තණ, යෝධ නිදිකුම්බා, ගඳපාන, ඉපිල්	51

	ඉපිල්	
- කුරුණෑගල	ජපන් ජබර, හම්බුපත්, සැල්වීනියා, දිය හවරිය, හයිඩ්‍රිල්ලා, කංකුං, දිය සියඹලා, තෘණ විශේෂ, ගිණි තණ, ඉපිල් ඉපිල්	58.18
- පොළොන්නරුව	ජපන් ජබර, හම්බුපත්, සැල්වීනියා, හයිඩ්‍රිල්ලා, දිය හබරල, යෝධ නිදිකුම්බා, ගිනි ග්‍රාස්, ගඳපාන, නරි වලිග, කටු පතොක් තෘණ විශේෂ, ඉකිරිය	33
- හම්බන්තොට	යෝධ නිදිකුම්බා, කටු පතොක්, කලපු අන්දර, ගහල, ගඳපාන, ඇලිගේටර්, ජපන් ජබර, සැල්වීනියා, කංකුං, හයිඩ්‍රිල්ලා, දිය ගෝවා, හම්බුපත්, නෙළුම්, කංකුං, දිය හබරල, එරම්ණිය, කබරොස්ස, වල් ගහල, මානෙල්, පාසි විශේෂ, තෘණ විශේෂ	34
- පුත්තලම	ජපන් ජබර, හම්බුපත්, සැල්වීනියා, හයිඩ්‍රිල්ලා, දිය හවරිය, කංකුං, කලපු අන්දර, කටු පතොක්, යෝධ නිදිකුම්බා, ඇකේෂියා	27

	සමස්ත වාරි පද්ධතිය තුළ	45.47
		====

(ii) පනතේ 1 වන කොටසේ 3 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව පනතේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ බලාත්මක කිරීමේ කාර්යයන් සඳහා තමාට සහායවීම පිණිස වාරි මාර්ග දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධරයන් 24 දෙනෙකු “ බලයලත් නිලධරයන් ” වශයෙන් 2017 මාර්තු 30 වන දින පත් කර ඇති අතර ඉන් එක් නිලධාරියකු මේ වන විටත් විශ්‍රාම ගොස් තිබුණි. 2015 වර්ෂයෙන් පසුව වාරි පද්ධතිය තුළ ආක්‍රමණශීලී ශාක වල ව්‍යාප්තිය සම්බන්ධයෙන් සමීක්ෂණයක් සිදු කර නොමැති නමුත් 2015 වර්ෂයට සාපේක්ෂව වර්තමානය වන විට එහි ව්‍යාප්තිය වැඩි බවක් නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව පනතේ විධි විධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කිරීම සඳහා පත් කරන ලද බලයලත් නිලධරයන් විසින් ප්‍රමාණවත් පරිදි අපේක්ෂිත අරමුණු ඉටු කර තිබේද යන්න විගණනයට තහවුරු නොවීය.

(iii) දිවයින පුරා පිහිටි වාරි ව්‍යාපාර 354 කට අයත් වාරි පද්ධතියෙහි කාර්යක්ෂම ජල කළමනාකරණයක් උදෙසා වාර්ෂික නඩත්තු කටයුතු දිවයිනපුරා පිහිටි ප්‍රාදේශීය වාරිමාර්ග ඉංජිනේරු කාර්යාල 52 ක් මගින් සිදු කරනු ලැබේ. වාරි කෘෂිකර්මාන්තයට අවශ්‍ය ජල කළමනාකරණය විධිමත්ව පවත්වාගෙන යාම සඳහා ඇලවේලි, වැව්, අමුණු හා ජලාශයන් වාර්ෂිකව සිදු කරනු ලබන මෙම නඩත්තු කටයුතු වලදී ආක්‍රමණශීලී ශාක ඉවත් කිරීම සිදු කිරීම මත ඒ වෙනුවෙන්ම දරන ලද වියදම් කොපමණද යන්න විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය. ආක්‍රමණශීලී ජලජ පැළෑටි ඉවත් කිරීම සඳහා Amphibious Weed harvester, Amphibious Weed Cutter යන යන්ත්‍ර 2 ක් රු. මිලියන 95 ක් වැය කරමින් 2017 හා 2018 වර්ෂවල මිලදී ගෙන තිබූ අතර එවැනි ආක්‍රමණශීලී ජලජ පැළෑටි හා ශාක සම්බන්ධයෙන් නිරන්තර අධීක්ෂණය හා පාලනය මගින් එම අමතර වියදම් දැරීමකින් වාරි පද්ධතියේ

කාර්යක්ෂමතාවය හා ජෛව විවිධත්වය ආරක්ෂා වන පරිදි කටයුතු කිරීමට හැකි වටපිටාවක් නිර්මාණය කළ යුතුය. ඒ මගින් කෘෂිකර්මාන්තයට හා ජන ජීවිතයට ධනාත්මක බලපෑමක් ඇති කිරීමට හේතු වන අතර නොඑසේ නම් ඉහත තත්ත්වයන් ව්‍යාප්තිය හා එහි බලපෑම් මගින් කෘෂිකර්මාන්තයට හා ජන ජීවිතයට අහිතකර බලපෑම් ඇති කරන බව විගනණයේදී නිරීක්ෂණය කෙරේ.

(iv) වාරි මාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ දිවයින පුරා පිහිටි මහා වාරි කලාපවල සැල්වීනියා හා ජපන් ජබර සඳහා පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය මගින් ජෛව පාලන කෘතීන් හඳුන්වා දෙනු ලැබුවද, ඉන් ජපන් ජබර ශාක සඳහා එම ක්‍රමවේදය සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක නොවන බව එම ආයතනය විසින් ප්‍රකාශ කර ඇත. ජපන් ජබර සඳහා වසර 30 කට ආසන්න කාලයකට පෙර හඳුන්වා දෙන ලද එම කෘතියා සාර්ථක නොවන බවත් ඒ වෙනුවට පර්යේෂණ මගින් හෝ වෙනත් ක්‍රමවේද මගින් එම ජපන් ජබර ව්‍යාප්තිය මැඩලීම සඳහා ආර්ථිකභාවයකින් යුතු සාර්ථක ක්‍රමවේදයක් මේ වන විටත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව හෝ අදාළ වගකිව යුතු ආයතන විසින් ඉදිරිපත් කිරීමට අපොහොසත් වී තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) වන ජීවි දෙපාර්තමේන්තුව

වන ජීවි දෙපාර්තමේන්තුවේ බල ප්‍රදේශය තුළ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය හා එහි පාලනයට අදාළ කාර්යසාධනය සම්බන්ධව පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (i) වන ජීවි දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් වන ජීවි රක්ෂිත කලාප තුළ ආක්‍රමණශීලී ජලජ පැළෑටි සහ ශාක ලෙස ජපන් ජබර, සැලවීනියා, යෝධ නිදිකුම්බා, ගඳපාන, ලුඩ්විජියා යනාදී ආක්‍රමණශීලී ශාක පවතින බව හඳුනාගෙන තිබූ අතර ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්ත වී ඇති දළ වපසරිය කොපමණද යන්න විගණනය විසින් ලිඛිත තොරතුරු ඉල්ලා සිටියද අදාළ තොරතුරු ඉදිරිපත් නොවීය.
- (ii) 2015 වර්ෂයේ සිට 2019 අගෝස්තු 31 දක්වා කාල පරාසය තුළ වන ජීවි දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාකවර්ග 05 ක් ඉවත් කිරීම සඳහා රු.මිලියන 72.88 ක් දරා ඇති අතර වර්තමානය වන විටත් එවැනි ආක්‍රමණශීලී ශාක එම භූමි භාගය තුළ ව්‍යාප්ත වී පැවතීම මත ජෛව විවිධත්වයේ සමතුලිතතාවය බිඳවැටීම, පරිසර පද්ධතිය ආක්‍රමණය කරමින් අනෙකුත් ශාක විනාශ කර දැමීම, වන උද්‍යානවල හා තණබිම්වල ගඳපාන, ගිනිතණ වැනි ආක්‍රමණික ශාක හේතුවෙන් සතුන්ට ආහාර හිඟ වීම සහ ගිනිතණ හේතුවෙන් වනාන්තර ආශ්‍රිතව ලැවී ගිනි ඇති වීමට සහ පස නිසරු වීම යනාදී ගැටළු වලට මුහුණ දීමට සිදු වේ. මේ හේතුවෙන් මෙම ශාක ව්‍යාප්තිය පාලනය හා මර්ධනය සඳහා තව දුරටත් අනාගත වියදම් ඒ වෙනුවෙන් දැරීමටත් සිදු වන බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

ආක්‍රමණශීලී ශාකයේ නම	වර්ෂය				
	2015	2016	2017	2018	2019.08.31 දක්වා
ලැන්ටානා	රුපියල්	රුපියල්	රුපියල්	රුපියල්	රුපියල්
යුලෙක්ස්	මිලියන	මිලියන	මිලියන	මිලියන	මිලියන
කලපු අන්දර වෙල් ආතා පතොක්	33.97	20.05	6.45	7.99	4.42

(iii) 1999 අංක 35 දරන පැළෑටි සංරක්ෂණ පනතේ 01 වන කොටසේ 03 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව සඳහා බලයලත් නිලධාරීන් පත් කළ යුතු නමුත් 2019 නොවැම්බර් 11 දින වන විට එසේ පත් කර නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය

ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය බල ප්‍රදේශය තුළ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය හා එහි පාලනයට අදාළ කාර්යසාධනය සම්බන්ධව පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

(i) ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ බල ප්‍රදේශය තුළ යෝධ නිදිකුම්බා, ජපන් ජබර, සැල්විනියා, ගිණි තණ, ගල් ගොරකා, කටකළු බෝවිටියා, පතන් පාලු, ගිණිකුරු ගස්, පාතීනියම්, වැඩේලියා, යන ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තව පවතින අතර පනතේ 1 වන කොටසේ 3 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව පනතේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ බලාත්මක කිරීමේ කාර්යයන් සඳහා තමාට සහායවීම පිණිස අවශ්‍ය විය හැකි “බලයලත් නිලධාරීන්” සංඛ්‍යාවක් නම් කරනු ලැබිය යුතු නමුත් ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ කිසිම නිලධාරියෙකු මේ වනවිටත් “බලයලත් නිලධාරීන්” ලෙස පත් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ii) 1999 අංක 35 දරන පැළෑටි සංරක්ෂණ පනත අනුව එය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ බලධාරී ආයතන ලෙස කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය කටයුතු කළ යුතු වුවද පනතේ V වන කොටසේ වැරදි සහ දණ්ඩන යටතේ 10 (2) වගන්තිය ප්‍රකාරව ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය වරදකරුවකු වුවද, ඊට අදාළව නීතීමය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි. පනතේ විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ බලාත්මක කිරීමේ කාර්යයන් සඳහා සහායවීම පිණිස බලයලත් නිලධාරීන් පත් නොකිරීම මත පනතින් අපේක්ෂිත ප්‍රතිඵල ලබා කර ගැනීමේ බාධාවක් මෙන්ම අකාර්යක්ෂමතාවයට හේතු වන බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය. ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය සතු බල ප්‍රදේශය තුළ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය පහත පරිදි දැක්වේ.

ආක්‍රමණශීලී ශාකයේ නම	වපසරිය (හෙක්)	ප්‍රදේශය / ජලාශය හෝ වැවේ නම	පළාත හා කෘ.ප.නි.ස වසම
ජපන් ජබර	දක්වා	මහවැලි සී කලාපයේ සියලුම වැව්	මහවැලි සී කලාපය
	නොමැත.	මහවැලි බී කලාපයේ සියලුම වැව්	මහවැලි බී කලාපය
		මහවැලි එච් කලාපය පොල්ගොල්ල ජලාශය	මහවැලි එච් කලාපය මහනුවර
සැල්වීනියා	දක්වා	මහවැලි සී කලාපයේ සියලුම වැව්	මහවැලි සී කලාපය
	නොමැත.	මහවැලි බී කලාපයේ සියලුම වැව්	මහවැලි බී කලාපය
පානීනියම්	දක්වා නොමැත.	මයුරපුර කොට්ඨාශය	වලව කලාපය
හයිඩ්‍රිල්ලා	දක්වා නොමැත.	ZD ඇල	මහවැලි බී කලාපය
යෝධ	300.00	මාදුරුඔය රක්ෂිතය	කන්දේගම(බී
නිදිකුම්බා	8.00	පොල්ගොල්ල රක්ෂිතය	කලාපය)
	5.00	මහවැලි සී කලාපය	මහනුවර
	5.00	කිරිඉබ්බන් වැව, ජනකපුර කොත්මලේ	
	40.80	ජලාශ රක්ෂිතය	එල් කලාපය
	11.06	කොත්මලේ සිට පොල්ගොල්ල ජලාශය තෙක්	නුවරඑළිය මහනුවර
	186.40	වික්ටෝරියා ජලාශය	
	2.04	සුදු ගඟ	මහනුවර
	110.50	බෝවතැන්න ජලාශය	මාතලේ
	5.20	රන්දෙනිගල ජලාශය	මාතලේ
	8.30	රන්ටැඹේ ජලාශය	නුවරඑළිය
35.00	යටිනුවර,තෙල්දෙනිය,වලපනේ, දක්වා හඟුරන්කෙත ප්‍රා.ලේ. කොට්ඨාශ	නුවරඑළිය මහනුවර,	
	නොමැත. පොල්ලෙබැද්ද	නුවරඑළිය,රඹකැන්ඔ	
	දක්වා මොරගඟකන්ද කලාපය	ය කලාපය	
	නොමැත.		
ලැන්ටානා	300.00	මාදුරුඔය රක්ෂිතය	කන්දේගම(බී කලාපය)

(iii) ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය බල ප්‍රදේශය තුළ හෙක්ටයාර් 717.3 ක වපසරියක් තුළ යෝධ නිදිකුම්බා ශාකද, හෙක්ටයාර් 300 ක වපසරියක් තුළ ලැන්ටානා ශාක හා ජපන් ජබර හා සැල්වීනියා ශාකද මහවැලි බී, සී, එච් යන කලාපවල සියලුම වැව් හා පොල්ගොල්ල ජලාශයේ ජපන් ජබරද, මයුරපුර කොට්ඨාශයේ වලව කලාපයේ පානීනියම් සහ මහවැලි බී කලාපයේ හයිඩ්‍රිල්ලා යන ආක්‍රමණශීලී ජලජ පැළෑටි හා ශාක ව්‍යාප්තව පවතින නමුත් කොපමණ වපසරියක ඒවා ව්‍යාප්තව පවතිද යන්න විගණනයට තොරතුරු ඉදිරිපත් නොවීය.

(iv) ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරියේ පරිසර හා වන සංරක්ෂණ අංශය මගින් 2015 වර්ෂයේ සිට 2019 අගෝස්තු දක්වා යෝධ නිදිකුම්බා ව්‍යාප්තිය පාලනය සඳහා විවිධ වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට දරන ලද වියදම් ක්‍රමයෙන් වැඩි වීමක් දක්නට ලැබෙන අතර 2019 වර්ෂයේ අගෝස්තු මස වන විට දරන ලද සමස්ථ වියදම රු 1,406,380 ක් විය. විස්තර පහත දැක්වේ.

➤ පරිසර හා වන සංරක්ෂණ අංශය මගින් ක්‍රියාත්මක කල වැඩ සටහන් සඳහා දරන ලද වියදම

ආක්‍රමණශීලී ශාකයේ නම	වර්ෂය					එකතුව රු.
	2015 රු.	2016 රු.	2017 රු.	2018 රු.	2019 අගෝස්තු රු.	
යෝධ නිදිකුම්බා	59,479.00	340,286.25	7,125.00	87,469.13	912,020.23	1,406,379.61

(v) ආක්‍රමණශීලීශාක මර්ධනය සඳහා මහවැලි කලාප විසින් 2016 වර්ෂයේ සිට 2019 වර්ෂය දක්වා රු. 7,177,350 ක පිරිවැයක් දරා නිවුණු අතර එයින් මහවැලි බී, සී, එච් සහ වලව කලාප වල මෙම ශාක ව්‍යාප්තිය ඉහල අගයක් පැවති බව නිරීක්ෂණය කෙරේ. විස්තර පහත දැක්වේ.

➤ ආක්‍රමණශීලීශාක මර්ධනය සඳහා මහවැලි කලාප දරන ලද වියදම

කලාපය	වර්ෂය හා මුදල (රු.)					වටිනාකම (රු.)
	2015	2016	2017	2018	2019	
බීකලාපය	-	-	1,540,000	-	-	1,540,000
සීකලාපය	-	207,000	997,000	2,345,000	-	3,549,000
එච්කලාපය	-	-	150,000	28,350	-	178,350

එල්කලාපය	-	-	-	-	-	0
එච්කලාපය	-	-	625,000	62,000	-	687,000
ඡීකලාපය	-	-	-	32,000	-	32,000
රඹකැන්ඔය කලාපය	-	-	-	201,000	-	201,000
වලවකලාපය	-	-	330,000	660,000	-	990,000
වික්ටෝරියා කලාපය	-	-	-	-	-	-
හුරුඑවැව කලාපය	-	-	-	-	-	-
	<u>0</u>	<u>207,000</u>	<u>3,642,000</u>	<u>3,328,350</u>	<u>0</u>	<u>7,177,350</u>

(vi) ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක මර්ධනයට මහවැලි කලාප විසින් විවිධ වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කර තිබුණද එම තත්ත්වයන් වර්තමානය වන විටත් ආක්‍රමණශීලී ස්වභාවයේ පවතින බව නිරීක්ෂණය විය. (ඇමුණුම - 07)

(ඇ) පොල් වගා කිරීමේ මණ්ඩලය

පොල් වගා කිරීමේ මණ්ඩලයේ බල ප්‍රදේශය තුළ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය හා එහි පාලනයට අදාළ කාර්යසාධනය සම්බන්ධව පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

(i) පොල්වගා කිරීමේ මණ්ඩලයට අයත් බල ප්‍රදේශය තුළ ජපන් ජබර, සැල්වීනියා, පාතීනියම්, ගඳපාන, යෝධ නිදිකුම්බා, ගිණිතණ වැනි ආක්‍රමණශීලී ජලජ පැළෑටි හා ශාක පවතින අතර ප්‍රාදේශීය උප කාර්යාල 03 කින් පමණක් අක්කර 22.5 ක වපසරියක සැල්වීනියා හා ගඳපාන පවතින බව තොරතුරු ඉදිරිපත් කර තිබුණද, ප්‍රාදේශීය උප කාර්යාල 11 කට අදාළව ආක්‍රමණශීලී ජලජ පැළෑටි හා ශාක ව්‍යාප්ත වී ඇති වපසරිය කොපමණද යන්න විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. (ඇමුණුම - 08)

(ii) 1999 අංක 35 දරන පැළෑටි සංරක්ෂණ පනතේ 7 (2) වගන්තිය ප්‍රකාරව එහි 7 (1) උපවගන්තිය යටතේ අමාත්‍යවරයා විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද නිරෝධායන පළිබෝධයක් හෝ පළිබෝධ කිසිවක් ශ්‍රී ලංකාවේ යම් ප්‍රදේශයක ඇති බවට යම් තැනැත්තෙකුට සාධක ඇති නම් ඒ බව ඔහු විසින් වහාම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා වෙත ලිඛිතව දැනුම් දිය යුතු විය. ඉහත (i) හි සඳහන් පරිදි පොල්වගා කිරීමේ මණ්ඩලයට අයත් බල ප්‍රදේශය තුළ ආක්‍රමණශීලී ජලජ පැළෑටි හා ශාක පවතින බව නිරීක්ෂණය වී තිබුණද ව්‍යාප්ත වී ඇති දළ වපසරිය කොපමණද යන්න හඳුනා ගැනීමටත් පනතේ ඉහත වගන්තිය ප්‍රකාරව කටයුතු කිරීමටත් පොල් වගා කිරීමේ මණ්ඩලය අපොහොසත් වී තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

(iv) 1999 අංක 35 දරන පැළෑටි සංරක්ෂණ පනතේ 1 වන කොටසේ 3 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව "පොල් වගා කිරීමේ මණ්ඩලයේ බලයලත් නිලධරයන්" පත් කළ යුතු නමුත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් බලයලත් නිලධරයන් කිසිවකු 2019 නොවැම්බර් 11 වන දින වන විටත් පත් කිරීමට අපොහොසත් වී තිබුණි.

(v) පොල් වගා කිරීමේ මණ්ඩලයේ ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය විසින් එම නිරෝධායන පළිබෝධයන් ඉවත් කිරීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමක් හෝ වියදම් දැරීමක් සිදු කර ඇති බවට විගණනයේදී නිරීක්ෂණය නොවූ අතර 1999 අංක 35 දරන පැළෑටි සංරක්ෂණ පනතේ 7 (5) වගන්තිය ප්‍රකාරව කටයුතු කරද නොතිබුණි.

(ඉ) ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව

ගොවිජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ මධ්‍යම පළාතේ බල ප්‍රදේශය තුළ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය හා එහි පාලනයට අදාළ කාර්යසාධනය සම්බන්ධව පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

i. මධ්‍යම පළාතේ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු විමසීම අනුව මහනුවර, මාතලේ සහ නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කවල පිහිටි ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන 90 න් මධ්‍යස්ථාන 41 ක් 2020 පෙබරවාරි 17 දින වන විටත් විගණනයට තොරතුරු ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. විස්තර පහත පරිදි වේ.

	පවතින ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව	තොරතුරු ඉදිරිපත් නොකළ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන සංඛ්‍යාව
	-----	-----
මහනුවර	45	17
නුවරඑළිය	22	22
මාතලේ	23	2
	-----	-----
	90	41
	=====	=====

- ii. මහනුවර දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන 25 කට අදාළ බල ප්‍රදේශය තුළ අක්කර 3,453.1 ක වසසරියක ජපන් ජබර, සැල්වීනියා, හයිඩ්‍රිල්ලා, යෝධ නිදිකුම්බා, ගදපාන, ලුඩ්විජියා, ගිනි තණ, කම්බි වැල් යනාදී ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්ත වී පැවතුන බව නිරීක්ෂණය විය. (ඇමුණුම 9)
- iii. මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථාන 23 කින් 21 කට අදාළ අක්කර 1,286.2 ක වසසරියක ජපන් ජබර, සැල්වීනියා, හයිඩ්‍රිල්ලා, යෝධ නිදිකුම්බා, ගදපාන, ලුඩ්විජියා, ගිනි තණ, කහකරාඹු, පන්, තාරුකා මල්, සුද්දා හා වෙනත් යන ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්ත වී පැවතුන බව නිරීක්ෂණය විය. (ඇමුණුම 10)
- iv. 1999 අංක 35 දරන පැළෑටි සංරක්ෂණ පනතේ 1 වන කොටසේ 3 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව "ගොවිජන සේවා සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවේ මධ්‍යම පළාතට අයත් බලයලත් නිලධරයන් " පත් කළ යුතු නමුත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් විසින් බලයලත් නිලධරයන් දෙදෙනෙකු පමණක් 2020 පෙබරවාරි 17 දින වන විට පත් කර ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. විස්තර පහත පරිදි විය.

නම	තනතුර	පත් කළ දිනය	ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය
-----	-----	-----	-----
1. පවිත්‍රා අබේගුණරත්න	කෘෂිකර්ම උපදේශක	දක්වා නොමැත	අලවතුගොඩ
2. පී.එච්.සී.සමරකෝන්	කෘෂිකර්ම උපදේශක	දක්වා නොමැත	අළුදෙණිය

V. මෙම ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක මඟින් වගා බිම් ආක්‍රමණය කිරීම, ජල මාර්ග අවහිරවීම, පරිසර පද්ධතිය විනාශ වීම නිසා කුඹුරු වගා කිරීමට නොහැකි වීම, වගා බිම් නිසරු වීම, යටි රෝපණ වගාවන් සිදු කිරීමට නොහැකි වීම, ගෙවතු හෝග සමඟ තරඟකාරී අන්දමින් ක්‍රියාකර එම හෝගවලට හානි සිදු වීම, අස්වැන්න අඩුවීම, මෙම ශාක ව්‍යාප්ත වීම, පාලනය හා මර්දනය අසීරුවීම හේතුවෙන් වී වගාවට විශාල ලෙස බලපෑම් ඇති වීමත්, වගාවන් විනාශ වීමටත් හේතු වී ඇත. එසේම මෙම ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක පාලනය හා මර්දනය සඳහා විශාල පිරිවැයක් දැරීමට සිදු වීමෙන්, කෘෂිකර්මාන්තයට, ආර්ථිකයට, පරිසරයට හා සෞඛ්‍යයට සෘණාත්මකව බලපෑම් සිදු කරන බව නිරීක්ෂණය කෙරේ.

(ඊ) ඒකාබද්ධ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාවේදී නිරීක්ෂණය වූ තත්ත්වයන්

ජාතික විගණන කාර්යාලය සහ කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවයේ නිලධාරීන් විසින් සිදුකරන ලද ඒකාබද්ධ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාවේදී වැව්, ඇමුණු, ජලාශ, වනෝද්‍යාන හා දිවයින පුරා ඇති අනෙකුත් ගොඩබිම් පුරා මෙම ආක්‍රමණික ආගන්තුක ශාක ව්‍යාප්තව පවතින බව නිරීක්ෂණය වූ අතර ඇතැම් ජලජ පැළෑටි මර්ධනය සඳහා පාලන ක්‍රම යොදා ඇති නමුත් බහුතරයක් වූ ස්ථානවල එම මර්ධනයන් අපේක්ෂිත මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක වී නොමැති බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය. ඒකාබද්ධ ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාවේදී නිරීක්ෂණය වූ තත්ත්වයන් ඇමුණුම 11 මඟින් දක්වා ඇත.

3.4. තිරසර සංවර්ධන අරමුණු හා ඉලක්කයන් ඉටු නොවීම

තිරසර සංවර්ධනය සඳහා න්‍යාය පත්‍රය "අපගේ ලෝකය වෙනස් මගකට යොමු කිරීම" ප්‍රකාශනය මඟින් එක්සත් ජාතීන්ගේ සාමාජික රටවල් විසින් තිරසර සංවර්ධන අභිමතාර්ථ 17 ක් හඳුන්වාදෙන ලද අතර ඒ සඳහා ඉලක්ක 169 ක් ද හඳුනා ගන්නා ලදී. එම ඉලක්ක ළඟා කර ගැනීම මැන බැලීම සඳහා නිර්ණායක 244 ක් ද මේ වන විට හඳුනාගෙන ඇති අතර එක්සත් ජාතීන්ගේ සාමාජික රටවල්වල සංවර්ධන න්‍යාය පත්‍රයන් මඟින් තිරසර සංවර්ධන අභිමතාර්ථ සඳහා වැඩි ප්‍රමුඛතාවයක් ලබා දීම අපේක්ෂා කෙරේ. එම තිරසර සංවර්ධන අභිමතාර්ථ ළඟා කර ගැනීම පිණිස සියලු රාජ්‍ය ආයතන කටයුතු කල යුතු වුවද, මෙම ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක මඟින් තිරසර කෘෂිකර්මය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, සැමට ජලය, ජෛව විවිධත්වය හා පරිසර පද්ධතිය, සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජීවිත සුරක්ෂිත කිරීම යන තිරසර සංවර්ධන අභිමතාර්ථ හා ඉලක්කයන් ඉටු කර ගැනීමේදී සෘණාත්මකව බලපෑම් කරනු ලබන බව නිරීක්ෂණය විය. විස්තර පහත පරිදි වේ.

කාරණය	අදාළ වන තිරසර සංවර්ධන අරමුණු	අදාළවන තිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක
දේශීය කෘෂි කර්මාන්තයේ සුරක්ෂිතතාවය තහවුරු කිරීම	තිරසර සංවර්ධන අරමුණු 02-තිරසර කෘෂිකර්මය ප්‍රවර්ධනය කිරීම	2030 වන විට කුඩා පරිමාණ ආහාර නිෂ්පාදනයන්ගේ ගොවි පවුල්වල කෘෂිකාර්මික ඵලදාව සහ ආදායම වැඩිවීමද, ඉඩම්වලට ආරක්ෂාකාරීව සහ සමාන ලෙස ප්‍රවේශ වීමේ අවස්ථාවන් යන ඉලක්ක ළඟා කර ගැනීමට ආක්‍රමණශීලී ශාක මඟින් වන සෘණාත්මකව බලපෑම.
බෝග භානිය	තිරසර කෘෂි කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීම	දියුණු වෙමින් පවතින රටවල කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන ධාරිතාවය වැඩි කිරීම අඩාල කිරීමට හේතුවක් වීම.
තණබිම්වල / ගොවිබිම්වල ගුණාත්මක බව අඩුවීම, ජල සම්පත හීනවීම	සැමට ජලය	ජල දූෂකය අඩු කරමින් ජලයේ ගුණාත්මකභාවය ඉහළ නැංවීම යන ඉලක්ක ළඟාකර ගැනීමට සෘණාත්මකව බලපෑම.

කෘෂිකාර්මික ඉඩම් තිරසාර කෘෂිකර්මය
ප්‍රමාණය අඩුවීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම

සෞඛ්‍ය සහ සමාජ ගැටළු සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජීවිත
සුරක්ෂිත කිරීම

ජෛව විවිධත්වය හා
පරිසර පද්ධති

කෘෂිකාර්මික ඵලදායීතාව සහ ආදායම,
ඉඩම්වල ආරක්ෂාවට සෘණාත්මකව
බලපෑම.

රසායනික, වාතය, ජලය සහ පස දූෂණය
වීමත්, අපිරිසිදු වීමත් නිසා ආහාර විෂ මරණ
සහ රෝගී තත්ත්වයන් යන ඉලක්ක ළඟා
කර ගැනීමට සෘණාත්මකව බලපෑම.

ජෛව විවිධත්වයට වන හානි නැවැත්වීම
යන ඉලක්ක ළඟාකර ගැනීමට
සෘණාත්මකව බලපෑම.

4. විගණන නිර්දේශ

- i 1999 අංක 35 දරන ශාක ආරක්ෂණ පනතේ විධි විධාන ක්‍රියාත්මක කිරීම හෝ බලාත්මක කිරීමේ කාර්යයන් සඳහා බලයලත් නිලධාරීන් පත් කළ යුතු රාජ්‍ය ආයතන මොනවාද යන්න හඳුනා ගෙන පත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතු වීම.(3.1.2.1.අ)
- ii පත් කරන ලද බලයලත් නිලධාරීන් සම්බන්ධයෙන් යාවත්කාලීන තොරතුරු පද්ධතියක් පවත්වාගෙන යාමට සහ බලයලත් නිලධාරීන් සම්බන්ධීකරණය සහ පසුපරමක් සිදු කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයක් සකස් කිරීමට කටයුතු කිරීම. (3.1.2.1.අ)
- iii 1999 අංක 35 දරන ශාක ආරක්ෂණ පනතේ ඇතුළත් විධිවිධාන ක්‍රියාත්මක කිරීමට කටයුතු කිරීම.(3.1.2)
- iv 1999 අංක 35 දරන ශාක ආරක්ෂණ පනතේ III වන කොටසේ 07 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව පළිබෝධ ඉවත් කිරීම හා පාලනය කිරීම සම්බන්ධ විධිවිධාන පැහැරහරින ආයතන හෝ මහජනතාවට එරෙහිව නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කිරීම.(3.1.2.3)
- v පනතේ 7(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව ශ්‍රී ලංකාවට ආනයනය නොකළ යුතු නිරෝධායන පළිබෝධකයන් මොනවාද යන්න හඳුනාගෙන රෙගුලාසීන් ගැසට් පත්‍රයේ පල කිරීමට කටයුතු කළ යුතු වීම. (3.1.2.3.අ)
- vi ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක මොනවාද, එහි බලපෑම් හා ව්‍යාප්තිය, මර්ධනය හා පාලනය කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ ජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම. (3.1.5.1.අ)
- vii ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය සහ පාලනය, මර්ධනය සඳහා දිගුකාලීන වැඩ පිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කිරීම. (3.1.5, 1.අ.ආ)
- viii ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක ව්‍යාප්තිය සහ පාලනය සඳහා ජෛව විද්‍යාත්මක හෝ වෙනත් ක්‍රමවේද හඳුනා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් පර්යේෂණ සිදු කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම. (3.1.4)
- ix ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාක හඳුනා ගැනීම, ව්‍යාප්තිය පාලනය හා මර්ධනය යනාදී කාර්යයන් ඉටු කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිපාදන ලබා ගැනීමට කටයුතු කිරීම. (3.1.5.1.ආ.viii)
- x පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය මගින් ඉටු විය යුතු කාර්යභාරය ප්‍රශස්ත අයුරින් ඉටු කිරීම සඳහා ප්‍රමාණවත් කාර්ය මණ්ඩලයක් ලබා ගැනීම, ඔවුන්ට මනා පුහුණුවක් හා දැනුමක් ලබා දීමට කටයුතු කිරීම.(3.1.6)

- xi පනතේ කාර්යයන් ඉටු කිරීම සඳහා සෘජු හෝ වක්‍ර ලෙස සම්බන්ධ ආයතන අතර සක්‍රීයව අඛණ්ඩ ධන සම්බන්ධයක් පවත්වාගෙන යාම හා කටයුතු ඵලදායීව අධීක්ෂණය කිරීම. (3.3.1)
- xii පනත ප්‍රකාරව වරදකරුවන් වන පාර්ශවයන්ගෙන් සැලකිය යුතු දඩ මුදලක් අය කිරීම හා එමඟින් බලයලත් නිලධාරීන්ගේ කාර්යයන් ඉටු කිරීම දිරිමත් වන ලෙස දිරිමත් කිරීමේ ක්‍රම වේදයක් ස්ථාපිත කිරීම. (3.1.2.1)

05. නිගමනය

ශ්‍රී ලංකාවේ මෙම ආක්‍රමණශීලී ජලජ හා ශාක වසර ගණනක සිට ව්‍යාප්තව පවතින අතර එම තත්ත්වයන් පාලනය හා මර්ධනය සඳහා පනත් පිහිටුවා තිබීම හා ඒ යටතේ ක්‍රියා කිරීම සඳහා වගකිව යුතු ආයතන, බලයලත් නිලධාරීන් පත් කර තිබීම සිදු කර තිබුණද, එම පනත් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දුර්වලතා, නිලධාරීන්ගේ හා ආයතනවල අකාර්යක්ෂමතාද, මේ සඳහා හේතු වී ඇත. එම නිසා දිනෙන් දින ආක්‍රමණශීලී ජලජ හා ශාක පාලනය හා මර්ධනය සඳහා තාවකාලික විසඳුම් ලබා දීමක් සිදු වන බවත් එය ස්ථිරසාර විසඳුමක් නොවන බවත් විගණනයේ නිගමනය වේ.

ඩබ්ලිව්.පී.සී.වික්‍රමරත්න

විගණකාධිපති

2020 අගෝස්තු 31 දින

(අ) ප්‍රමුඛතාවයෙන් ඉහළ ආක්‍රමණශීලී ශාක

ඇමුණුම -01

	පවුල (Family)	විශේෂය (Species)	ව්‍යාප්තිය (Distribution)	බලපෑමට ලක් වූ වාසස්ථාන / පරිසර පද්ධති (Affected habitats/ecosystems)
1	Fabaceae	කටුඅන්දර-කලපුඅන්දර (Prosopisjuliflora)	arid zone	කටුපඳුරු සහිත වියළිමිශ්‍රසදාහරිතවනාන්තර වල, මුහුදු වෙරළ
2	Salviniaceae	සැල්විනියා (Salviniamolesta)	island-wide	ජලාශ, පොකුණු, වගුරුබිම්, ඇළදොළ, කුඹුරු
3	Pontederiaceae	ජපන්ජබර (Eichhorniacrassipes)	island-wide	ජලාශ, පොකුණු, වගුරුබිම්, ඇළදොළ
4	Poaceae	ගිනිකෘණ (Panicum maximum)	island-wide	මුඩුබිම්, වියළිපතනකෘණබිම්, සැවානා, කෘෂිකාර්මිකඉඩම්
5	Clusiaceae	ගල්ගොරකා (Clusiarosea)	sub-montane zone	කටුපඳුරු සහිත ලදු කැළෑ/ කඳුකර වනාන්තර ආශ්‍රිතව
6	Typhaceae	හම්බුන්පන් (Typhaangustifolia)	Dry zone	ජලාශ, පොකුණු, වගුරුබිම්, ඇළදොළ
7	Verbenaceae	ලැන්ටානා (Lantana camara)	island-wide	ප්‍රධානවශයෙන්වියළිභාඅතරමැදිකලාප යේකටුපඳුරු සහිත ලදු කැළෑ
8	Annonaceae	වල්අනෝදා (Annonaglabra)	lowland wet zone	තෙත්කලාපයේවගුරුබිම්,කලපු ආශ්‍රිත ප්‍රදේශ වල
9	Asteraceae	සුද්දා (පතන්පාලු) (Austroeupatoriuminulifolium)	montane zone	කඳුකරකෘණබිම් / වනාන්තරකලාප
10	Dilleniaceae	දියපර (Dilleniasuffructicosa)	low-country wet zone	තෙත් කලාප වනාන්තර දාර, කටු පඳුරු සහිත තෙත්කලාපයේවිවෘත ප්‍රදේශ
11	Convolvulaceae	අගමුලනැතිවැල (Cuscutacampestris)	island-wide except in upper montane zone	මුඩුබිම්, පහතරටකෘෂිකාර්මිකඉඩම්
12	Apocynaceae	හවරිනුග (Alstoniamacrophylla)	sub-montane zone	වියළි තෙත් කලාප වනාන්තර, තෙත් කලාපයේ පහත් බිම් වනාන්තර ආශ්‍රිතව
13	Fabaceae	ඉපිල්ඉපිල් (Leucaenaleucocephala)	dry and intermediate zones	වියළිමිශ්‍රසදාහරිතවනාන්තර
14	Melastomataceae	කටකළුබෝවිටියා (Clidemiahirta)	sub-montane wet zone	තෙත්කලාපයේවිවෘතප්‍රදේශ පහත්බිම්වැසිවනාන්තරදාර

15	Asteraceae	පානිනියම් (Partheniumhysterophorus)	dry and intermediate zones	වියළිකලාපයේ සහ අතරමැදි කලාපයේ විවෘත මුඩුබිම්
16	Fabaceae	යෝධනිදිකුම්බා (Mimosa pigra)	dry and intermediate zones	ගංඉවුර, පුරන්කෙත්, වාරිමාර්ග ඇළ
17	Cactaceae	කටුපතොක් (Opuntiadillenii)	arid zone	කටු පඳුරු සහිත වියළිකලාපයේ, වෙරළබඩ ප්‍රදේශ වල
18	Fabaceae	කටුගස් (Ulexeuropaeus)	montane zone	කඳුකර තැනැණිම්
19	Asteraceae	තාරුකාමල්-වෙඩිලියා Sphagneticolatrilobata (Wedeliatrilobata)	wet and intermediate zones	තෙත් කලාපයේ මුඩුබිම්, අතහැර දැමූ කුඹුරු, මාර්ග වල දෙපස
20	Solanaceae	තැඹිලිසෙස්ටරම් (Cestrum aurantiacum)	montane zone	කඳුකර වනාන්තර වල විවෘත ප්‍රදේශ සදාහරිත වනාන්තර වල

(ආ) විභව මට්ටමේ ආක්‍රමණශීලී ශාක -Potential Invasive Plant

	පවුල (Family)	විශේෂය (Species)	සාමාන්‍ය නම (Common Name)
1	Bignoniaceae	MillingtoniaHortensis	Indian cork tree(පිච්ච ගස)
2	Euphorbiaceae	ManihotGlaziovil	Sierra Rubber, HevanMaiyokka (අලි මංඤාක්කා)
3	Fabaceae	Acacia Auriculiformis	ඇකේසියා
4	Haloragaceae	MyriophyllumAquaticum	Parrot Feather (ගිරා පිහාටු)
5	Mayacaceae	Mayacafluviatilis	Stream Bogmoss
6	Melastomataceae	Tibouchinaurvilleana	Glory bush
7	Muntingiaceae	Muntingiacalabura	ජෑම්
8	Myrtaceae	Psidiumlittorale	ජෑම් පේර
9	Onagraceae	Ludvigiasedoides	False loosestrife, mosaic plant

10	Onagraceae	LudvigiaPeruviana	Water primrose වල් කරාබු
11	Poaceae	PanicumTrichocladum	Donkey grass, creeping guinea grass
12	Poaceae	SetariaBarbata	Bristly foxtail grass
13	Typhaceae	TyphaAngustifolia	Cat tail
14	Verbenaceae	ClerodendrumQuadrilocular e	Philippine fireworks, valentine plant
15	Vitaceae	CissusRotundifolia	Arabian wax cissus

ආක්‍රමණශීලී ජලජ වල් පැළෑටි පාලනය (2015 වර්ෂයේ සිට)

ඇමුණුම - 02

පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය, ගන්නෝරුව, පේරාදෙණිය

අනු අංකය	දැනුවත් වූ දිනය	නම, ආයතනය/ ලිපිනය	පළාත	කාරණාව	හානිය දැක්වෙන වසරිය	පාලනය සඳහා ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග	වර්ථමාන තත්ත්වය
01	2015.05.25	දිස්ත්‍රික් වාරිමාර්ග ඉංජිනේරු කාර්යාලය, ගාල්ල	දකුණ	ජලජ ශාක මර්ධනයට පෞච්ච විද්‍යා ක්‍රම භාවිතය පිළිබඳ අවශ්‍ය තාක්ෂණික උපදෙස් සහ සහාය ලබා ගැනීම	වාරි මාර්ග ඇළ දෙපස	සැල්වීනියා සහ ජපන් ජබර පාලනය සඳහා දුරකථන මාර්ගයෙන් අවශ්‍ය උපදෙස් ලබා දුනි.	
02	2015.11.23	දිස්ත්‍රික් කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය, හම්බන්තොට	දකුණ	හම්බන්තොට බැරගම බස්නා ඇළ මාර්ගයේ ජලජ(සැල්වීනියා සහ ජපන් ජබර) ශාක) පාලනය	5m x 5km ඇළ මාර්ගය	දැනුවත් කිරීමේ කාර්යය පවත්වා සැල්වීනියා සහ ජපන් ජබර පාලන කාර්යය සැලවීනියා හඳුන්වා දෙන ලදී.	පාලනය වී ඇති අතර ජපන් ජබර ශාක ගහණය අඩු වී ඇත.

03	2016.05.02	එච්.එම්.සී.කේ.ජයවර්ධන මහනුවර, ඇකිරියගල, කෑගල්ල.	සබරගමුව	කුඹුරේ ජපන් ජබර ශාක මර්ධනයට උපදෙස් ලබා ගැනීම.	2019.05.19 දුරකථනයෙන් පාලනය සඳහා උපදෙස් ලබා දෙන ලදී.
04	2016.07.04	වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව 230, නැ.පෙ 1138, බෞද්ධාලෝක මාවත, කොළඹ 07	බස්නාහිර	ආක්‍රමණශීලී ශාක මැඩපැවැත්වීම සඳහා යොදා ගත හැකි කෘතීන් පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීම.	අවශ්‍ය සියලුම තාක්ෂණික තොරතුරු ලබා දෙන ලදී.
05	2016.07.04	වාරිමාර්ග අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය මහනුවර, කුණ්ඩසාලේ	මධ්‍යම	වාරිමාර්ග ජලාශයන්හි සැලවිනියා ශාකය ඉවත්කර ගැනීම සඳහා	දැනට යාන්ත්‍රික පාලන ක්‍රම අනුගමනය කරන නිසා පෞද්ගල කෘතීන් හඳුන්වා දීමට පසුව අප වෙත දැනුම් දෙන බව දන්වා ඇත.
06	2016.07.11	නියෝජ්‍ය කෘෂිතර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය මව්ගම, රත්නපුර	සබරගමුව	සැලවිනියා පෞද්ගලය රත්නපුර	දැනුවත් කිරීමේ පාලක වැඩසටහනක් සහ කෘතීන් හඳුන්වා දීමෙන් පසු සැලවිනියා පෞද්ගලය සැලවිනියා කෘතීන් හඳුන්වා දෙන ලදී.
07	2016.04.25	230, නැ.පෙ 1138, වාරිමාර්ග	ඉස්නාහිර(උතුරු ව්‍යාපාරය සඳහා	මධ්‍යම හුරුළු වැව	ස්ථාපිත කරන ලද බෝ කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන වෙත

08	2017.04.25	230, තැ.පෙ 1138, වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, බෞද්ධාලෝක මාවත, කොළඹ 07	මැද)	ප්‍රතිපාදන ලබා ගැනීම යාන්ත්‍රික මර්ධනයෙන් පසු පේෂව පාලන ක්‍රම හඳුන්වා දීම.	පේෂව පාලක කාරීන් නිදහස් කරන ලදී.
09	2017.05.16	ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය වාසලකෝට්ටේ	මධ්‍යම	ආක්‍රමණශීලී ශාක ඉවත් කිරීම ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 04 ක සුළු හා කුඩා වැව්වල පැතිර යන ජබන්ජබර මර්ධනය	2017.05.25 පාලනය සඳහා පේෂව පාලක ජපන්ජබර පේෂව පාලක කාරීන් හඳුන්වා දීමෙන් පසු ශාක ගහණය අඩු වී ඇත.
10	2017.06.06	පළාත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, වයඹ පළාත	වයඹ	ජපන්ජබර ශාක මර්ධනය කිරීම තබ්බෝව	වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඉවත් කරන බව පවසන ලදී.

11	2017.07.12	ආර්.ඒ.එම්.අයි. රණවීර කෘෂිකර්ම උපදේශක, කෘෂිකර්ම උපදේශක කාර්යාලය, අනුරාධපුරය	ලකුරුමැද	ජපන්ජබර සඳහා සහාය ඉල්ලීම	වැව් 05 ක් සඳහා ජපන්ජබර මෙජව පාලක කෘෂීන් හඳුන්වා දීමෙන් පසු ශාක ගහණය අඩු වී ඇත.
12	2017.08.01	දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය, කුරුණෑගල	වයඹ	රිදීබැදිඇළ-මාගල්ල ජලාශයේ ආක්‍රමණශීලී ජලජ වල් පැළෑටි ව්‍යාජන වීම සම්බන්ධයෙන්	පාලනය සඳහා සැලවිතියා සහ ජපන් ජබර මෙජව පාලක කෘෂීන් හඳුන්වා දීමෙන් පසු ශාක ගහණය සැලවිතියා අඩු වී ඇත. නිදහස් කරන පාලනය වී ඇති අතර ජපන් ජබර ශාක ගහණය අඩු වී ඇත.
13	2017.08.06	ප්‍රාදේශීය වාරි ඉංජිනේරු කාර්යාලය වැල්ලවාය	ලාව	කතරගම මයිලගම කරවිල වැව ජපන්ජබර ශාක විනාශ කිරීම	මෙජව පාලක කෘෂීන් පැමිණ රැගෙන යන ලදී.
14	2017.09.21	ප්‍රධාන වාරි ඉංජිනේරු කාර්යාලය, හම්බන්තොට	දකුණ	සැලවිතියා සහ ජපන් ජබර කෘෂීන් හා උපදේශන සේවා ලබා ගැනීම - ඉදිකර ඇති ටැංකි සඳහා මෙජව පාලක කෘෂීන්	ටැංකි සඳහා මෙජව පාලක කෘෂීන් ලබා දෙන ලදී.

හඳුන්වා දීම	හඳුන්වා දීම	හඳුන්වා දීම	හඳුන්වා දීම	හඳුන්වා දීම	හඳුන්වා දීම
15	2017.09.21	විධායක කෘෂි ඒකකය, ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදා කඳවුර, කටුනායක	බස්නාහිර	සැල්වීනියා සහ ජපන් වර්ධනයට විලෝපීය කෘෂි ලබා ගැනීම ප්‍රදර්ශනය සඳහා	නිකුත් කර ඇත.
16	2018.01.05	ඩී.ඒ.උසලි විජේතුංග, 174/7, මොරකැටිය, ඇඹිලිපිටිය	ලාව	මත්කල ජපන් ජබර සහිත වැවක ජපන් ජබර මර්ධනය	සම්බන්ධ කර ගැනීමට නොහැකි විය.
17	2018.02.17	ධර්මරාජ සෙනසුන, දහම් තලාව, කන්දකැටිය, බදුල්ල	ලාව	විනාශකාරී මර්ධනයට සහයෝගය ලබා ගැනීම සඳහා යෝධ නිදිකුමබා	දුරකථනයෙන් සාකච්ඡා කර පරිදි ගලවා ඉවත් කිරීමට උපදෙස් දෙන ලදී.
18	2018.03.05	නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය, පුත්තලම	වයඹ	ජපන් ජබර මර්ධනය තබාගැනීම	වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඉවත් කරන බව පවසන ලදී.
19	2018.03.12	ගොවිජන සංවර්ධන නිලධාරී, ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානය, කොළොන්න	සබරගමුව	මඩුවත්තේ සැල්වීනියා ඉවත් කිරීම.	2018.03.20 දින සැල්වීනියා පාලනය සඳහා සේව කෘෂි හඳුන්වා පාලක කෘෂි නිදහස් කරන ලදී. සැල්වීනියා පාලනය වී ඇත.

20	2018.03.19	කේ.කේ.අබේසිරිවර්ධන, පළාත් වාරිමාර්ග අධ්‍යක්ෂ, පළාත් වාරිමාර්ග දෙපාර්තමේන්තුව, ගාල්ල	දකුණ	ජලජ මර්ධනය කෘෂි සැලැවිණිය, ජපන්	සැලැවිණිය සහ ජපන් ජබර පාලනය සඳහා ජෛව පාලක කෘෂි නිදහස් කරන ලදී. සැලැවිණිය පාලනය වී ඇති අතර ජපන් ජබර ගහනය අඩු වී ඇත.
21	2018.03.21	මූලස්ථානය, 4 වන කාරක රෙජිමේන්තුව, ශ්‍රී ලංකා යුධ හමුදා කඳවුර, වාසවිලාන්, පළාලී	බස්නාහිර	පනාගොඩ යුද්ධ හමුදා ජනපදය තුළ වැඩික සැලැවිණිය ශාකය ඉවත් කිරීමට අවශ්‍ය සේවය ලබා ගැනීම.	2018.04.18 සහ 19 දින වල සැලැවිණිය පාලනය සඳහා කෘෂි නිදහස් කරන ලදී. ජෛව පාලක කෘෂි නිදහස් කරන ලදී. සැලැවිණිය පාලනය වී ඇත.
22	2018.05.23	මොරගහකන්ද කළු ගඟ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය, මොරගහකන්ද, කෝන්ගහවෙල	මධ්‍යම	ආක්‍රමණශීලී ශාක පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.	දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන පවත්වන ලදී.
23	2018.06.14	වනජීවී සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව, අංක 811/ඒ, ජයන්තිපුර පාර, බත්තරමුල්ල	උතුරු මැද	ජෛව පාලක කෘෂි හඳුන්වා දීම. විල්පත්තු ජාතික උද්‍යානය. අනුරාධපුර අඩවිය	දුරකථනයෙන් සාකච්ඡා කලද ඔවුන් ඒ පිළිබඳව නිසි ක්‍රියාමාර්ග නොගන්නා ලදී.

24	2018.07.19	ශ්‍රී ලංකා ජාතික ජල ජීවී වගා සංවර්ධන ආයතනය, දිස්ත්‍රික් ජල ජීවී වගා සංවර්ධන ව්‍යාප්ති කාර්යාලය, හම්බන්තොට	දකුණ	හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ සඳහා ප්‍රධාන පළිබෝධීන් නිදහස් කිරීම	වැව 23	2018.07.20 දින කපා කළද සම්බන්ධ කර ගැනීමට නොහැකි විය.
25	2018.08.01	එම්.සී. මිල්ලේකාරාරච්චි සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, ටී පර්යේෂණ ආයතනය, ලබුදූව	දකුණ	සැල්වීනියා පාලක කෘමීන් ලබා ගැනීම		අදාළ සාම්පල ආයතනයට පැමිණීමෙන් පසුව ලබා ගන්නා ලදී.
26	2019.01.19	එක්සත් ගොවි සංවිධානය වල්ගම්පලිය, අළුත්ගොඩ, නංගල්ල ආයතනය, ලබුදූව	දකුණ	ජපන්ජබර ශාක ඇතිවීම වැළැක්වීමට කටයුතු කිරීම	හෙක්. 05	ජපන්ජබර පොළොව පාලක නිරීක්ෂණ ලබා කෘමීන් වැවට හඳුන්වා දෙන ලදී.
27	2019.02.20	ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය, වලව විශේෂ බල ප්‍රදේශය	සබරගමුව	ආක්‍රමණශීලී ශාක පාලනය පිළිබඳ පුහුණු වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම		අදාළ අංක වෙත දුරකථනයෙන් කපා කිරීමට කිහිප වතාවක්ම උත්සාහ කළද ප්‍රතිචාර දැක්වූයේ නැත.
28	2019.03.04	ලේකම්, මිරිදිය ග්‍රාමීය ධීවර සංවිධානය, කන්දේගම, දම්මින්න	නැගෙනහිර	ජපන්ජබර පාලනයට කෘමීන් ලබා ගැනීම	හෙක්. 590	ජපන්ජබර පොළොව පාලක නිරීක්ෂණ ලබා කෘමීන් වැවට හඳුන්වා දෙන ලදී.
29	2019.05.02	නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, නියෝජ්‍ය	මධ්‍යම	මාතලේ දිස්ත්‍රික්කයේ දඹුල්ල කළාපයේ	කුඩා වැව් 05	සැල්වීනියා සහ ජපන්ජබර සැල්වීනියා පොළොව පාලක කෘමීන් වැවට ගාක දුම්රු

<p>කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය, මාතලේ</p>	<p>ආක්‍රමණශීලී ලෙසින් පැතිර යමින් පවතින වල් පැළෑටි මර්ධනය කිරීම</p>	<p>හඳුන්වා දෙන ලදී.</p>	<p>පැහැ වී මැරී යාමට පටන් ගෙන ඇත.</p>
<p>30 2019.07.04 එම්.පී. තිසේරා මිය, 511, වයඹ කපුවත්ත, ජාඇළ</p>	<p>හල්මිල්ලගොල්ල වත්ත සාලියවැව පිහිටි වැවට සැල්වීනියා සෛච් පාලක කාමීන් ලබා ගැනීම</p>	<p>අක්කර 40</p>	<p>වැවට සැල්වීනියා සෛච් පාලක කාමීන් හඳුන්වා දෙන ලදී. ප්‍රමාණවත් කාලයක් ගත වී නොමැත.</p>

ක්‍රියාකාරකම	රජයේ ක්‍රියාකාරකම	2014		2015		2016		2017		2018		2019	
		ඉලක්කය	ප්‍රගතිය (%)	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය (%)	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය (%)	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය (%)	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය (%)	ඉලක්කය	ප්‍රගතිය (%)
1	පැලෑටි සංරක්ෂණ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීම	60	100	-	-	71	71	100	119	100	207	-	-
	නව බලපත්‍ර නිලධාරීන් පත් කිරීම හා පුහුණු කිරීම												
	පානිනියම් පාලනය සඳහා නව බලපත්‍ර නිලධාරීන් පත් කිරීම	-	-	50	13	-	74	-	-	-	-	-	-
	පුහුණු කිරීම	-	-	50	95	30	40	02	02	02	-	-	-
	පානිනියම් තුරන් කිරීමට, ගොනු කරන පුද්ගලයාට එරෙහිව ගනු ලබන නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ පුහුණු වැඩමුළුව							ඉ	100				
2	ආක්‍රමණික ජලජ වල් පැලෑටි වල සීඝ්‍ර විද්‍යාත්මක පාලනය	02	02	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	සැලැස්වීම සහ පහ පහ පිරිසිදු කිරීම												
	සඳහා වෙන් කරන ලද ජලජ වල් පැලෑටි වල සීඝ්‍ර විද්‍යාත්මක පාලනය	02	02	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	නිලධාරීන් පත් කිරීම	300	12	96	-	45	55	-	-	-	-	-	-
	ගොවීන් පුහුණු / දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම												
	ආසාදිත ජල මූලාශ්‍ර සඳහා වෙන් කරන	-	35	-	25	11	56	25	25	13	48	15	40

පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය - ගන්නොරුව

තනතුර	අනුමත තනතුරු සංඛ්‍යාව	දැනට සිටින සංඛ්‍යාව	පුරප්පාඩු	අතිරික්ත
-----	-----	-----	-----	-----
අතිරේක කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	01	01	-	-
නියෝජ්‍ය කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ	09	-	09	-
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	02	-	02	-
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	11	01	10	-
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ(කොන්ත්‍රාත්)	-	01	-	01
සංවර්ධන නිලධාරී	01	02	-	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක	05	04	01	-
රාජ්‍ය කළමනාකරණ සහකාර	03	04	-	01
රියදුරු	05	05	-	-
ලොරි පවිත්‍රකරු	01	-	01	-
කාර්යාල කාර්ය සහායක	01	-	01	-
මුරකරු	02	02	-	-
කම්කරු	07	03	04	-
කොන්ත්‍රාත් කම්කරු	<u>02</u>	<u>02</u>	=	=
එකතුව	<u>50</u>	<u>25</u>	<u>28</u>	<u>03</u>

පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය - මහලලුප්පල්ලම

තනතුර	අනුමත තනතුරු සංඛ්‍යාව	දැනට සිටින සංඛ්‍යාව	පුරප්පාඩු
-----	-----	-----	-----
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	01	01	-
කෘෂිකර්ම උපදේශක	03	02	01
රියදුරු	01	-	01
කම්කරු	<u>01</u>	=	<u>01</u>
එකතුව	<u>06</u>	<u>03</u>	<u>03</u>

පැළෑටි සංරක්ෂණ සේවය - බෝඹුවල (කළුතර)

තනතුර	අනුමත තනතුරු සංඛ්‍යාව	දැනට සිටින සංඛ්‍යාව	පුරප්පාඩු
-----	-----	-----	-----
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන)	01	-	01
සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ (පර්යේෂණ)	01	-	01
කෘෂිකර්ම උපදේශක	02	-	02
කම්කරු	<u>01</u>	=	<u>01</u>
එකතුව	<u>05</u>	=	<u>05</u>

පුහුණු පාඨමාලා සම්බන්ධ තොරතුරු

නම	රාජකාරී ස්ථානය	පුහුණු පාඨමාලාව	කාල පරාසය	රට	ප්‍රදානය රට	කළ ස්ථානය	වර්ථමාන ස්ථානය	වර්ථමාන ස්ථානයට පැමිණි දිනය	සේවා වර්ථමාන ස්ථානයට පැමිණි දිනය
1.	පී.එන්. දෙණියෙගෙදර	මහලුප්පල්ලම	2018.10.10 2018.10.30	චීනය	චීන රජය	මහලුප්පල්ලම	2012.08.02		
2.	එම්.පී.ටී.එස්. කරුණාසේන	කටුනායක	2018.10.10 2018.10.30	චීනය	චීන රජය	මහරණ	2019.02.01		
3.	කේ.කේ.අබේරත්න	කටුනායක	2017.08.09 2017.08.29	චීනය	ඉන්දියාව	සේරාදෙණිය	2018.10.29		

4.	පී.ඩී.වී. පෙරේරා මිය	SEMINAR FOR FRUIT INSPECTION QUARANTINE SUPERVISION OFFICIALS FROM THE COUNTRIES ALONG MARTINE SILK ROAD TRAINING COURSE ON IMPORT & EXPORT OF AGRICULTURAL PRODUCTS INSPECTION QUARANTINE TECHNOLOGY FOR DEVELOPING COUNTRIES DO	2017.08.09 2017.08.29	විනය	ඉන්දියාව	සේරාලේසිය	2018.10.26
5.	යූ.ඒ.කේ. ධවලගල	අමසාර	2016.04.09 2016.05.06	විනය	ඉන්දියාව	දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාලය, අමසාර	2014.06.15
6.	ඊ.එම්.ආර.එන්.ආර්. සෙනෙවිරත්න	ගන්තෝරුව	2016.04.09 2016.05.06	විනය	ඉන්දියාව	ගන්තෝරුව	2016.10.28
7.	කේ.ජී.සී.ඩබ්.කේ. සෝමරත්න	අනුරාධපුරය	2016.04.09 2016.05.06	විනය	ඉන්දියාව	අනුරාධපුරය	2010.02.12
8.	ඩබ්.ඒ.පී. මධුසංක		2016.04.09 2016.05.06	විනය	ඉන්දියාව	සේරාලේසිය	2018.01
9.	එම්.එම්.එම්. ජමිල් මයා		2016.04.09 2016.05.06	විනය	ඉන්දියාව	අන්තර් පළාත් අමසාර	2001.04.02
10.	ආර්.එම්.බී.එච්. අයිටේර		2016.04.09 2016.05.06	විනය	ඉන්දියාව	අන්තර් පළාත් අමසාර	2014.10.15

11.	ආර්.එම්.යූ.වී. රක්තායක	DO	2016.04.09 2016.05.06	චිනය	ඉන්දියාව	ජෛරාදෙහිය	2013.01.15
12.	එල්.ඩී.එස්. පෙරේරා	TRANING COURSE ON IMPORT & EXPORT OF AGRICULTURAL PRODUCTS INSPECTION AND QUARANTINE TECHNICIANS OF THE COUNTRIES ALONG 21 ST CENTURY MARTINE SILK ROAD	2016.11.01 2016.11.28	චිනය	ඉන්දියාව	කොළඹ	2019.02.01
13.	ජී.ටී.එස්. පෙරේරා	2015 QUARANTINE REGULATORS MEETING	2015.05.18 2015.05.22	තායිලන්තය	ඔස්ට්‍රේලියා	කොළඹ	2019.02.01
14.	ඩී.එස්. රණමුක	SEMINAR FOR ENTRY & EXIT ANIMAL AND PLANT QUARANTINE OFFICIALS OF DEVELOPING COUNTRIES	2015.07.01 2015.07.21	චිනය	ඔස්ට්‍රේලියා	කොළඹ	2019.02.01
15.	රම්.එල්.ජේ.එල්. පීන්ටො	DO	2015.07.01 2015.07.21	චිනය	ඔස්ට්‍රේලියා	රජයේ ගොවිජල	2019.02.01
16.	ටී.කේ.කේ. සමරසිංහ	TRANING PROGGRAME ON INTERGRAATED PEST MANAGEMENT(IPM) IN SARRC MEMBER STATES	2018.05.28 2018.05.31	බංගලාදේශය	සාක් කෘෂි මධ්‍යස්ථානය		2014.05.02

17.	ආර්. රනිකා	අමීපාර	DO	2018.05.28 2018.05.31	බංගලාදේශය	සාක්ෂි කෘෂි මධ්‍යස්ථානය	අමීපාර	2010.10.08
18.	ජී.ඒ.ආර්. ජෝමසිරි	බණ්ඩාරවෙල	TRAINING COURSE ON BIO CONTROL OF CROP PESTS AND DISEASES FOR DEVELOPING COUNTRIES	2017.05.17 2017.05.31	චීනය	සාක්ෂි කෘෂි මධ්‍යස්ථානය	බණ්ඩාරවෙල	2010.07.08
19.	ඒ.ඩබ්.ටී.යූ. ධර්මනිලක	ගන්නෝරුව	TRAINING COURSE ON BIO CONTROL OF CROP PESTS AND DISEASES FOR DEVELOPING COUNTRIES	2017.05.17 2017.05.31	චීනය	සාක්ෂි කෘෂි මධ්‍යස්ථානය	ආහාර පර්යේෂණ ඒකකය, ගන්නෝරුව	2018.03.12
20.	එස්.එම්.ජී.ඩී. ඩේවිඩ්		DO	2017.05.17 2017.05.31	චීනය	සාක්ෂි කෘෂි මධ්‍යස්ථානය	හොරණ	2005.05.02
21.	එම්.එම්.යූ. ද සිල්වා	අඟුණකොළ පැලැස්ස	DO	2017.05.17 2017.05.31	චීනය	සාක්ෂි කෘෂි මධ්‍යස්ථානය	අඟුණකොළපැලැස්ස	2012.09.07
22.	කේ.ආර්.එස්.එන්. බණ්ඩාර		DO	2017.05.17 2017.05.31	චීනය	සාක්ෂි කෘෂි මධ්‍යස්ථානය		2016.10.24
23.	එම්.සී.අයි. සිල්වා මයා	ගන්නෝරුව	DO	2017.05.17 2017.05.31	චීනය	සාක්ෂි කෘෂි මධ්‍යස්ථානය	ගන්නෝරුව	2011.10.04

ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ශාක	පැතිරී ඇති දිස්ත්‍රික්ක	වපසරිය (හෙක්ටයාර්)
කම්බි තණකොළ	රත්නපුර	99.7
	කෑගල්ල	78.5
	බදුල්ල	ව්‍යාප්තව පවති
	මහනුවර	දිස්ත්‍රික්කය පුරා
ගිණි තණ	රත්නපුර	1,234.3
	කළුතර	1,244.8
	කෑගල්ල	133
	ගම්පහ	30
	බදුල්ල	4,404
	පොළොන්නරුව	කි.මී 01
	මහනුවර	දිස්ත්‍රික්කය පුරා
සැල්වීනියා	රත්නපුර	14.2
	කළුතර	12
	කෑගල්ල	08
	බදුල්ල	106
ජපන් ජබර	රත්නපුර	102.8
	නුවරඑළිය	4.25
	මහනුවර	පොල්ගොල්ල ගඟ අසල
සැල්වීනියා, ජපන් ජබර, හම්බුපන්	අනුරාධපුර	දිස්ත්‍රික්කය පුරා ජලාශ,වැව්, ඇල මාර්ගයන්හි
	පුත්තලම	67.5
	මොණරාගල	9.25
	පොළොන්නරුව	100
	ගම්පහ	0.1
හම්බුපන්	රත්නපුර	0.66
	පුත්තලම	8.09
යෝධ නිදිකුම්බා	කොළඹ	22
	ගම්පහ	0.6
	කෑගල්ල	0.4
	කළුතර	53.3
	නුවරඑළිය	6.17
	පුත්තලම	වපසරිය දක්වා නැත
අගමුලනැති වැල්	රත්නපුර	1.12
	කළුතර	ව්‍යාප්තව පවති

	කැගල්ල බදුල්ල මහනුවර	ව්‍යාප්තව පවතී 3.2 දිස්ත්‍රික්කය පුරා
ඇලිගේටර්	රත්නපුර කළුතර ගම්පහ නුවරඑළිය	0.1 0.5 0.2 1.01
ගඳපාන	රත්නපුර කැගල්ල පුත්තලම	164 ව්‍යාප්තව පවතී 101.17
අරුණදේවි	රත්නපුර කළුතර කැගල්ල	8 2 3
වෙල්ආකා	රත්නපුර කළුතර	140 566
කටකළු බෝවිටියා	රත්නපුර මහනුවර	140 දිස්ත්‍රික්කය පුරා
පර	රත්නපුර කළුතර කැගල්ල	356 632 ව්‍යාප්තව පවතී
පාතීනියම්	නුවරඑළිය	0.20
චතුපාලු	මහනුවර	දිස්ත්‍රික්කය පුරා
මයුර තණ	මහනුවර	දිස්ත්‍රික්කය පුරා
රණබට	රත්නපුර	0.65
		----- 9,858.77 =====

ආක්‍රමණශීලී ආගන්තුක ශාක මර්ධනයට මහවැලි කළාප විසින් ක්‍රියාත්මක කලාවැඩ සටහන් පිළිබඳ විස්තරය

අනු අංකය	ආක්‍රමණීලී ශාකයේ නම	වගකිව යුතු පාර්ශවයේ නම සහ ලිපිනය	ගෙන ඇති ක්‍රියා මාර්ග	වෙනත් කරුණු
1	ජබන්ජබර, සැල්විනියා	නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර, මහවැලි බි කළාපය	සිංහපුරවැව, බොරවැව, සෙවනපිටිය වැව, ඉබ්බන්තවැව, සියඹලා වැව ආශ්‍රිතව ජපන්ජබර, සැල්විනියා ශාක ඉවත් කරන ලදී.	2016 සහ 2017 වසර වල සිදු කර ඇත.
2	ආක්‍රමණශීලී ශාක පිලිබඳ ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම	නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර, මහවැලි බි කළාපය	ගොවීන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන් 15ක් පැවැත්වීය	2017 වර්ෂය
3	ජබන්ජබර, සැල්විනියා	නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර, මහවැලි බි කළාපය	දළකාන වැව, සිංහපුරවැව, කන්දකොඩුව වැව, පිඹුරත්තැව වැව, දහම් වැව, නෙළුම් වැව, යාය 04 වැව, පැලැටියාව වැව, මහුල් දමන වැව, ප්‍රාචි බණ්ඩා වැව වැනි ගිනිමාන වැව, මහුල් පොකුණ වැව ආශ්‍රිතව ජපන්ජබර, සැල්විනියා ශාක ඉවත් කරන ලදී.	2018 වර්ෂයේ සිදු කර ඇත.
4	ජබන්ජබර, සැල්විනියා	නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර, මහවැලි බි කළාපය	කිරි ඉබ්බන් වැව, දිඹුලාගල වැව, දළකාන වැව, NDK වැව ජලජ ආක්‍රමණශීලී ශාක ඉවත් කරන ලදී.	2019 වර්ෂයේ සිදු කර ඇත.
5	ජබන්ජබර, සැල්විනියා	නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර, මහවැලි එච් කළාපය	එළියදිවුල් වැව ජලජ ආක්‍රමණශීලී ශාක ඉවත් කරන ලදී.	2014, 2016 සහ 2017 වසර වල සිදුකර ඇත.

6	ජබන්ජබර, සැල්වීනියා	නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර, මහවැලි එච් කළාපය	එළියදිවුල් වැව, එප්පාවල, කුඩා මිගස් වැව, මහ ඉලුප්පල්ලම, ඉහල සිංහරගම වැව, නොවිඩියාගම කොට්ඨාශයේ වැව ආශ්‍රිතව ජබන්ජබර, සැල්වීනියා ශාක ඉවත් කරන ලදී.	2016 සහ 2017 වසර වල සිදු කර ඇත.
7	ආක්‍රමණශීලී ශාක පිලිබඳ ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම	නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර, මහවැලි සී කළාපය	ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන් පැවැත්වීම	2019 වර්ෂයේ සිදු කර ඇත.
8	යෝධ නිදිකුම්බා,	නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර, මහවැලි සී කළාපය	දොළකන්ද වැව	2016 වර්ෂය
9	සැල්වීනියා, ජපන්ජබර	නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර, මහවැලි සී කළාපය	මල්දෙණිය වැව	2017 වර්ෂය
10	ජලජ ආක්‍රමණශීලී ශාක	නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර, මහවැලි සී කළාපය	මකුළුගොල්ල, දෙමටින් වැව, දොළකන්ද, මහවනාවෙල, විජයපුර	2017 වර්ෂය
11	ජලජ ආක්‍රමණශීලී ශාක	නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර, මහවැලි සී කළාපය	කාසන් වැව, පුස්සලවින්න වැව, රත්මල්කඳුර වැව, දොළකන්ද වැව	2019 වර්ෂය
12	ජලජ ආක්‍රමණශීලී ශාක ජපන් ජබර හා අනෙකුත්	නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර, මහවැලි හුරුළු වැව කළාපය	කළාපයේ වැව ආශ්‍රිතව ජලජ ආක්‍රමණශීලී ශාක ඉවත්කිරීමේ වැඩ සටහන් දෙකක් පවත්වා ඇත.	2014 වර්ෂය
13	යෝධ නිදිකුම්බා,	නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර, මහවැලි හුරුළු වැව කළාපය	හුරුළු වැව පෝෂිත ඇල ඉවුරු දෙපස අක්කර 03යෝධ නිදිකුම්බා ශාක ඉවත් කිරීම.	2016 වර්ෂය
14	සැල්වීනියා, ජපන්ජබර	නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර, මහවැලි සී කළාපය	කළාපයේ වැව 06 ක ජපන්ජබර, සැල්වීනියා ශාක ඉවත් කිරීම	2016 වර්ෂය
15	ජලජ ආක්‍රමණශීලී ශාක		හල්මල්ඔය, සුරියපුර වැව	2019 වර්ෂය

16	සාහිතිියම	නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර, මහවැලි වලව කළාපය	මයුරපුර කොට්ඨාශයේ නාමගස්වැව ඒකකය	2016 වර්ෂය
17	යෝධ නිදිකුමරා	නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර, මහවැලි රඹකැන්ඔය කළාපය	පොල්ලොබැද්ද කොට්ඨාශයේ හෙක්ටහාර 03	2016 වර්ෂය
18	යෝධ නිදිකුමරා, සැල්වීනියා			2018 වර්ෂය.
19	ආක්‍රමණශීලී ශාක පිලිබඳ ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම	නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර,	ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන් 04ක් පැවැත්වීම	2016 වර්ෂය
20	ආක්‍රමණශීලී ශාක පිලිබඳ ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම	චික්ටෝරියා කළාපය	රඹුක්වැල්ල, තොටුපල, ගල්අම්බලම තොටුපල වැඩ සටහන් 04ක් සිදු කර ඇත.	2017 වර්ෂය
21	ආක්‍රමණශීලී ශාක පිලිබඳ ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම	නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර, මහවැලි එල් කළාපය		2018 වර්ෂය
22	ආක්‍රමණශීලී ශාක පිලිබඳ ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම	නේවාසික ව්‍යාපාර කළමනාකාර, මොරගහකන්ද කළාපය	අත්තනකඩවල දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහනක් පවත්වා ඇත.	2018 වර්ෂය

ඇමුණුම - 08

ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය	ව්‍යාප්තව පවතින		බලයලත් නිලධරයන්	ඒවා ඉවත් කිරීම සඳහා		
	ආක්‍රමණශීලී ජලජ පැළෑටි හා ශාක වර්ග	වපසරිය (අක්කර)		පත් කර ඇත/නැත	ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇත/නැත	දරන ලද වියදම (රු.)
01	හම්බන්තොට	ජපන් ජබර, සැල්වීනියා, ගඳපාන, වෙනත්	නොදැනී (දක්වා නොමැත)	නැත	නැත	නැත (දක්වා නොමැත)
02	රත්නපුර	ජපන් ජබර, සැල්වීනියා, ගඳපාන, යෝධ නිදිකුම්බා	දක්වා නොමැත	නැත	නැත	නැත
03	ප්‍රධාන කාර්යාලය බත්තරමුල්ල	ජපන් ජබර, සැල්වීනියා, ගඳපාන, යෝධ නිදිකුම්බා	දක්වා නොමැත	-	නැත	(දක්වා නොමැත)
04	ප්‍රධාන කාර්යාලය බත්තරමුල්ල	ගඳපාන, යෝධ නිදිකුම්බා,	10 -	නැත	නැත	නැත
05	කෑගල්ල	ගිණිතණ	දක්වා නොමැත	නොදැනී	නැත	(දක්වා නොමැත)
06	දංකොටුව	ජපන් ජබර, සැල්වීනියා	දක්වා නොමැත	නැත	නැත	නැත
07	අම්පාර	ජපන් ජබර, සැල්වීනියා, ගඳපාන, යෝධ	දක්වා නොමැත	නැත	නැත	නැත

		නිදිකුම්බා, පාතීනියම්				
08	කුරුණෑගල	ජපන් ජබර, සැල්වීනියා, ගඳපාන	දක්වා නොමැත	නැත	නැත	නැත
09	ත්‍රිකුණාමලය	ජපන් ජබර, යෝධ නිදිකුම්බා	දක්වා නොමැත	නැත	ජපන් ජබර යාන්ත්‍රිකව ඉවත් කර ඇත	නැත
10	මඩකලපුව	සැල්වීනියා, යෝධ නිදිකුම්බා	10 -	නැත	ඇත	නැත
11	කුලියාපිටිය	ජපන් ජබර, සැල්වීනියා	දක්වා නොමැත	නැත	ඇත	නැත
12	ලුණුවිල	ගඳපාන, යෝධ නිදිකුම්බා	දක්වා නොමැත	නැත	නැත	නැත
13	මොණරාගල	සැල්වීනියා, යෝධ නිදිකුම්බා	දක්වා නොමැත	නැත	නොදනී	නැත
14	යාපනය	සැල්වීනියා	2.5	නැත	ඇත	නැත

අනු අංකය	ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයේ නම	ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාකයේ නම	ව්‍යාප්ත වී ඇති වපසරිය (අක්කර)
1	අලවතුගොඩ	ජපන් ජබර සැල්වීනියා හයිඩ්‍රිල්ලා යෝධනිදිකුම්බා	0.1 0.1 0.2 0.4
2	කළුන්තැන්න	යෝධනිදිකුම්බා ගඳපාන/ලැන්ටානා වෙනත්	31.5 45.0 285.0
3	බටුගොඩ	යෝධ නිදිකුම්බා	2.0
4	ඉඹුල්දෙණිය	යෝධ නිදිකුම්බා වෙනත්	1.0 8.5
5	ඒදඹුවාව	යෝධ නිදිකුම්බා	2.0
6	මොරයාය	යෝධ නිදිකුම්බා කම්බිවල්	200.0 2,500.0
7	මැණික්දිවෙල	ජපන් ජබර සැල්වීනියා	1.0 6.0
8	පෙනියාගොඩ	ජපන් ජබර හයිඩ්‍රිල්ලා යෝධ නිදිකුම්බා ගඳපාන/ලැන්ටානා වෙනත්	0.3 3.5 4.6 4.0 9.8
9	වත්තේගම	යෝධ නිදිකුම්බා	17.7
10	වාවින්න	ජපන් ජබර යෝධ නිදිකුම්බා ගඳපාන/ලැන්ටානා වෙනත්	1.0 0.3 0.9 7.8
11	දඹගහපිටිය	යෝධ නිදිකුම්බා ඊතණ(ගිනිතණකොළ) කම්බිවල්	2.0 50.0 3.0

12	අලපලාවල	යෝධ නිදිකුම්බා දිය සියබලා	5.0 15.5
13	ගලගෙදර	යෝධ නිදිකුම්බා	4.0
14	දිගන	යෝධ නිදිකුම්බා වෙනත් කහ පාට මල් පිපෙන ශාකය කම්බි වැල්	57.1 4.0 3.0 3.0
15	නුගේතැන්න	යෝධ නිදිකුම්බා	10.0
16	අළුදෙණිය	ජපන් ජබර සැල්වීනියා වෙනත්-ගිනි	7.0 42.0 4.0
17	කැටවල, ලේවැල්ල	ජපන් ජබර යෝධ නිදිකුම්බා	5.5 20.5
18	ගුන්නැපාන	ජපන් ජබර සැල්වීනියා යෝධ නිදිකුම්බා ගඳපාන/ලැන්ටානා වෙනත්- කම්බි තණ	0.5 0.3 7.4 2.0 1.5
19	තෙල්දෙණිය	යෝධ නිදිකුම්බා	28.6
20	මැදපිටිය	යෝධ නිදිකුම්බා ගඳපාන/ලැන්ටානා	3.6 0.5
21	මැණික්හින්න	යෝධ නිදිකුම්බා ගඳපාන/ලැන්ටානා කම්බි වැල්	2.5 0.5 6.0
22	රඹුක්පිටිය	යෝධ නිදිකුම්බා ගඳපාන/ලැන්ටානා වෙනත්	14.5 2.0 0.5
23	මාරස්සන	යෝධ නිදිකුම්බා	0.1
24	මැදවෙල, භාරිස්පත්තුව	යෝධ නිදිකුම්බා	12.5
			3,451.1

අනු අංකය	ගොවිජන සේවා මධ්‍යස්ථානයේ නම	ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ශාකයේ නම	ව්‍යාප්ත වී ඇති වපසරිය අක්කර
1	පලාපත්වල	යෝධ නිදිකුම්බා පත්	10.00 0.25
2	යටවත්ත	ජපන් ජබර සැල්විනියා ගඳපාන යෝධ නිදිකුම්බා වෙනත්	0.10 0.85 1.30 3.05 6.00
3	වාලවෙල	යෝධ නිදිකුම්බා ගඳපාන කහකරාඹු තාරුකාමල්	1.50 2.00 2.00 1.15
4	උකුවෙල	යෝධ නිදිකුම්බා සුද්දා තාරුකාමල්	9.50 10.00 2.00
5	රත්තොට	සැල්විනියා හයිට්‍රිල්ලා යෝධ නිදිකුම්බා ගඳපාන වෙනත්	10.00 6.00 25.00 2.00 200.00
6	ඇල්කඩුව	යෝධ නිදිකුම්බා ඉලුක්, මානා, රට තණකොළ	10.50 38.50
7	බණ්ඩාරපොල	යෝධ නිදිකුම්බා ගඳපාන තාරුකාමල්	5.00 9.00 3.00
8	අළු ගොල්ල	යෝධ නිදිකුම්බා පාසිවර්ග(වෙනත්)	8.50 1.50
9	හෙට්ටිපොල	ජපන් ජබර සැල්විනියා යෝධ නිදිකුම්බා	40.00 15.00 0.75
10	හඳුන්ගමුව	ජපන් ජබර	8.00
11	කිඹිස්ස	සැල්විනියා	400.00

		යෝධ නිදිකුම්බා	30.00
		විල්කටු (වෙනත්)	50.00
12	දඹුල්ල	ජපන් ජබර	58.00
		සැල්විනියා	55.50
		පාතීනියම්	10.50
		හයිඩ්‍රිල්ලා	17.50
		යෝධ නිදිකුම්බා	37.00
		පන්	48.00
		මානා	5.00
13	පල්ලේපොල	සැල්විනියා	5.00
		යෝධ නිදිකුම්බා	50.00
14	වාසලකෝට්ටේ	ජපන් ජබර	9.50
		හයිඩ්‍රිල්ලා	0.25
		යෝධ නිදිකුම්බා	4.20
		වෙනත්	2.00
15	ගලේවෙල	සැල්විනියා	19.00
		ජපන් ජබර	28.50
		යෝධ නිදිකුම්බා	6.00
16	දේවහුව	ජපන් ජබර	6.00
		සැල්විනියා	1.05
17	තැන්න	යෝධ නිදිකුම්බා	7.00
		තාරුකාමල්	1.00
18	වේරගම	යෝධ නිදිකුම්බා	1.00
19	කෝන්ගහවෙල	යෝධ නිදිකුම්බා	1.00
20	හත්තොට අමුණ	යෝධ නිදිකුම්බා	0.75
			<u>1286.20</u>

අනු අංක	ස්ථානයේ/ වැවේ නම	ප්‍රදේශය	වපසරිය (ආසන්න)	නිරීක්ෂණය වූ ආගන්තුක ආක්‍රමණශීලී ජලජ ශාක	නිරීක්ෂණය වූ වෙනත් ශාක	වෙනත් නිරීක්ෂණ
<p>කුණ්ඩසාලේ තෙල්දෙණිය ක්ෂේත්‍ර නිරීක්ෂණ</p>						
01	දම්බරාව,	මහනුවර,	හෙක්: 03-	හම්බුපත්,	බ්‍රැකෝරියා	වැව සම්පූර්ණයෙන්ම ගොඩ වී ඇත, වැවේ පරිධියේ
	හුරිකඩුව,	හුරිකඩුව	04 පමණ	පිස්ටියා,	දියහබරල	2/4 පමණ ප්‍රමාණයක යෝධ නිදිකුම්බා ශාක දක්නට ඇත. එසේම හම්බුපත් ශාක අක්කර 4ක පමණ ප්‍රමාණයක පැතිරී පවතී.
	මහවැව			යෝධ		
				නිදිකුම්බා,		
				ගිණිතණ		
02	නවයාලතැන්න	කටුගස්තොට	හෙක්: 02	ජපන් ජබර	ලුඩ්විජියා	75% පමණ ප්‍රමාණයක ඝනව වැඩුණු ජපන් ජබර ශාක
	මහවැලි ගඟ		පමණ	සැල්වීනියා	විශේෂ	වෙස්මක් ඇති අතර 10% පමණ ප්‍රමාණයක වෙල්
	අසල			පිස්ටියා		තණකොළ දක්නට ඇත. ඊට අමතරව සැල්වීනියා සහ පිස්ටියා සුළු ප්‍රමාණයක් විසිරී පවතී.
				වෙල්		
				අලකොළ		
03	වලල වැව,	මැණිකහින්න	හෙක්: 06	යෝධ		වැවේ ජල මට්ටම ඉතාමත් අඩු වී ඇති අතර 60%
	උදුගොඩ		පමණ	නිදිකුම්බා		පමණ වපසරියක් තුළ විවිධ වර්ධන අවධියේ පවතින
	බණ්ඩාර ඇළ		(අක් 17			යෝධ නිදිකුම්බා ශාක පැතිරී ඇත.
	ව්‍යාප්තිය		පමණ)			

04 මහවැලි ගඟ නැන්තේකුඹුර නැන්තේකුඹුර යෝධ මහවැලි ගඟ නිරීක්ෂණය කළ ස්ථාන වල ඉටුර දෙපස දෙපස සිට මයිලපිටිය නිදිකුම්බා විවිධ වර්ධන අවධියේ යෝධ නිදිකුම්බා පැළෑටි වලින් දක්වා වැසී ඇත.

කුරුණෑගල හා ගලේවෙල

05 කොටිකාපොල මාවතගම අක්කර 17 සැල්වීනියා අක්කර 17 ක ප්‍රමාණයක් පැවති වැව දිනට අක්කර වැව ගඳපාන(වැව බැම්මේ) තුන්හිරියා 12කට පමණ ප්‍රමාණයකට අඩු වී ඇත. පෙර පැවති සැල්වීනියා ශාක සඳහා වසර 06 කට පමණ පෙර පෞච්ච පාලක කෘතීන් හඳුන්වා දී ඇති අතර එම අවස්ථාවේ පාලනයක් දුටු අතර නැවතත් එහි අක්කර 1-2 ත් අතර ප්‍රමාණයක සැල්වීනියා ව්‍යාප්තව ඇත. එම ශාක නිරීක්ෂණයේදී ඒවා කළු පැහැගැන්වී තිබූ අතර එම ශාක වල වෛ පාලක කෘතීයාගේ හානිය හොඳින් නිරීක්ෂණය විය.

වැවේ 75% ක් පමණ ප්‍රමාණයක ඇටවරා ශාක මඟින් ආවරණය වී ඇති අතර තැනින් තැන තුන්හිරිය ශාක ව්‍යාප්ත වී ඇත.

දැනට වසර 03 කට පමණ පෙර ලක්ෂ 11 ක පමණ වියදමින් වැවේ කොටසක් භාරා ඇත.(ගොවි සංවිධානයේ සහායකි)

06	සාරගම වැව මාස්පොත	කුරුණෑගල	හෙක්: 10- 12 සැල්විනියා ජපන් ජබර	නෙළුම් බ්ලැක්රියා තෘණ	වැවේ 75% ක් පමණ ප්‍රදේශයක නෙළුම් ශා ව්‍යාප්තව ඇත. හෙක්ටයාර් 1-2 පමණ වපසරියක සැල්විනියා ශාක ව්‍යාප්තව ඇත. තැනින් තැන ජපන් ජබර ශාකදක්නට ඇත.
07	තලගස්වැව	කුරුණෑගල දඹුල්ල ප්‍රධාන මාර්ගය අසල	හෙක්: 02	දියසියඹලා	වැව සම්පූර්ණයෙන් ගොඩ වීමට ලක්ව ඇත. තණකොළ සහ පළල් පත්‍ර වර්ග ගණනාවක් වැව පුරා ව්‍යාප්තව ඇත. වැවෙහි මධ්‍ය කොටසේ හෙක්ටයාර් 1 පමණ කොටසක දිය සියඹලා ශාක සතව වැඩී ඇත.
08	මා වැව (මොරගොල්ල වැව)	මොරගොල්ල ගල්වෙල	හෙක්: 10	සැල්විනියා	මෙම වැවට සැල්විනියා ජපන් ජබර පාලක කෘතීන් 2019.06.20 දින හඳුන්වා දුන් අතර වැවේ 30% ක පමණ ප්‍රදේශයක ව්‍යාප්තව තිබූ සැල්විනියා ශාක සියල්ල මැරී වියළී ගොස් ඇත.
09	කෝන්ගොල්ල වැව	කෝන්ගොල්ල	හෙක්: 10 ජපන් ජබර	නෙළුම්	මෙම වැවට සැල්විනියා සහ ජපන් ජබර ජපේව පාලක කෘතීන් 2019.06.20 දින හඳුන්වා දුන් අතර දැනට පවතින නියං තත්ත්වය මත වැව 90% පමණ සිඳි ගොස් ඇත. ව්‍යාප්තව තිබූ සැල්විනියා ශාක සියල්ලම සහ ජපන් ජබර ශාක වලින් කොටසක් මැරී වියළී ගොස් ඇත.
10	වලස් වැව	ගල්වෙල	හෙක්: 08	නෙළුම්	මෙම වැවට සැල්විනියා සහ ජපන් ජබර ජපේව පාලක

(එපිට වැව)	ගඳපාන(වැව බැම්මේ)	බුදුරැස්පාසි ඔලු	කෘතීන් 2019.06.20 දින හඳුන්වා දුන් අතර දැනට පවතින නියං තත්ත්වය මත වැවේ ජල මට්ටම තරමක් අඩු වී ඇති අතර පවතින සැල්වීනියා ශාක වල ජෛව පාලක කෘතියා ව්‍යාප්ත වීම ආරම්භ වී ඇත.
11 වලස්වැව(ගමේ වැව)	ගෙල්වෙල	නෙළුම්	වැවේ 90% ක් පමණ වසරියක නෙළුම් ශාකය ව්‍යාප්තව ඇත.
12 බන්තැක්ගම	ගෙල්වෙල	තුන්හිරියා	මෙම වැවට සැල්වීනියා සහ ජපන් ජබර ජෛව පාලක කෘතීන් 2019.06.20 දින හඳුන්වා දුන් අතරදැනට පවතින නියං තත්ත්වය මත වැවේ ජල මට්ටම තරමක් අඩු වී ඇති අතර පවතින සැල්වීනියා ශාක වල ජෛව පාලක කෘතියා ව්‍යාප්ත වීම ආරම්භ වී ඇත.(භාගි කරන ලද ශාක ඇත.)

කොත්මලේ / නුවරඑළිය ක්ෂේත්‍ර නිරීක්ෂණ

13	වන සහ පරිසර අංශය , ශ්‍රී ලංකා මහවැලි අධිකාරිය රිවර්සයිඩ් , මාවතුර	මහවැලි ඉහළ ජලාධාර ප්‍රදේශය	යෝධ නිදිකුම්බා	මහවැලි ඉහළ ජලාධාර ප්‍රදේශය සම්පූර්ණයෙන්ම සිතියම් ගතකොට යෝධ නිදිකුම්බා ශාක ව්‍යාප්තිය GPS තාක්ෂණය යොදාගෙන ලකුණු කර ඇත. ඊට අමතරව තෝරාගත් ස්ථාන වල යෝධ නිදිකුම්බා ශාක පාලන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කර ඇත.
----	---	----------------------------	----------------	---

- 14 බැඳුණු වැඩ ඉහතදී රසායනික සහ යාන්ත්‍රික මර්ධන ක්‍රම අනුගමනය කර ඇතත් වර්තමානයේ වැඩ 95% පමණ ප්‍රමාණයක් ඇලිගේටර් ශාක මඟින් වැසී පවතී. දැනට ඇලිගේටර් ශාක ඉවත් කිරීම සහ දැනට පිරිවැය ඇස්තමේන්තු සකස් කර ඇත.
- 15 බෝගුරු ඇල්ල වාරිමාර්ග වැඩ මගින් පෝෂණය වේ. ජලාශයේ ජලාශය දෙපාර්තමේන්තුව, බදුල්ල නිකුත් කර ඇත. එසේම ජපන් ජබර් ශාකයන්ද අක්කර 3-4 ක ප්‍රමාණයක පැතිර ඇත.

හසලක, වස්ගමුව, මොරගහකන්ද සහ බෝවකැන්ත ක්ෂේත්‍ර නිරීක්ෂණ

- 16 මිනිසේ වම් හසලක සිට බුකේරියා ඉවුර ඇල්ල ජපන් ජබර් කුන්හිරියා විල්ගමුව හරහා වේල්අලකො විශේෂ වායාජතව ඇත. ගැමුණු ඔය,
- 17 කුන්හිරියා වැව වස්ගමුව හසලක සිට බුකේරියා පන් වර්ග වැවෙහි 90% පමණ ජලය සීඳ ගොස් ඇත. සැල්විනියා සහ ජපන් ජබර් කැන්තන් කැන් විසිරී ඇත. ජලාශ්‍රිතව වැවෙහි පන් වර්ග (කුන්හිරියා) 50% පමණ වසරියක පැතිර ඇත.

- 18 වස්ගමුව වස්ගමුව හෙක් : ලැන්චානා මයිල වනෝද්‍යානය තුළ මාර්ග දෙපස ලැන්චානා ශාක ජාතික වන සැල්විනියා පොඩ්සි පැවතියද ආක්‍රමණශීලී මට්ටමක නොපවතී. එසේම උද්‍යානය ජපන් ජබර ඍද්ඤාම පොඩ්සිඍද්ඤාමරං ශාක සහ මයිල ශාක උද්‍යානයේ ආක්‍රමණශීලී තත්ත්වකට පත්ව ඇත.
- 19 කඳුරුවිටිය වැව හෙක් : සැල්විනියා හයිඩ්‍රිල්ලා වනෝද්‍යානය තුළ පවතින වර්ෂා පෝෂිත ජලාශ වල ජල මට්ටම අඩු ප්‍රමාණයක පවතී. කඳුරුවිටිය වැවේ 20% පමණ ප්‍රදේශයක ජපන් ජබර ශාක සහ ජලය පවතින ස්ථානවල හයිඩ්‍රිල්ලා ශාක දක්නට ඇත.
- 20 විල්පිටිය වැව හෙක් : ලුඩ්විජියා වැවේ 50% පමණ ප්‍රදේශයක ලුඩ්විජියා ඝනයේ ශාක 5-6 පමණ විශේෂ ව්‍යාප්ත වී ඇත.
- 21 සංස්ථාපිටිය වැව හෙක් : ජපන් ජබර 3 පමණ ඉතා අඩු ජල මට්ටමක් පවතී. සැල්විනියා හා ජපන් ජබර තැනින් තැන ව්‍යාප්තව ඇත.
- 22 යකා කඩුල්ල වැව හෙක් : 2 යෝධ නිදිකුම්බා ලග්ගල නිදිකුම්බා ව්‍යාප්තව ඇත.
- 23 මොරගහකන්ද ජලාශය, අඹන් ගඟ හෙක් : මොරගහකන්ද මොරගහකන්ද 2 යෝධ නිදිකුම්බා මොරගහකන්ද ජලාශයේ ඉහළ කොටසේ ආක්‍රමණශීලී ශාක දක්නට නොමැති අතර වේල්ලට පහළ කොටසේ අඹන් ගඟ දෙපස කී.මී. 6 දුරකට පමණ යෝධ

24	බොවතැන්න ජලාශය	නාචූල	යෝධ නිදිකුමඹා	<p>නිදිකුමඹා ව්‍යාප්තව ඇත.</p> <p>ජලාශය පරිධියේ කි.මී. 25 පමණ ප්‍රදේශයක යෝධ</p> <p>නිදිකුමඹා ව්‍යාප්තව ඇත.</p> <p>චූචි තාචූල්ලේ ස්ථාන දෙකකින් අක්කර 10 ක පමණ</p> <p>වපසරියක යෝධ නිදිකුමඹා ඉවත් කර ඇති අතර</p> <p>දැනට අක්කර 4 පමණ සෙවන ශාක (කරද, කුඹුක් සහ</p> <p>උණ ශාක) සිටුවා ඇත.</p>
----	-------------------	-------	------------------	--

